

LUCAS TÝ RÁ

¹ Lucas tý rá vē. Sỹ ã mŷ rán vē, Teófilo'. Ũ tý hẽn ri ke ag vý to jykrén, ag tý kãmén jé, ēg tý Jesus to nén ki kanhró nýtĩ ẽn ti, Topẽ tý ti jẽnê ja ẽn ti, kÿ ag tóg rán huri.

² Ũ tý ti vég mû ag tóg ēg mŷ kãmén ja n̄igfĩ, ū tý ti vĩ tó tĩ ag, ū tý ti mré mû ja ẽn ag. Õn ag tý nén tó rán ag tóg huri, ū ag.

³ Kÿ sóg vâhã rán to jykrén mû gé sir, ha më. Jesus kâme më kân ja inh nĩ ha, ti mur mré hã, kÿ sóg ti tý nén han mû më kân gé. Hâ kÿ sóg ã mŷ Jesus kâme rán mû sir. Kom r hâ sóg rán kân sór mû.

Tý ã tóg p 'i mág n , Teófilo'.

⁴ Më ã huri, Jesus kâme ti. Sỹ ã mŷ rán vē, ã tý ti tý ki hâ tó ja m n jé sir.

Jo o Batista mur ke t 

⁵ Kej n Herodes t g t  Israel ag p 'i m g t  rei n , ga t  Jud ia t . K y Top  t  ki r r t  ū t g n  n , ti jiji h  v : Zacarias, he m . Ti j g'j g ve jyjyn h  v : Abias, he m . Ar o kr 'kr  ū v , Abias ti. Semana pir ki t g Top  t  ki r r t g f , Abias ti. Ti semana ki ti kr 'kr  t  Zacarias  n t  ki r r v , ti t  t  Abias kr 'kr  n n k .

Pr  ti n , Zacarias ti, k y ti pr  fi jiji h  v : Isabel, he m . Ar o kr 'kr  fi v  gé, Isabel fi.

⁶  n fag v  v nh jykre kuryj han t , k y fag jykre v  kuryj n t , Top  m . Ti v  ki kr m fag t g t , ēg Senhor v n ki. Ti t   g jyv n han fag t g t , kygn  sór t  fag t g n gt .

⁷ Hā ra fag krē tóg tū tī. Kurī fi tóg nī, Isabel fi, hā kȳ fag tóg krē tū nȳtī. Krē tū nȳtī ki fag tóg kófa nȳtī ha.

⁸ Kejēn Zacarias tóg ã semana pétēm mū sir, ti tȳ Topē tū ki rīr jé. Kȳ tóg cidade tȳ Jerusalém ra tī mū, Topē tū ki rīr jé. Tá jun kȳ ag tóg jogar he mū, ag tȳ ū tȳ Topē mȳ ger há pūn ke mū ēn ve jé, incenso ēn ti.

⁹ Ag jykre vē, ag tȳ to jogar he sór ti. Ag tȳ to jogar hen kȳ tóg tȳ Zacarias nī sir, kȳ tóg Topē jo īn kāra rā mū sir, ti mȳ pūn jé, ger há ēn ti.

¹⁰ Ti tȳ Topē jo īn krēm pūn kȳ vēnh kar tóg re tá nȳtī nī, Topē mré vīn kȳ. Zacarias tȳ Topē mȳ pūn kȳ ag tóg Topē mré vī nȳtī nī, re ki, ūn e ēn ag.

¹¹ Kȳ tóg ti mȳ pūn mū sir. Kȳ Topē tȳ jēnē jafā vȳ ti mȳ vēnh ven mū. Topē mȳ ger há pūn jafā vȳ tá jē nī, īn kātā. Mesa ēn pēgja tá tóg jē nī, Topē tȳ jēnē jafā ti.

¹² Zacarias tȳ ti ve kȳ tóg jūrūn ke mū. Ti mȳ tóg e tī, ti tȳ ti ven kȳ.

¹³ Hā ra tóg ti mré vī mū, Topē tȳ jēnē jafā ti. Kȳ tóg ti mȳ: "Zacarias'", he mū. "Kamēg tūg nī," he tóg. "Topē vȳ ã tȳ ti mȳ néń to vī mū ēn mē, kȳ tóg ã mȳ han ke mū ha. Fi kufyg jé ã tóg ke mū, ã prū fi, Isabel fi. Fi tȳ ti ve kȳ tóg gré nȳnh mū, ã kósin ti, ha vemnī," he tóg, Topē tȳ jēnē jafā ti. "Kȳ ã tȳ ti jyjy han kȳ: João, hemnī," he tóg mū.

¹⁴ "Kȳ tóg ã mȳ sér tīnh mū. Æ fe tóg mrin kenh mū. Ú tȳ hēn ri ke ag mȳ tóg há tīnh mū, fi tȳ ti ven kȳ.

¹⁵ Topē vȳ ti tȳ ūn mág han ke mū. Vinho vóng ke tū tóg nī, goj fa vóng ke tū tóg nī gé. Ti vākre vē. Topē

kupříč vý tý ti jagrě nříh mū, fi tý ver ti vég tū ki.

¹⁶ Israel ag mÿ tóg Topē vĩ tónh mû, kÿ ũ tÿ h n
ri ke ag v y ti v i m e k y kri fi k y  ajag jykre tov nh ke
m u. Top e jykre h a han j .

¹⁵ Ëg Šenhor jo tóg tīg ke mū gé. Vāsŷ Topē vī tó tī
tý Elias jykre han jé tóg ke mū. Elias vý Topē kuprīg
tý jagrē ja nīgtī, kÿ tóg jykre tar han ja nīgtī. Èn
jykre han jé tóg ke mū. Å kósin tag tý ag jyvēn kÿ
ag panh tóg äjag krē mré vēnh jykre pir han ke mū.
Ù tý Topē vī mranh tī ën tóg vēnh jykre kuryj han
sór ke mū gé, ù tý Topē vī ki króm tī ën ri ke. Hå ki
tóg vēnh kar jykre tý há' henh ke mū, ag kugrynh
kÿ, å kósin tag ti. Topē mÿ tóg ag jykre tý há' henh
mū, Cristo tý kätīg ken jo, ag tý ti jāvānh jé," he tóg
mū, Topē tý jēnē jafā ti, Zacarias mÿ.

¹⁸ Ký Zacarias tógrí mý: "hã ra sóg kófa níha," he mū. "Kar inh prú fí vý kófa nígé, inh mré. Ký inh hýn hē ri kenh mū? Inh mý tá krýg mū vý?" he tógrí.

¹⁹ Ký Topē tý jēnē jafā tógi mý: "tý sóg Gabriel ní," he mū. "Topē níjga tá inh jégtí. Hā ra tógi inh jēnē, sý ã mré vī jé, sý ã mý vēnh vī sér tag tó jé," he tógi.

²⁰ “Ha vé, vĩ vānh nĩ jé ã tóg ke mū ha, ha vemnĩ. Vĩ vānh nĩ ki ã tóg isý ã mÿ néń tó mū kurã ēn pétẽm ke mū. Æ hã ne tóg sý ã mÿ vĩ kri nĩm tū nĩ’. Tì kurã ki ã tóg venh mū, sý ã mÿ néń tó ja ti. Æ tÿ inh vĩ kri fig tū nĩn kÿ ã tóg vĩ vānh nĩnh mū ha,” he tóg, Topẽ tÿ jenẽ jafã ti.

²¹ Hā ra vēnh kar ēn tōg re tá nŷtī nī, Zacarias jāvānh kȳ. Ag mȳ tōg e tī, ti kākutē vānh han kȳ, Topē jo ĩn kātā.

22 Vāhā tóg kākutē mū, hā ra tóg sir vī vānh jē. Kÿ tóg ag mÿ ven mū, ã nïgé tÿ. Hā ki ag tóg ki kanhrän mū sir, ti tÿ néñ né ve ja ēn ti, Topë jo ïn kâtá.

23 Ti vī vānh nññ ki ti rānhräj tóg kejën tū' he mū sir, ti tÿ Topë tū' ki rīr ën ti. Kÿ tóg ã ïn ra tī mū sir.

24 Ti tÿ ã ïn tá jun kar kÿ ti prü fi tóg kejën kufyg mū sir, Isabel fi. Kÿ fi tóg vënh péju kÿ nñ nñ sir, fi mÿ sér tññ kÿ. Kysä tÿ 5 (ke) han fi tóg, vënh péju kÿ nñ ki.

25 “Topë hā ne inh jagägtän!”, he fi tóg mū. “Inh ve tóg, kÿ tóg inh mÿ'ág tÿ tûg' hé. Inh kurñ to fag tóg: “Topë hÿn fi to körég nñ,” he ja nïgtí. Hā ra tóg fag vī tÿ tûg' hé, Topë ti,” he fi tóg mū. Hā kÿ fi tóg kufyg mū sir, ã kósin vānh (hā) ra.

Jesus mur ke té

26 Fi kufy nñ ki kysä tÿ 6 vë sir, kÿ Topë vÿ ã tÿ jénë jafä jénëg mū, ti tÿ Jesus mur ke tónh tíg jé, Gabriel ën ti. Kÿ tóg ga tÿ Galiléia ra tī mū, cidade tÿ Nazaré ra.

27 Tá tátäg û fi tóg nñ nñ. Ün mén ja tū' fi vë. Fi jijin hā vÿ: Maria, he mū. Fi mén ken hā vÿ: José, he mū. Davi krë'krë û vë, José ti, fi mén ke ën ti.

28 Fi hā mÿ tóg vënh ven mū sir, Gabriel ti, kÿ tóg fi mÿ: “ã mÿ há?” he mū. “Topë vÿ ã jagägtän, kÿ tóg ã vég mū,” he tóg mū.

29 Fi tÿ ti ve kÿ fi tóg jürün ke mū. Ti vī tóg fi mÿ e tī, kÿ fi tóg to jykrén mū sir, ti vī to. “Ti tÿ ne té nñ, hÿn?” he fi tóg mū, to jykrén kÿ.

30 Kÿ Topë tÿ jénë jafä tóg fi mÿ: “kamëg tûg ra,” he mū. “Topë vÿ ã jagägtän mÿr,” he tóg.

31 “Ha vé, kufyg jé ã tóg ke mū,” he tóg. “Kÿ ã tóg kósin ke mū. Æ tÿ ti jyjyn kÿ ti mÿ: Jesus, hemnÿ,” he tóg, Topë tÿ jënë jafã ti, fi mÿ.

32 “Tÿn ūn mág jënh ke mū, ã kósin tag ti, kÿ ag tóg ti to: û tÿ kynhmÿ nÿ ën kósin, henh ke mū. Kÿ ëg jój tÿ Topë vÿ ti tÿ pâ'i mág han ke mū, vâsÿ ti jój'jóg ve tÿ Davi jëgja kã.

33 Kÿ tóg tÿ pâ'i nÿ sir, Jacó krë kar to pâ'i. Ti tÿ tÿ pâ'i nÿ tag vÿ tû' henh ke tû nÿ. Tÿ pâ'i han kÿ tóg nÿ nÿ,” he tóg, Gabriel ti.

34 Kÿ fi tóg ti mÿ: “hã ra sóg û mré nÿ ja tû nÿ ver,” he mû. “Kÿ inh hê ri kenh mû?” he fi tóg ti mÿ.

35 Kÿ tóg fi mÿ: “Topë kupríg vÿ ã kri tñh mû,” he mû, “kÿ ti kânhvég vÿ ã kri tñh mû gé, kÿ tóg ã jykre tÿ ã kósin ti han ke mû, Topë ti. Hã kÿ ag tóg ti to: Topë tû, henh ke mû, ã tÿ ūn venh ke ën to. Topë kósin, he jé ag tóg ke mû, ti to.

36 Ha vé, ã mré ke fi vÿ kufy nÿ, Isabel fi. Ún gré ve jé fi tóg ke mû. Æ kófa (hã) ra fi tog kufy nÿ. Kysã tÿ 6 (ke) han fi tóg huri, kufy nÿ ki. Fi to ãjag tóg: kurí fi tóg nÿ, he tî vë, hã ra fi tóg kufy nÿ ha.

37 Topë hã ne néñ kar han há nÿ, hã kÿ tóg fi mÿ han. Kÿ tóg ã mÿ han ke mû gé, sÿ ã mÿ tó mû tag ti,” he tóg, Gabriel ti.

38 Kÿ fi tóg ti mÿ: “há ti nÿ,” he mû. “Tÿ sóg Topë camarada nÿ mÿr, ti tû pë. Kÿ tóg inh mÿ há tî, ã tÿ inh mÿ tó mû tag ti,” he fi tóg ti mÿ. Kÿ tóg tî mû sir, Topë tÿ jënë jafã ti.

Maria fi tÿ Isabel fi venh tî

39 Ti tīg kar kÿ Maria fi tógr tī mū gé sir, Isabel fi jamã ra. Pánónh e tá tógr nñ, fi jamã ti, ga tÿ Judéia tá. Fi tÿ ra tīg kÿ fi tógr füruñ tī mū.

40 Fi tÿ Zacarias ìn tá jun kÿ fi tógr Isabel fi mÿ: “ã mÿ há?” he mû.

41 Kÿ Isabel fi tógr fi vî mëg mû, kÿ fi kósin tógr vo mû, fi kâki. Kÿ Topê kupríg vý fi krñ mû.

42 Kÿ fi tógr prér mû. “Topê tógr ã ve há han, fag kar kâmí tógr ã kuprëg,” he fi tógr fi mÿ. “Kÿ Topê vý ã kósin ve há han mû gé, ã tÿ ûn venh ke ti.

43 Inh Senhor mÿnh fi hâ ne tógr inh venh kâtí mû!, kÿ tógr inh mÿ e tî!”, he fi tógr fi mÿ.

44 “Ha vé, isÿ ã vî më kÿ inh kósin tógr vo ja nñ, inh kâki. Ti mÿ tógr sér tî, ã vî ti.

45 Æ hâ ne tógr Topê vî kri fi', ti tÿ ã mÿ vênh vî jenêñ kÿ. Hâ kÿ tógr ã ve há han, Topê ti. Æ tÿ ti vî kri nñm kÿ ã tógr venh ke mû, ti tÿ ã mÿ néñ tó ja ti,” he fi tógr, Isabel fi, Maria fi mÿ.

Maria fi jân

46 Kÿ Maria fi tógr ke mû gé. “Topê mÿ sóg vî há han sór mû,” he fi tógr. “Inh mÿ tógr tÿ ûn mág nñ, êg Senhor ti.

47 Kÿ inh fe tógr mrin ke mû, isÿ tÿ Topê tû nñm kÿ, isÿ tÿ êg kren han tî ûn tû nñm kÿ.

48 Inh ki tógr êvânh mÿr. Tÿ sóg ti camarada nñ. Tÿ sóg ûn sî nñ, hâ ra tógr inh ki êvânh. Kÿ vênh kar tógr iso: “Topê vý fi ve há han,” henh ke mû, inh krê'krê kar ke gé, êprâ ke krê kar ke gé.

49 Topê hâ ne inh mÿ êg tÿ néñ han vânh han'. Tar ti nñ, Topê ti, hâ kÿ tógr han, inh mÿ. Jykre kuryj ti nñ, Topê ti, kÿ ti jiji tógr êg mÿ më há tî.

50 Êg jagāgtān tóg nīgtī, ûg jóg'jóg ve ag ke gé, ûg panh ag ke gé, ûg ke gé, ûg krē kar ke gé. Ùt y tī kamēg mū kar jagāgtān tóg nīgtī mýr, ha mē.

51 Jykre (ka)mē tóg nī, kÿ tóg ûg tÿ nén han vānh hyn han tī. Ùt y: "vēsógi inh nén kar han tī," he mū ên ag jykre tÿ tóg tûg' henh ke mū," he fi tóg.

52 "Pâ'i mág ag tÿ tóg ūn kâsir han, Topê ti. Kÿ tóg ūn kâsir ag tÿ ūn mág han.

53 Ūn jagāgtar ag fónfan tóg mū, nén ū há tÿ, ū tÿ ti vî mē sór mū ag. Ūn rico ag mý tóg: "ha mû jég," hé, kÿ tóg ag mý nén ū nîm tû nî, kÿ ag tóg jagāgtar nýtî ha, ū tÿ ti vî mē jâvânh ên ag.

54 Israel ag jagāgtān tóg mū, ã camarada ag, ã tÿ vâsý ag jagāgtān tî ên to jykrén kÿ. Êg hâ v , ûg jagāgtān tóg.

55 Êg jóg'jóg ve ag mý tóg tó ja nî, Abra o mý, ti krê ag mý ke gé, ti tÿ ûg jagāgtān ke ti. Kÿ tóg ã vî ên to jykrén kÿ han, ti tÿ vâsý nén tó ja ti. Ti tÿ ûg jagāgtān ke ên tóg tûg' he jâvânh nî," he fi tóg, Maria fi. Fi tÿ Topê mý vî há han hâ v .

56 Kar fi tóg kys  t gt  han m  sir; Isabel fi mr , kÿ fi tóg ã jam  ra v n ke m  sir.

Jo o Batista mur

57 Fi t g kar Isabel fi v  fi k sin venh ke kur  p t m m  sir, kÿ fi t g v g m . H  ra t g gr  n , fi k sin ti.

58 K  fi r  n t  fag v  v g m , fi kanhk  fag ke gé. Top  t  fi jag gt n m g fag t g m . K  t g fag m  s r t  sir, fi mr , fi k sin to.

59 Kur  t  8 (ke) ki ag t g fi t  junjun m , ag t  ti gr  junun f r kym j . K  ag t g ti jyjy to jykrén m 

gé, hā vý: Zacarias, he mū. Ti panh jiji tó sór ag tóg mū, ti mý.

⁶⁰ Hā ra ti mýnh fi tóg: “vó,” he mū. “João, he jé tóg ke mū, ti jyjy ti,” he fi tóg mū.

⁶¹ Ký ag tóg fi mý: “ã kanhkā jiji tū vē hā ra,” he mū.

⁶² Ký ag tóg ti panh ki jémē sór mū. Ájag níngé tý ag tóg ti mý: “ti jyjy hýn hē ri kenh mū’?” he mū, ti panh mý, ag níngé tý.

⁶³ Ký tóg ki rán jafā to vĩ mū, Zacarias ti, ký tóg rán mū. “Ti jijin hā vý: João, he mū,” he tóg, vênh rán ki. Ký tóg ag mý e tī sir.

⁶⁴ Ký vâhā ti vĩ tóg punh ke mū. Ti nûnê tóg krónh ke mū, ký tóg vĩ mū sir, Topē mý vĩ há han tóg mū, ti mý sér tûn ký.

⁶⁵ Ký fag rã nýtî kar vý kamég mū. Ký vênh vĩ ên tóg vênh kar kri rûm mū, ga tý Judéia kar mî hâ. Vênh kar tóg tý vêmén kân mū.

⁶⁶ Ký ū tý mëg mū fag vý to jykrén mū. “Gîr tag hýn hê ri kenh mū,” he fag tóg mū. Topē vý ti ki rîr há han, hâ ký tóg fag mý e tî.

Zacarias tý Topē mý vĩ há han

⁶⁷ Ký Topē kupríg vý ti panh tý Zacarias krîn mū, ký tóg tag tó mū, ha më.

⁶⁸ “Tý ti ûn mág jě, ēg povo tý Israel kri, ēg Senhor ti, hâ vý: Topē, he mū. Ēg ki tóg êvânh nígtî, Topē ti, ti tý ti tû ag krenkren han jé. Ēg hâ vý tý ti tû nýtî,” he tóg.

⁶⁹ “Ti camarada tý Davi krê'krê ên vý ēg krenkren han ke mū, ēg tý ti vĩ jémén ký. Ûn mág pê vê, Davi krê'krê ên ti. Topē tý ēg mý néen han hâ vê.

70 Hā kÿ tóg tó ja nÿ, vãsÿ. Ti vĩ tó tĩ ag vÿ tugtó ja nÿ, vãsÿ, ēg si ag, ti tũ ag.

71 Ú tÿ h n ri ke ag vÿ ēg kato t gt  m gt , h  ra t g  g krenkren han m , ag to,  t   g to k r g t v  n t  ag to.

72 Ti t   g j g'j g ve ag m y t  ja  n han ja t g n ,  g jag gt n k , Top  ti. Ag mr  jykr n ja t g n , Top  ti.  n to jykr n ja t g n , k  t g ki kr m ja n  sir, Top  ti.

73  g j g'j g ve t  Abra o m y t g v nh v  m g han ja n , Top  ti.

74 K  t g ti m y: “ag krenkren han j  s g ke m ,   kr  ag, ag kato t gt  m  ag to, ha vemn ,” he ja n . “S y ke h  v . S y ag krenkren han k  ag t g sir jatun m y is  han ke m , m m g t n n n k ,” he ja t g n gt , Top  ti.

75 “N n   v nhm y han ke t  ag t g n gt , kur  k t g ke m   n k . V nh jykre kuryj t v  han j  ag t g ke m , is  han k . Ag t  ga kri m n k  ag t g han ke m , is  ti. Kur  kar ki ag t g sir inh jykre h  han ke m ,” he ja t g n gt , Top  ti, Abra o m y,” he t g, Zacarias ti.

76 K  t g   k sin m y: “ha v , v ,” he m . “S i   t g n  ver.  t  kynhm y n   n v  t  j    t g ke m , k  ag t g   to: “Top  v  t  ti t ,” henh ke m . “ g Senhor jo   t g t nh m ,   t  ti japry kure ri ke han j ,   t  ti jam n kurynh ri ke han j ,   t  v nh kar m y Top  v  t n k ,” he t g.

77 “Ag kanhr n j    t g ke m , Top  t   g krenkren han s r  n to.  g t  ti v  m ranh t g  g m y v nh p te f n ke m , h  ki t g  g krenkren han ke m , Top  ti,” he t g, Zacarias ti.

78 “Topē tŷ ēg jagāgtān hā vē, ti tŷ ēg to há tāvī nīn kŷ. Ēg ve jé tóg kātīg ke mū, kŷ tóg rā tŷ jun ke ri ke nī, Cristo mur ke ti.

79 Kuty ri ke ti nī, ēg mŷ, ēg tŷ ti ki kagtīg nŷtīn kŷ. Ti kātīg kŷ tóg ēg mŷ kurā ri ke nī sir. Kāgter jé ēg tóg ke mū, kŷ tóg ēg mŷ kuty ri ke nŷ sir. Hā ra tóg ēg mŷ ā japyry ven ke mū, ā jamīn ti. Jagma mūn kŷ ēg tóg ti jykre kusa venh ke mū,” he tóg, Zacarias ti. Ti tŷ ā kósin mŷ tón hā vē.

80 Hā kŷ fi tóg João ve ja nī, ti han mū fag tŷ kófa (hā) ra. Kŷ tóg mog mū sir, kŷ tóg tar jē sir. Krī há tóg nī gé. Ěmā tū mī tóg tū mū ver, ā kurā tŷ tá krýg ki. Ā kurā ki tóg Israel ag mŷ vēnh ven mū, ag mŷ Topē vī kāmén jé.

2

Jesus Mur (Mt 1.18-25)

1 João mur kar kŷ ga kri pā'i mág tŷ imperador tŷ Augusto vŷ kejēn vēnh vī jēnēg mū, vēnh kar ag tŷ ājag jyjy rán mū jé. Ga kri mū kar ag mŷ tóg vēnh vī ēn jēgnēg mū, pā'i mág tŷ Augusto ti.

2 Vēnh jiji rá ve vē, ge han ja tū ag nŷtī. Cirênia vŷ tŷ ga tŷ Síria kri pā'i tŷ governador nī, Augusto tŷ vēnh vī ēn jēnēg mūn kā. Tŷ tóg Augusto krêm ke nī, Cirênia ti. Ti tŷ tŷ pā'i nīn kŷ ag tóg sir ājag jyjy ránrán vén mū.

3 Kŷ ag tóg mū kān mū, ājag jób'jób' ve ag jamā ja ra. Tá ag tóg ājag jiji rá vin mū sir.

4-5 Kŷ José tóg tū mū gé, ā prūnh ke fi mré, hā vŷ: Maria, he mū. Cidade tŷ Nazaré tá fag tóg pa mū, ga tŷ Galiléia tá. Kŷ fag tóg ga tŷ Judéia ra mū mū,

cidade tý Belém ra. Davi krẽ'krẽ vẽ, José ti, hã kÿ tógr Belém ra tĩ mû, ã jyjy rá nĩm jé. Davi jamã ja vẽ, Belém ti. Hã kÿ tógr ra tĩ mû. Kÿ ti prũnh ke fi vý ti mré tĩ mû, hã ra fi tógr kufy jagy nĩ.

⁶ Fag tý tá nÿtĩ ki fi tógr ã kurã pétêm mû.

⁷ Kÿ fi tógr ã kósin vég mû sir. Gré ti nÿ, fi kósin ve tag ti. Kÿ fi tógr ti pág kÿ koso kákã ti fig mû. Ìn vý funfór nÿtĩ, hã kÿ fag tógr vênh mëg jo Ìn krẽm nÿtĩ ja nÿgti.

Mé ki rĩr tĩ ag

⁸ Kÿ ũ tý mé ki rĩr tĩ ag vý tá nÿtĩ gé, carneiro ki rĩr tĩ ag. Ag japÿ ja tá ag nÿtĩ, ãjag mëg ki rĩr jé, kuty ên kã.

⁹ Kÿ vähä Topẽ tý jenẽ jafã vý ag mÿ vênh ven mû, kanhkã tá. Topẽ tý jengrẽ vý ag kri rûm ke mû. Kÿ ag tógr kamëg kÿ jürün ke mû sir.

¹⁰ Kÿ Topẽ tý jenẽ jafã tógr ag mÿ: "kamëg tûg ra," he mû. "Sÿ ãjag mÿ néñ ũ tónh ke vẽ. Vênh vñ há tójé sóg ke mû, kÿ tógr ãjag mÿ sér tinh mû. Vênh kar vý mënh mû, inh vñ ti, povo kar, kÿ ag fe tógr mrin ke mû sir.

¹¹ Æjag krenkren han tĩ vý ūri mur, hã vý: Cristo, he mû. Æg Senhor vẽ ha mÿr. Davi jamã ja tá tógr mur mû.

¹² Ha mû jëg, ãjag tý gîr ên ve jé. Koso kákã tógr pág kÿ nÿ nĩ. Hã ki ãjag tógr ti ki kanhró nÿtinh mû," he tógr ag mÿ, Topẽ tý jenẽ jafã ti.

¹³ Kÿ vähä ũ tý hën ri ke ag tógr vênh ven mû sir. Topẽ tý jenẽ jafã ag, kanhkã tân ag. Æn ag vý Topẽ mÿ vñ há han mû.

¹⁴ "Topẽ vý tý ūn mág pë nĩ," he ag tógr mû. "Kynhmÿ ti nĩ, vênh kar káfór ti nĩ, kÿ êprã ke ag

vý jatun mý nýtí, ãjag krí kusa tñ kÿ, Topë tÿ ū tó há ag,” he ag tóg mû.

¹⁵ Kar ag tóg tûg' he mû sir, ag tÿ kanhkâ ra mûn kÿ.

Ag tÿ tûg' hen kÿ ū tÿ carneiro ki rîr tî ag vý jagnê mý: “mû ný, Belém ra, õg tÿ ve já, Topë tÿ néñ han ja ti, õg Senhor tÿ õg mý vênh vî jênê ja ên ti,” he mû.

¹⁶ Kÿ ag tóg fûrûnrûn mû mû sir. Tá ag tóg junjun mû. Kÿ ag tóg vég mû, Maria fi, José ti ke gé, gîr ti ke gé. Koso kâkâ tóg ný nî, Maria fi kósin ên ti.

¹⁷ Hâ kÿ ag tóg vég mû. Hâ kÿ ag tóg kâmén mû, vênh kar mý. Topë tÿ ag mý vênh vî jênê ja ên kâmén ag tóg mû, gîr ên to.

¹⁸ Kÿ tóg ū tÿ mëg mû ag mý e tî sir. Ū tÿ mé ki rîr tî ag vî mëg ag tóg mû, kÿ tóg ag mý sér tî.

¹⁹ Kÿ Maria fi tóg vênh vî tag to jykrén mû gé sir. Fi pi(jé) kâ jatun mû', ag tÿ néñ tó ja ên ti. To jykrén kÿ fi tóg nî nî, Maria fi.

²⁰ Kÿ carneiro ki rîr tî ag tóg sir ãjag mëg to výnvýn ke mû gé. Topë mý ag tóg vî há han mû. “Ti hâ ne tóg õg mý vênh vî jênê ja nî”, ã tÿ jêgnê jafâ ag tÿ', kÿ õg tóg vé,” he ag tóg mû sir, Topë to.

Fag tÿ Jesus jijin

²¹ Karkurã tÿ 8 (ke) vý tûg mû. Kÿ tóg ti gré junun fár kym ke kurã pétêm mû sir, gîr sî ên ti. Kÿ fag tóg ti jijin kÿ ti mý: “Jesus,” he mû. Topë tÿ jênê jafâ vý ti jijy tag tó ja nî, ti mýnh fi tÿ ver ti tÿ kufyg tû ra. Hâ kÿ fag tóg sir tÿ ti jijin mû.

Fag tÿ Topë mý Jesus ven

²² Kejën fag väkre tóg tá krýg mû, kÿ fag tóg vênh kykûnh sór mû. Moisés vý tag rán ja nî, gîr mur kar

kÿ fag tÿ v nh kyk nh ke ti. Judeu ag jykre h  v . Fag t  v nh kyk nh j  fag t g cidade t  Jerusalém ra m u m u, fi t  Top  m y   k osin ven j , t . “  t u v ,” he s r fag t g m u, Top  m y, fi k osin  n to.

²³ Top  v  ki tag v  r n k y n , h  v : “fi k osin ve t  gr  n n k y t g t   g j g m g t  Top  t u n ,” he m u, Top  v  t y r n k y n  ki.

²⁴ H  k y fag t g Top  jo  n ra m u m u, Top  m y n n   p n j . R n k y t g n n,  g j g m g v n ki, fag t  ne t  ti m y p n ke ti, h  v : s r g r gre, ke t u n  k y ton r gre, he m u g .  n ma fag t g m u m u, fag t  Top  m y p n j . Top  t u ki r r t  ag m y fag t g vin t , s r g t , k y ag t g t nh k y Top  m y p n t .

²⁵ K y Jerusalém t  u t g n n, ti jyjy h  v : Sime o, he m u.  n jykre kuryj v , Sime o ti. Top  kam g t g t gt , Top  kupr g t y t g jagr  n . Top  t y Israel ag krenkren han m u  n j v nh t g n gt , Sime o ti.

²⁶ K y Top  kupr g v  ti m y: “Cristo ve j    t g ke m u,   ter ke to h ,  g Senhor t y ti j n n k y,” he ja n gt  ti m y.

²⁷ Top  kupr g t y ti kr n k y t g kej n Top  jo  n k ra t  m u. K y t g t  j  n , h  ra fag t g Jesus ma k m u m u, fag t y Top  m y s r g p n j , Mois s t y Judeu ag m y n n t  ja ti.

²⁸  t y Jesus ve k y t g ti v g m u sir, k y t g ti to Top  m y v  h  han m u, Sime o ti.

²⁹ “ g j g m g,” he t g, Top  m y. “V h    t g inh j  pr r ke m u, k y s g jatun m y t g m u ha,” he t g. “ t y inh m y n n t  jan han   t g huri,” he t g.

³⁰ “Ve inh huri,   t y  g krenkren han ke m u ti. Cristo ve inh huri,” he t g, Sime o ti.

31 “Vēnh kar rīnve ã tōg han, ã tȳ ēg krenkren han ke mū ti.

32 Kȳ tōg ēg mȳ jēngrē ri ke nī, Cristo mur ti. Kȳ povo kar vȳ vég mū, fōg ag kar, kanhgág ag kar ke gé, ã tȳ ag krenkren han ke mū ti. Ēg povo tȳ Israel tȳ ã tōg ūn mág han huri, vēnh kar rīnve, Cristo tȳ ēg mré ke nīn kȳ,” he tōg, Simeão ti, Topē mȳ.

33 Kȳ Jesus jóg vȳ ti vī mēg mū, Jesus mȳnh fi ke gé, kȳ tōg fag mȳ e tī, ti tȳ Jesus to nén tō mū ȑn ti.

34 Kȳ Simeão vȳ fag mȳ vēnh vī há tō mū gé. “Topē vȳ ȏag ve há han mū,” he tōg mū fag mȳ, Simeão ti. Kȳ tōg Maria fi mȳ: “ha vé,” he mū. “Israel tȳ hēn ri ke ag vȳ ti tugrīn mū há han ke mū, jāvo ū tȳ hēn ri ke ag vȳ ti tugnīn mū kónān ke mū gé. Kȳ ag tōg ti kato vīnh ke mū gé, Topē tȳ ti jēnē ja ra.

35 Kȳ ã tōg ti tugrīn vēsŷrénh kenh ke mū, jȳ, kȳ tōg rōgro tȳ ã fe tȳ gynh ke ri ke nīnh ke mū, ã vēsŷrénh ke ti. Kȳ ēg tōg venh ke mū, ag tȳ nén to ti to jykrén mū ti,” he tōg, Maria fi mȳ, Simeão ti.

36 Kȳ ū fi tōg tá nī gé, Topē jo ūn krēm, fi jiji hā vȳ: Ana, he mū. Topē vī tō tī fi vē gé. Fanuel kósin fi vē. Kȳ fi jóg’jóg ve vȳ tȳ Aser nī. Kófa fi nī ha, kófa tāvī. Æ mén kȳ fi tōg 7 anos han, fi mén mré, kar tōg ter ja nī, fi mén ti, fi mré 7 anos han kar.

37 Kar fi tōg mén tū tī nī sir. 84 anos han fi tōg, mén tū tī ki. Ên fi vȳ Topē jo ūn krēm nī nī, kurā kar ki fi tōg tá nī nī sir. Tá fi tōg Topē tū han nīgtī, ti mré vī kȳ. Jēg tū fi nīgtī, fi tȳ Topē mré vī jé. Kuty tá fi tōg ke tī, kurā tá ke gé.

38 Ên fi vȳ hora ên kā Topē jo ūn krēm jē mū, Simeão tȳ Jesus ven kȳ. Kȳ fi tōg Jesus vég mū gé

sir, Ana fi. Ti ve kÿ fi tóg Topë mÿ vÿ há han mû. “Inh mÿ tóg há tû, sÿ ti ven kÿ,” he fi tóg mû, Topë mÿ. Vênh kar mÿ fi tóg tó mû, ūn krenkren sór mû ag mÿ, Jerusalém tá.

Fag tÿ Nazaré ra vÿn ke

³⁹ Kÿ fag tóg sir Moisés tÿ vênh kykûnh to néñ rán ja ên han kân mû sir, Jesus mÿnh fi, Topë tÿ Judeu fag mÿ vênh jykre nîm ja ên ti. Kar kÿ fag tóg sir cidade tÿ Nazaré ra vÿnvÿn ke mû, ga tÿ Galiléia ra, fag jamâ ra ke vê sir.

⁴⁰ Kÿ gûr sî ên tóg mog mû sir, komêr hâ tóg tar jê sir. Kÿ tóg vênh kanhrân há han mû, kÿ Topë vÿ ti ve há han mû gé, hâ kÿ tóg vênh kanhrân mág mû sir, ūn sî ên ti.

Jesus tÿ ã pir mÿ Topë jo ïn tá nî

⁴¹ Jesus mÿnh fag tóg prÿg kar ki Jerusalém ra mû tû, fag tÿ festa tÿ Páscoa venh mû jé. Fag jykre hâ vê.

⁴² Jesus tÿ 12 anos han kÿ tóg fag mré tî mû gé, fag tÿ festa ên venh mûn kÿ, Jerusalém ra.

⁴³ Festa tÿ tû ken kÿ fag tóg vÿnvÿn ke mû, hâ ra Jesus tóg Jerusalém tá nî nî. Hâ ra fag tóg ki kagfûg nÿtû, ti tÿ Jerusalém tá nî ên ki.

⁴⁴ Kÿ fag tóg: “ti hÿn û tÿ ëg mré kâmû mû fag mré vyr, ëg jo,” he mû. Kÿ fag tóg kurâ pir ki mû mû, fag jamâ ra vÿnvÿn ke kÿ. Fag tÿ ãjag mré ke fag tá junjun kÿ fag tóg ti jãvânh mû, ãjag to há kar fag kâmî.

⁴⁵ Hâ ra fag tóg tá Jesus vég tû nî. Kÿ fag tóg Jerusalém ra vÿnvÿn ke mân mû gé, ti jãvânh jé.

⁴⁶ Vâhâ fag tóg ti vég mû, kurâ tâgtû tû kÿ. Topë jo ïn krêm tóg nî nî, professor ag mré. Ag vî mëg tóg nî nî, kÿ tóg ag ki jêmëg mû gé, “ne nê?” hen kÿ.

47 Ū tÿ ti vĩ mẽg mû ag mÿ tóg e tÿ. To jykrén há han tóg, Jesus ti, kÿ tóg ag mÿ tó há han mû. Ag tÿ ti vĩ m   k   t   ag m   e t  , professor ag m  .

48 Ti m  nh fag tÿ ti ve k   t   fag m   e t   gé sir. K   ti m  nh fi t  g ti m  : "inh k  sin'", he mû. "Ã t   tag k   ne han n   n  '? Ã j  g mr   s  g    j  v  nh jagy han. Ã j  v  nh to   g t  g kan   jur,   g t      v  g t  n n  n k  ," he fi t  g ti m  .

49 H   ra t  g fi m  : "   t   ne j   inh j  v  nh ja n  ?" he mû. "H   ri ken k   h  n?" he t  g. "Inh panh p  n kr  m s  g n   n  m  r, k  n m     j  g m   v  nhm  ?" he t  g,    m  nh fag m  .

50 H   ra t  g fag t   to jykrén t  t  , fag k  sin v   to.

51 K   t  g fag mr   t  m  , cidade t   Nazaré ra. T  t  g fag mr   n   n  s  r, ti t  fag v  j  m  n k  . K   ti m  nh fi pi(j  ) v  nh v   kar tag k   jatun n  .

52 K   Jesus t  g mog m   sir. Kr  h   t  v  t   t  g n  . Top   v  ti ve h   han m   gé. K   t  g v  nh kar m  h   t  s  r, ag t  ti jykre ven k  .

3

Jo  o Batista ti

(Mt 3.1-12; Mc 1.1-8; Jo 1.19-28)

1 Kej  n t  g Tib  rio t  p  i m  g t   imperador n  kri 15 anos han m  . Ti t   Roma t  p  i m  g n    n k   P  ncio Pilatos v  t   ga t   Judéia kri p  i t   governador n  , Tib  rio kr  m.   n k   Herodes v  t   Galiléia kri p  i t   governador n   gé, Tib  rio kr  m. Herodes j  vy t   Filipe v  t   ga t   Itur  ia t  p  i t   governador n   gé, ga t   Traconites t  ke gé, Tib  rio kr  m. J  vo Lis  nias v  t   ga t   Abilene t  p  i t   governador n  , Tib  rio kr  m.

² Ën kā Caifás vý tý Topē tū ki rři tři ag pă'i mág nĩ, Anás mré hă. Kÿ văhă Topē vý João mré vĩ mű sir, Zacarias kósin ēn mré. Ēmā tūg ja mĩ tóg tři mű, João ti. Kÿ Topē tóg ti mÿ: "ha Israel ag mÿ věnh ven tīg," he mű.

³ Kÿ tóg sir tři mű. Goj tý Jordão jagma tóg tři mű. Tīg kÿ tóg věnh kar jyvěn mű, kÿ tóg ag mÿ: "ã kype jé sóg ke mű, ã tý ã jykre kórég tovănh sór kÿ, Topē tý ã tý ti vĩ mranh tý ã mÿ věnh păte fón jé," he tóg mű sir, věnh kar mÿ.

⁴ João tóg rán kÿ nĩ, văsÿ. Topē vĩ tó tři tý Isaías vý João to tag rán ja nĩ, ha më: "ēmā tūg ja tá tóg jěnh ke mű, ga kórég tá," he ja tóg nĩ, Isaías ti. "Tá tóg ag mÿ tónh ke mű. "Ēg Senhor kâtig ke jo věnh jänhkriegkrieg nĩ," he jé tóg ke mű. "Ēpry kurég ãjag tög tři, ēm n kurynh ãjag tög tři, ãjag chefe jun ken kÿ. Kÿ tag ri ke han nĩ, ãjag jykre p no togvănh kÿ, ēg Senhor kâtig ken jo.

⁵ Ti k gn  tý ãjag tög kyjer' he t , kar ãjag tög ēpry sór kar k m ke t  gé, ēm n sór ti. Ti jonjor kugrynh k n ãjag tög t , ti suns r v v m k n ãjag tög t  gé, ãjag tý ēpry han kÿ, ēm n han kÿ. Kÿ tag ri ke han nĩ, ãjag jykre kórég to.

⁶ H  k  ēpr  ke kar v y venh ke m , Top  t  ēg krenkren han ke ti," he j  t g ke m , k  v nh kar v y ti v i m nh m , he ja t g n , Isaías ti, Jo ao to.

⁷ H  k  Jo ao t g sir ag jyv n m  sir, ag t  ti venh k m n k , ti t  ag kygpe j . E t v i ag n t ,   t  ti venh k m n m  ag. Ag jyv n k  t g ag m : "p n ri ke ãjag t g n t , ãjag jykre p no t v i n n k ," he m . " n y ãjag m : "Top  j  venh ke t  ãjag n ," he t ?"

⁸ Ñjag jykre si togv nh ra, ãjag t  ti j  ve j v nh

tīn kȳ. Vēnh jykre há han ra, ēg tȳ ãjag jykre tāg ve jé. Hā ra ãjag tógr jagnē mȳ: “Abraão vȳ tȳ ēg jóg’jog ve nī,” he mū, “kȳ Topē hȳn ēg to jūnh ke tū nī, ēg tȳ tȳ Abraão krē’krē nȳtīn tugrīn,” he ãjag tógr tī. Hā tū vē hā ra. Ñag jykre kórég ēn to ãjag tógr jagtar ke mū, ha vemnī. Topē vȳ Abraão krē’krē hyn han ki kanhró nī, pō tag tȳ mȳr, ti tȳ Abraão krē’krē ve sór kȳ, Topē ti.

⁹ Hā ra tógr ãjag tȳ tū' henh ke mū, ãjag tȳ ãjag jykre kórég tovānh tū nīn kȳ,” he tógr, Joāo ti.

“Ēg tȳ ka gȳn ri ke tógr nī. Ti kanēn vānh nīn kȳ ēg tógr ti gȳn tī, tȳ pī han jé. Tag ri ke han jé tógr ke mū, Topē ti, ãjag mȳ, ãjag tȳ vēnh jykre há han tū nīn kȳ. Kȳ tógr pī ki ãjag vām ke mū, Topē ti,” he tógr ag mȳ, Joāo ti.

¹⁰ Kȳ ūn e ag tógr ti ki jēmēnh kāmū mū sir, Joāo ki. Kȳ ag tógr ti mȳ: “kȳ ēg hȳn hē ri kenh mū ha, Topē jykre han jé?” he mū.

¹¹ Kȳ tógr ag mȳ: “ã kur régre nīn kȳ ã kur pir nīmnī, ūn kur tū ēn mȳ,” he mū. “Ã jēn tȳ ūn kókīnkīr ag mȳ vēnh kāpōpām nī gé,” he tógr.

¹² Kȳ ūtȳ governo mȳ imposto kaja māg tī ag vȳ Joāo to kāmū mū gé, ti tȳ ag kyge jé. Kȳ ag tógr ti mȳ: “professor,” he mū. “Ēg hȳn hē ri kenh mū?” he ag tógr mū gé.

¹³ Kȳ Joāo tógr ag mȳ: “pā'i mág tȳ ãjag mȳ néñ tó mū ēn hā ri ke mān nī, jānkamy ti,” he mū. “Ker ti kāfór mān sór hē’,” he tógr ag mȳ.

¹⁴ Kȳ soldado ag vȳ tá junjun mū gé. “Kȳ ēg hȳn hē ri kenh mū?” he ag tógr mū gé sir, soldado ag. Kȳ tógr ag mȳ: “ag tū mān sór tūg nī,” he mū. “Ag to vāsān ãjag tógr tī, ū to ón ãjag tógr tī gé, ãjag tȳ ag

jānkamy ve jé. Ke tūg nī. Ājag rānhrāj to ājag tóг jānkamy vég tī. Tí kāfór mān sór tūg nī,” he tóг, Joāo ti, soldado ag mý.

¹⁵ Ký vēnh kar ag tóг ti to jykrén mū, Joāo to. “Ti mý tý Cristo tū nī vý?” he ag tóг mū sir ti to. Joāo to ag tóг ke mū, ag tý Cristo kātīg jāvānh ký.

¹⁶ Ký Joāo tóг ag mý: “inh pi(jé) tý Cristo nī!” he mū. “Goj hā tý sóg ājag kygpég tī. Inh nón tóг kātīg mū, Cristo ti, ha mē. Inh kāfór ti nī. Sý tý ti camarada nīnh ke vē vē, sý ti pēn né kunū jé, ti pēn to ró ti. Hā ra sóg tý ti krēm pē jē. Ěn vý tóг Topē kuprīg jēnēnh ke mū, ti tý tý ājag jagrē nī jé, ký tóг pī jēngrē ri ke nī. Ti tý ājag kygpenn ken hā vē,” he tóг, Joāo ti. mū, ti tý tý ājag jagrē nī jé, ký tóг pī jēngrē ri ke nī. Ti tý ājag kygpenn ken hā vē,” he tóг, Joāo ti.

¹⁷ “Ti kātīg vý tý ēg tý rāgró rēn ri ke nī. Ti rēn kar ký ēg tóг ti fár vām tī, ēg tý pājó kuprāg jé. Ti kanē há vin han ēg tóг tī. Ti fár pūn ēg tóг tī. Cristo kātīg ký tóг ri ke ný. Ū tý ã to há ag mý tóг: “ha kāmū jēg,” henh ke mū. Ū tý ã to kórég ag vām jé tóг ke mū, pī ki, hā ra tóг nhyn kenh ke tū pē nī,” he tóг, Joāo ti.

¹⁸ Hā ký tóг vēnh kar mý Topē vī sér tó mū, ag jyvēn ký, Joāo ti.

¹⁹ Ký tóг pā'i mág tý Herodes jyvēn mū gé, ti prū fi to, hā vý: Herodias fi, he mū. Tý fi ti jāvy prū ja nī, hā ra tóг fi péju ký fi tý prūg mū, Herodes ti. Nén ū vēnhmý e han tóг tī, hā ký Joāo tóг ti jyvēn mū.

²⁰ Kar tóг sir nén ū vēnhmý ū han mān mū gé, Herodes ti. Joāo ség tóг mū, ti tý ti jyvēn to.

*Joāo tý Jesus kype
(Mt 3.13-17; Mc 1.9-11)*

21 Hā ra tóg kāgmī kÿ jĕ tū nī ver, João ti. Kÿ tóg ag kygpe kān mū. Kÿ tóg kejēn Jesus kypég mū gé. Kÿ Jesus tóg jĕ nī, ti tÿ Topē mré vñk kÿ, João tÿ tì kype kar kÿ. Kÿ vähä kanhkä tóg nor' he mū.

22 Kÿ Topē kupríg vÿ kanhkä tá kătre mū, ti kri. Tÿ sórág ve ti nī, Topē kupríg ti. Kÿ kanhkä tá vënh vñ tóg më há tÿ, kÿ tóg: "tÿ ã inh kósin pir jĕ, tÿ ã tóg inh fe pë jëgtí," he mū, vënh vñ ti, Topē ti.

*Jesus jóg'jóg ve ag
(Mt 1.1-17)*

23 Jesus vÿ 30 anos han mū, ti tÿ vënh kar mÿ Topē kămén ve ki. "José kósin vë," he ag tóg tÿ ti to, hā ra tóg tÿ ti kósin tū nïgtí. Eli kósin vë, Jesus ti, kÿ Eli ën vÿ tÿ ti vovô nī.

24 Eli vÿ tÿ Matate kósin nī. Matate vÿ tÿ Levi kósin nī. Levi vÿ tÿ Malqui kósin nī. Malqui vÿ tÿ Janai kósin nī. Janai vÿ tÿ José kósin nī.

25 José vÿ tÿ Matatias kósin nī. Matatias vÿ tÿ Amós kósin nī. Amós vÿ tÿ Naum kósin nī. Naum vÿ tÿ Esli kósin nī. Esli vÿ tÿ Nagai kósin nī.

26 Nagai vÿ tÿ Maate kósin nī. Maate vÿ tÿ Matatias kósin nī. Matatias vÿ tÿ Semei kósin nī. Semei vÿ tÿ José kósin nī. José vÿ tÿ Joda kósin nī.

27 Joda vÿ tÿ Joanã kósin nī. Joanã vÿ tÿ Resa kósin nī. Resa vÿ tÿ Zorobabel kósin nī. Zorobabel vÿ tÿ Salatiel kósin nī. Salatiel vÿ tÿ Neri kósin nī.

28 Neri vÿ tÿ Melqui kósin nī. Melqui vÿ tÿ Adi kósin nī. Adi vÿ tÿ Cosã kósin nī. Cosã vÿ tÿ Elmadão kósin nī. Elmadão vÿ tÿ Er kósin nī.

29 Er vÿ tÿ Josué kósin nī. Josué vÿ tÿ Eliézer kósin nī. Eliézer vÿ tÿ Joram kósin nī. Joram vÿ tÿ Matate kósin nī. Matate vÿ tÿ Levi kósin nī.

30 Levi vѣ tѣ Simeão kósin nї. Simeão vѣ tѣ Judá kósin nї. Judá vѣ tѣ José kósin nї. José vѣ tѣ Jonã kósin nї. Jonã vѣ tѣ Eliaquim kósin nї.

31 Eliaquim vѣ tѣ Meleá kósin nї. Meleá vѣ tѣ Mena kósin nї. Mena vѣ tѣ Matata kósin nї. Matata vѣ tѣ Natã kósin nї. Natã vѣ tѣ Davi kósin nї.

32 Davi vѣ tѣ Jessé kósin nї. Jessé vѣ tѣ Obede kósin nї. Obede vѣ tѣ Boaz kósin nї. Boaz vѣ tѣ Sala kósin nї. Sala vѣ tѣ Nassom kósin nї.

33 Nassom vѣ tѣ Aminadabe kósin nї. Aminadabe vѣ tѣ Admim kósin nї. Admim vѣ tѣ Arni kósin nї. Arni vѣ tѣ Esrom kósin nї. Esrom vѣ tѣ Peres kósin nї. Peres vѣ tѣ Judá kósin nї.

34 Judá vѣ tѣ Jacó kósin nї. Jacó vѣ tѣ Isaque kósin nї. Isaque vѣ tѣ Abraão kósin nї. Abraão vѣ tѣ Tera kósin nї. Tera vѣ tѣ Nacor kósin nї.

35 Nacor vѣ tѣ Seruque kósin nї. Seruque vѣ tѣ Ragaú kósin nї. Ragaú vѣ tѣ Faleque kósin nї. Faleque vѣ tѣ Éber kósin nї. Éber vѣ tѣ Sala kósin nї.

36 Sala vѣ tѣ Cainã kósin nї. Cainã vѣ tѣ Arfaxade kósin nї. Arfaxade vѣ tѣ Sem kósin nї. Sem vѣ tѣ Noé kósin nї. Noé vѣ tѣ Lameque kósin nї.

37 Lameque vѣ tѣ Metusalém kósin nї. Metusalém vѣ tѣ Enoque kósin nї. Enoque vѣ tѣ Jarete kósin nї. Jarete vѣ tѣ Maleleel kósin nї. Maleleel vѣ tѣ Cainã kósin nї.

38 Cainã vѣ tѣ Enos kósin nї. Enos vѣ tѣ Sete kósin nї. Sete vѣ tѣ Adão kósin nї. Adão vѣ tѣ Top   t   h   nї. Jesus j  g'j  g ve ag h   v  .

*Jesus tÿ Top  v i mranh t 
(Mt 4.1-11; Mc 1.12-13)*

¹ K y Top  kuper g v y t y Jesus jagr  n . K y Jesus v y goj t y Jord o t a v yn ke m u,  a kype k y j en k y. Ti t ig k y Top  kuper g v y ti kr n m u.

² K y t og ti t y ti kr n k y  em a t ug ja ra t i m u sir, ga k r eg ra. T a t og kur a t y 40 (ke) han m u,  em a t ug ja ki. K y Japo v y ti t y  a j og v i mranh han s or m u, t a, h a ra Jesus t og ke t u n .  Em a t ug ja t a n n k y t og j eg t u n , kur a t y 40  en ki. Kar k y t og sir k ok r m u.

³ Ti k ok r n n k y Japo v y ti m y v i m u. “T y  a Top  k osin n m y,” he t og. “ A t y t y Top  k osin n n k y p o tag t y  em i han n ,  a t y kon j e,” he t og ti m y, N en-K r eg  en ti, Jesus m y.

⁴ K y Jesus t og ti m y: “h a ra tag t og r an k y n , ha m e,” he m u. “ Em i t av i jam en k y  eg r inr ir t u n yt i, Top  v i jam en k y  eg r inr ir n yt i. H a k y t og s y ti v i mranh j av anh t i,  em i to,” he t og, Jesus ti, N en-K r eg  en m y.

⁵ K y Japo v y ti mr e t ap ry m u. K y t og ti m y mundo ven k an m u,  u t y kri ke kar ag ke g e. Ven pir ki t og ti m y ven k an m u.

⁶ K y t og ti m y: “is u v e m y,” he m u, Japo ti. “ A m y s og tov anh k an s or m u,  a t y t y v enh kar tag ag p a i j e j e. K y ti s inv i tag kar v y t y  a t u n nh m u. Is u v e m y,  u t yn han ja  en t y inh m y: “t e,” hen k y. K y s og s y  u n kupr eg m u  en m y vin t i sir.

⁷  A h a m y s og tov anh s or m u ha,  a t y inh kr em gr inh ken k y,  a t y iso: “Top  v y t y  a n ,” hen k y,” he t og, N en-K r eg ti, Jesus m y.

⁸ K y Jesus t og ti m y: “tag v y r an k y n , ha m e,” he m u. “ E g p a i t y Top  h a kr em  eg t og  eg jakr i t y kr y’

he tĩ, ti hã to ēg tóg: Topẽ vẽ, he tĩ,” he tóg, Topẽ vĩ tÿ rán kÿ nñ ki. Hã kÿ sóg mranh jãvãnh nñ,” he tóg, Jesus ti, Nén-Kórég mÿ.

⁹ Kÿ Japo tóg ti mré tīg män mū, cidade tÿ Jerusalém ra. Tá tóg ti mÿ: “Topẽ jo ïn kri jëmnñ, ti krí kri,” he mû. Kÿ tóg ke mû. Hã ra kãgnó tóg tá nñ, Topẽ jo ïn jo. Japo tóg Jesus mÿ: “Topẽ kósin vÿ tÿ à nñ,” he mû. “Kÿ hûm hemnñ.

¹⁰ Tag vÿ rán kÿ nñ, ha më: “à tÿ jënë jafã ag mÿ tóg tónh mû, Topẽ ti, kÿ ag tóg à ki rír ke mû.

¹¹ Ädag nïgé tÿ ag tóg à vyn ke mû, kÿ à tóg rÿj ke tû nñ. Ä p n vÿ rÿj ke tû nï gé, h  j  ag t g à ki r r ke m , he t g, Top  v  t y r n k  n   n ki. K  jatun m  h m n , he t g, N n-K r g ti, Jesus m .

¹² K  Jesus v  ti m  ke m  g . “K  tag v  r n k  n  g , ha m ,” he t g. “Top  m : à m  à t y n n t  ja  n han m  v ? he t g n ,” he t g m  g , Top  v  t y r n k  n   n ki. H  k  sóg Top  h  t y inh m  n n t  m   n han ke m , k  sóg h m ke t  n , ti t y inh m  t  t  n n k ,” he t g, Jesus ti, N n-K r g m .

¹³ K  Japo v  à t y n n t n ke  n t  k n ja n , h  k  t g Jesus tov n h m ver, ti t y kur  ū k  ti mr  v  m n j , kej n, ti t y ti m  h  t  ve n n k , Japo m .

Jesus t y Galiléia t a ag kanhr n

(Mt 4.12-17; Mc 1.14-15)

¹⁴ K  Jesus t g t  m  sir, Top  kupr g t  ti kr n k . Ga t y Galiléia ra t g t  m . K  v nh kar ti k me m  k n m  sir, ga  n t  ke kar ag.

¹⁵ K  t g ag kanhr n m  sir, Jesus ti, ag v nh kanhr n jaf  kr m. Kr m ag t g Top  v  t  t , Judeu ag. Jesus t y ag kanhr n k  t g ag m  e t , ti v  ti. H  k  ag t g ti to v  h  han m  sir.

*Jesus tý Nazaré ra výn ke
(Mt 13.53-58; Mc 6.1-6)*

16 Ký Jesus tóga Nazaré tá jun mū gé, ã jamā tá. Tá tóga mog ja nĩ, cidade tý Nazaré tá. Ký tóga ã tý néñ han tĩ ên han mū. Ag vênh kanhrãna jafâra tóga tĩ mū, vênh kán ke kurã ki. Tá tóga sir jêgné mū, culto ki, ag vênh mân ký nýtĩ ên ki. Ti tý Topê vĩ to ke sór vě, hã ký tóga jêgné mū, Jesus ti.

17 Ti jê ký ag tóga ti mý livro ním mū, Isaías tý rán ja ên ti, vásy Topê vĩ to tĩ tý rán ja ên ti. Ký tóga livro tý vym ke mū. Ký tóga ã tý to ke sór mū ên vég mū, Isaías tý to ja ti, ha mě.

18 “Topê kupríg vý inh krín mū,” he tóga. “Inh jagrê vě mýr, hã ký tóga inh krín mū. “Un jagãgtar ag mý inh vý tómní,” he tóga inh mý. Inh jenéng tóga mū, isy ūn sigse ký nýtĩ ag kygvân je, isy ūn kyvó ag tý êvânh (há) han je, isy ag tý ūn vóg kónan mū ag ki rír há han je, ag jatu nýtĩ je,

19 isy vênh kar mý: “úri eég jóg mág vý eég kren han sór mū,” he je, he tóga, Isaías ti, vênh rá ki. Hã to ke tóga mū, Jesus ti.

20 Tag to ke kar ký tóga livro ên kri tý tam ke mân mū. Livro ki rír tĩ ên mý tóga jun mū, livro ti. Ký tóga ní mū sir.

Hã ra vênh kar ag tóga ti ki êvânh mū.

21 Ký tóga ag mý kámén mū, ký tóga: “vásy rán ký ní ja tag mě ãjag tóga,” he mū. “Úri ke vě, úri ãjag tóga vég mū, vásy rán ký ní ja ên ti,” he tóga. “Inh hã to tóga tag to ja ní, Isaías ti,” he tóga, Jesus ti.

22 Ag tý ti vĩ mě ký tóga ag mý e tĩ sir. “Ki hã tóga tó mū, hã ký tóga eég mý e tĩ,” he ag tóga mū. Ký ag tóga ti

to vĩ mū gé. “José kósin vẽ mŷr, ēg mré ke ēn, hã ra tóg ēg vĩ kãfór han sór mū,” he ag tóg mū ti to.

23 Kŷ Jesus tóg ag mŷ: “ãjag hŷn iso jykrén sór mū,” he mū. “Médico mŷ ēg tóg: “kur vësŷ há' hé, ã tŷ tŷ médico nĩ sór nñ kŷ,” he tĩ. ãjag hŷn tag tó sór mū inh mŷ. ãjag hŷn inh mŷ: “cidade tŷ Cafarnaum tá ã tóg ag tŷ há' hé, ūn kagyga ag tŷ, kŷ kur tag ki ēg tŷ há' hemn̄ gé, ã jamã tag ki, ã tŷ vênh kar tŷ há' he sór nñ kŷ,” he sór ãjag hŷn mū inh mŷ,” he tóg, Jesus ti.

24 Kŷ tóg ag mŷ: “ti jamã tá ke ag ne tóg Topẽ vĩ tó tĩ ēn to é he tĩ,” he mū. “Ti tŷ ke há vẽ. Hã kŷ ãjag tóg iso é he tĩ,” he tóg ag mŷ, Jesus ti.

25-26 “Ha mẽ, sŷ nén tó mū ti. Elias to jykrén nĩ. Ti tŷ ga kri tĩ mū kŷ tóg ta kutẽ vãnh han ja n̄igt̄i, prýg tâgtū kri kysã tŷ 6 (ke) ki. Kŷ tóg prýg tĩ sir, ga ēn mĩ, vëjën tóg tū' he mū sir. Kŷ Topẽ tóg Elias mŷ tó, ti tŷ cidade tŷ Sarepta ra tīg jé, cidade tŷ Sidom kakó ra. Tá fógl fi tóg nñ nñ, ūn mén ter ja fi. Fi mré tóg jég tĩ sir, Elias ti, fi tŷ ti mŷ vëjën tŷ vênh kãpãm kŷ, prýg ra. Topẽ pi(jé) Israel fi to ti jēn̄ ja n̄igt̄i'. Ti pi(jé) ti jamã ra ti jēn̄ ja n̄igt̄i'. Tá fag tóg e n̄yt̄i ja n̄igt̄i gé, ūn mén ter ja fag. Hã ra Topẽ tóg fógl ēn fi to ti jēn̄ ja n̄igt̄i, fi tŷ ti ki rír jé,” he tóg, Jesus ti.

27 “Kŷ Eliseu to jykrén nĩ gé, vãsŷ Topẽ vĩ tó tĩ ēn to. Ti tŷ ga kri tĩ nñ kŷ ūn kagyga ag tóg e ja n̄yt̄i tŷ gé, ēg povo tŷ Israel kãm̄, vênh kaga kren vãnh han mū ag, vênh kaga tŷ lepra han mū ag. Hã ra ag tóg ti mŷ to vĩ ja tū n̄igt̄i, ti tŷ ag tŷ há' hen jé. Kuvar há tá tóg kãt̄ig ja n̄igt̄i, fógl ti, Naamã ti, ga tŷ Síria tá ke ēn ti. Kŷ ti hã ne tóg Eliseu mŷ to vñk kŷ há' he mū sir inhhã. Ti kaga kren vãnh ēn tóg tū' he mū

sir. Ge ãjag tóg nïgtï iso. Kuvar há tá ke fag vý inh ki ge tï, jävo ãjag tóg inh ki ge jãvãnh nýtï, ãjag tý tý inh jamã tá ke nýtï ra,” he tóg ag mý, Jesus ti.

28 Ký ū tý ti vĩ mëg mû ag fe tóg gým ke mû sir, Jesus to, ū tý věnh kanhrän jafä ën krëm nýtï ag.

29 Jéggéng nêgnë ag tóg mû sir. Kâpa ag tóg mû sir. Ti vógrag tóg mû sir, pânónh ra. Nazaré vý pânónh tá nï, ag jamã ti. Pânónh ën to jãpry ký ag tóg tá ti kutëm sór mû, kâgnó ki ti ter jé.

30 Hâra Jesus tóg ag ré ký tî mû, ag jãmî. Ti tý hë ri ke tû ag tóg nî sir, ký tóg ag fîn râm ký ag ré ký tî mû.

Hâra ag tóg ti vĩ kri fi jãvãnh nýtï, ti jamã tá ke ag.

*Jesus tý věnh jagrë kórég kutëm
(Mc 1.21-28)*

31 Ký Jesus tóg cidade tý Cafarnaum ra tî mû. Ga tý Galiléia tá ti nî, Cafarnaum ti. Tá jun ký tóg ag kanhrän mû, věnh kán ke kurã ki.

32 Ký tóg ag mý e tî, ag tý ti vĩ mën ký. Ti vĩ vý věnh kar vĩ kâfór nî, hâ ký tóg ag mý e tî.

33 Ký věnh kanhrän jafä ën krëm ū tóg nî nî. Jagrë kórég ti nî. Ký tóg prér mû, ký tóg:

34 “ha më, ã tý ëg tý hë ri kenh ke në, Nazaré tá Jesus’?” he mû. “Ã mý ëg tûg sór mû’?” he tóg. “Ã ki kanhró sóg nî. Tý ã tóg ã pir mý Topë mré ke nî, ti tû pë vý tý ã nî,” he tóg, ūn jagrë kórég ti.

35 Hâra Jesus tóg ti mý vĩ tar han mû, ký tóg: “vĩ tûg ra,” he mû. “Ti tovãnh ra,” he tóg. Ký ti jagrë kórég ën tóg ti ter tî han mû, věnh kar rînve, ký tóg ti ki kutë mû sir. Ti kókég tû tóg nî, ti jagrë kórég ti.

36 Kÿ tóг v nh kar m y e p  t v  t  sir. Jagn  m y ag t g: “ne n  h n v ?” he m . “V nh jagr  k r g ag m y t g v  t , Jesus ti, k y ag t g sir ki kr m t , ti v  ki, ti kam g k y, ti t y ag pan k y. Ti h n t y ag kri ke n ,” he ag t g m  sir, Jesus to.

37 K y ti k me t g v nh kar kri r m ke k n m  sir, ga  n t .

*Jesus t y  n kagyga e ag t y h ' he
(Mt 8.14-17; Mc 1.29-34)*

38 K y Jesus t g v nh kanhr n jaf   n ki kut  k y Sim o  n ra t  m . H a ra Sim o pr  fi m nh fi t g kaga n  n . R y jagy fi n  n . K y ag t g Jesus m y fi t  m .

39 K y t g fi v nh t  m . Fi kr  t  j  k y t g fi m y: “r y g m n t g n ,” he m . K y fi r y  n t g t ' he m  sir. K y fi t g v s m r n  n . Ag ki r r fi t g m  sir, Sim o m  fi.

40 K y t g sir kutyg m , r t y pun ke k y. K y ag t g  n kagyga ag tat n k m  k n m . K y t g  n g  t y ag m  k n m , Jesus ti, k y ag t g h gh ' he k n m .

41 V nh jagr  k r g pan k n t g m  g , ag to j  k y. Ag panh ke to h a ag t g pr r m , k y ag t g: “Top  k sin v  t y  n ,” he t . H a ra t g ag m y: “v  t g ra,” he m . Ti ki kanhró ag t g n t , ti t y t y Cristo n  ti. H a k y t g ag m y: “v  t g ra,” he m , Jesus ti.

*Jesus t y Top  v  t 
(Mc 1.35-39)*

42 T y vaj k y Jesus t g t  kut  k y  m  t g ja ra t  m . K y v nh kar ag t g ti j v nh k n m . H a ra ag t g ti v g m . Ti ve k y ag t g ti m y: “ g r  k y t  t g n ,” he m .

43 Hā ra tóg ag mÿ: “vó,” he mû. “Cidade ū ra sóg tīg mû, sÿ ag mÿ Topë vĩ tó jé gé, Topë tÿ tÿ ēg pã'i nînh ke ti. Hā jé Topë tóg inh mÿ: “ha ag mÿ vênh ven,” he ja nî,” he tóg ag mÿ, Jesus ti.

44 Kÿ tóg tî mû sir. Ga tÿ Judéia mî tóg tî mû. Vênh kanhrân jafã krêm tóg ag mÿ Topë vĩ tó tî mû sir, Jesus ti.

5

Jesus tÿ Pedro kanhrân (Mt 4.18-22; Mc 1.16-20)

1 Kejën Jesus tóg goj nig tÿ Genesaré fyr tá jë nî, Topë vĩ kâmén kÿ. Kÿ vênh kar vÿ ti pénîn nÿtî nî, kÿ ag tóg ti kutân mû sir, ag e tâvî nÿtîn kÿ, ag tÿ Topë vĩ më sór kÿ.

2 Ag tÿ ti kutân kÿ tóg canoa régre vigvég mû, nig fyr tá. Pirã kugmîg tû ag vÿ tá kâpa kÿ nÿtî nî. Goj kâki jëgjëg kÿ ag tóg pirã kugmî jafã kunûnh kÿ kupég nÿtî nî.

3 Kÿ Jesus tóg canoa kâra rã mû. Simão tû vë, canoa ên ti. Kÿ tóg Simão mÿ: “tîg sî han ra, canoa kâmî, goj kuju ra,” he mû. Kÿ Simão tóg tî mû. Hâ ra Jesus tóg canoa kâkâ nî nî, ti mré. Kâkâ nî kÿ tóg ag kanhrân mû sir, vênh kar ên ag, û tÿ ti kutân ja ên ag. Goj fyr tá ag tóg nÿtî.

4 Ti tÿ ag kanhrân kân kÿ tóg Simão mÿ: “goj kuju ra tîg, ti nig ja ra,” he mû. “Tá ã rede tÿ goj kâki fón, ã tÿ pirã kugmî jé,” he tóg.

5 Kÿ Simão tóg ēg Senhor mÿ: “hâ ra êg tóg kuty tag kâ goj ki ti fón’, fón’ he ja nîgtî, fagrînh mÿ,” he mû. “Nén û kâgmîg tû ēg tóg nî mÿr,” he tóg. “Hâ ra sóg ã vĩ tugrîn ki fón sór mû ha,” he tóg, Simão ti.

6 Kÿ tóg ke mû sir. Kÿ tóg kugmî mág mû. Fór tóg nî, rede ti, kÿ tóg jaran ke mû, ti kufy jagy tâvî nîn kÿ, pirã e tugen.

7 Kÿ ag tóg ãjag régre ag mÿ ven mû, ag tÿ canoa ū kâki kâmû jé. Ag tÿ tá junjun kÿ ag tóg canoa régre ên fân mû, pirã tÿ. Funfór ti nýtî, hã kÿ tóg ki punpun ke kren mû sir, canoa régre ên ti.

8 Kÿ Simão tóg Jesus krêm grinh ke mû. Ti mÿ tóg e tû, pirã e ên to, kÿ tóg Jesus krêm grinh ke mû. Kÿ tóg ti mÿ: “Senhor”, he mû. “Ã hÿn inh ré kÿ tig mû ha. Topê vî mranh ja inh nîgtî, kÿ inh hÿn ã mÿ körég nî ha,” he tóg, Simão ti, Jesus mÿ.

9 Ti mÿ tóg e pë tâvî tû, ti tÿ pirã e ên ven kÿ, ti tÿ Jesus jykre ven kÿ. Ti mré ke ag mÿ tóg e tû gé,

10 Tiago mÿ ke gé, João mÿ ke gé, Zebedeu krê tag ag mÿ. Simão régre ag vê, Zebedeu krê tag ag, ti companheiro ag vê.

Kÿ Simão tóg Jesus mÿ: “ã hÿn inh ré kÿ tig mû ha,” he mû. Hã ra Jesus tóg ti mÿ: “kamêg tûg nî,” he mû. “Pirã kugmî há ã tóg jé. Ã kanhrân jé sóg ke mû, ã tÿ ãprâ ke ag tÿ inh ki ge han jé,” he tóg, Simão mÿ, Jesus ti.

11 Kÿ ag tóg ãjag canoa vóga mû, goj fyr ra. Tá junjun kÿ ag tóg ãjag tû kar ré kÿ mû mû sir, Jesus mré.

*Jesus tÿ ûn kaga kren vân hâ' he
(Mt 8.1-4; Mc 1.40-45)*

12 Kÿ tóg kején cidade ū tá nî nî. Kÿ ū tóg ti tá jun mû, ū tÿ vênh kaga kren vân han kÿ nî ti, vênh kaga tÿ lepra he mû ên. Ti kri tóg rûm ke kân ja nî, vênh kaga ti. Ên tóg Jesus tá jun kÿ ti krêm mûg ke mû, kÿ tóg ti mÿ: “Senhor”, he mû. “Ã mÿ isy hâ’

he sór tū nī?" he tóg. "Ã hā tóg isŷ há' henh mū, ã tŷ isŷ há' he sór kŷ," he tóg ti mŷ.

¹³ Kŷ Jesus tóg ã nīgé tŷ ti mēg mū, kŷ tóg ti mŷ: "hej," he mū. "To sóg há nī, há' he ja há ã tóg nī," he tóg ti mŷ. Kŷ tóg ti kaga kren vānh tŷ há' he mū sir vēsŷmér. Jānhkri' he tóg mū, ti fár ti.

¹⁴ Kŷ Jesus tóg ti mŷ ke mū, ti tŷ ū mŷ tó tūg jé, ti tŷ há' he tag ti. "Ha tīg," he tóg. "Topē tū ki rīr tī to tīg. Ti hā mŷ tómñi, kŷ ti mŷ néñ ū nūm nī, ti tŷ Topē mŷ pūn jé, Moisés tŷ vāsŷ ēg mŷ néñ tó ja ēñ ti, ã jānhkri to. Hā tugrīn vēnh kar vŷ ã tŷ há' he mū tag ki kanhrān mū," he tóg ti mŷ, Jesus ti.

¹⁵ Ge ra ti kāme tóg vēnh kar kri rūm ke mū, kŷ ū tŷ hēn ri ke ag tóg vēnh mān mū sir. Ag tŷ ti vī mē sór vē, ag tŷ ãjag tŷ há' he ēñ ve sór vē gé. Hā jé ag tóg sir vēnh mān mū.

¹⁶ Hā ra Jesus tóg ēmā tūg ja ra tī mū, Topē mré vēmén jé.

*Jesus tŷ ūn tīg vānh tŷ há' he
(Mt 9.1-8; Mc 2.1-12)*

¹⁷ Kejēn tóg ag kanhrānrān mān mū. Kŷ Fariseu ū ag tóg ti vī mēgmēg mū gé sir, Topē vī to professor ag mré hā. Kór há tá ag tóg kāmū ja nī, ga tŷ Galiléia tá, ga tŷ Judéia tá ke gé, cidade tŷ Jerusalém tá ke gé. Jesus pénñi ag tóg nīgnī kŷ nýtī nī. Hā ra Topē tóg ti tar han ja nī, hā kŷ tóg ū tŷ hēn ri ke ag tŷ há' he mū, ūn kagyga ag tŷ, Jesus ti.

¹⁸ Kŷ vāhā ū ag tóg tá junjun mū gé. Ū va ag tóg kāmū jēg, kur kā, ūn kānhgrī, ūn kónhgrī. Ag tŷ Jesus mŷ ti ven sór vē, ag tŷ ti krēm ti fi sór vē.

¹⁹ Hā ra tóg fór tāvī nī, tá, kŷ ag tóg ti tá junjun tū nī sir, Jesus tá. Kŷ ag tóg īn to jāpry kŷ ti kri īn

kunūg mū. Ti nor ēn ki ag tóg ti térem mū, Jesus jē ēn kükām.

20 Kÿ Jesus tóg ag tÿ ti ki ge kÿ nÿtÿ tag vég mū. H   kÿ tóg ūn k  nhgr   m  : “   tÿ Top   v   mranh ja ēn tÿ t  ' he v   ha, v  ,” he m  .

21 H   ra ti v   tag t  g Top   v   to professor ag m   e t  , Fariseu ag m   ke gé. Kÿ ag t  g ti v   tag to jykrén k  n  n m  . “Ti t   ne t   n   h  n’?” he ag t  g m  . “Top   to v   k  n  n v   m  r, ti v   tag to,” he ag t  g. “Top   h   ne    pin kÿ Top   v   mranh ēn t   t  g’ he h   n  nh m  ’, k   ti t   v  s  y t   Top   han v   sir, ti m   v  nh p  te f  n s  r k  ,” he ag t  g m  , to jykrén k  n  n k  .

22 H   ra Jesus t  g ag t   néñ to jykrén m   v  g m  . K   t  g ag m  : “  ajag t   ne j   to jykrén k  n  n n  ?” he m  .

23 “Ne n     ajag m   v  nhm   n  ?” he t  g. “  n t  g v  nh m   sóg: “   t   Top   v   mranh ja ēn t   t  ' he v   ha,” hé. K  n m     ajag m   v  nhm  ?” he t  g. “S   ti m  : “n  i ra, t  g ra,” henh ke v   gé. K  n m     ajag m   v  nhm   ke gé?” he t  g, tag to.

24 “H   ra s     ajag m   inh jykre ven s  r v   ha. T   sóg   pr   ke fi k  s  n n  . T   sóg kr  g ke m  , Top   v   mranh t   v  nh p  te f  n ke tá. S   tá kr  g m   ven j   sóg ke m     ajag m  ,” he t  g. H   k   t  g ūn k  nhgr   m  : “n  i ra,    kur g  g t  g,    i  n ra,” he m  , Jesus ti.

25 K   t  g v  s  m  r j  gn   m   sir.    kur g  g t  g m   v  h  , ag r  nve.    i  n ra t  g t   m  , Top   m   v   há han k  , ūn k  nhgr   ja ēn ti.

26 K   t  g v  nh kar m   e t  v   t  . Top   m   ag t  g v   há han m   gé, ti to: “  eg k  f  r ti n  ,” hen k  . “Ge ve

ja tū ūg nŷtī, kŷ ūg tŷ ne to jykrén ke tóg tū tī,” he ag tóg mū sir, Jesus tŷ ūn kānhgrī ja ēn tŷ há' hen kŷ.

*Jesus tŷ Levi je prēr
(Mt 9.9-13; Mc 2.13-17)*

27 Kar kŷ Jesus tóg tīg mān mū. Kŷ tóg ū tŷ governo mŷ jānkamy māg tī ū vég mū, imposto māg tī ēn ti. Ti jijin hā vŷ: Levi, he mū. Å rānhrāj han kŷ tóg nī nī, ti rānhrāj jafā krēm, Jesus tŷ ti ve kŷ. Kŷ tóg ti mŷ: “inh mré kātīg,” he mū.

28 Kŷ tóg jēgnē mū sir. Ti mré tóg tī mū sir, å tū kar ré kŷ.

29 Kŷ Levi tóg ti mŷ festa mág han mū, ti ūn tá. Kŷ ti tŷ festa to ūn jé prēr mū ag vŷ tŷ ū tŷ hēn ri ke nŷtī, festa venh kāmū mū ēn ag. Governo mŷ jānkamy māg tī ū ag vē, ag mré ke ū ag mré hā. Jesus mré ag tóg jēg mū.

30 Kŷ Fariseu ag tóg vég mū, Topē vī to professor ag ke gé, kŷ tóg ag mŷ kórég tī. Kŷ ag tóg ū tŷ Jesus mré mū tī ag to vī mū gé. Ag mŷ ag tóg: “ājag hā ne tóg governo mŷ jānkamy māg tī ag mré jēg mū”, he mū. “Topē vī mranh tī ag mré ājag tóg jēg mū”, he ag tóg, ū tŷ Jesus mré mū tī ag mŷ.

31 Hā ra Jesus tóg ag mŷ kāmén mū. “Hŷ, ag mré sóg jēg mū,” he tóg. “Hā ra ūn kagyga tū ag vŷ médico venh mū tū nīgtī,” he tóg mū. “Ūn kagyga ag hā vŷ ti venh mū tī,” he tóg.

32 “Inh pi(jé) ū tŷ vēnh jykre kuryj han mū ag mŷ: “ājag jykre tovānh ra,” he sór tī’. Ū tŷ Topē vī mranh ja ēn ag hā mŷ sóg: “ājag jykre kórég tovānh ra,” he sór tī. Hā jé sóg ājag mŷ vēnh ven,” he tóg, Jesus ti.

Vākre
(Mt 9.14-17; Mc 2.18-22)

33 Kÿ Fariseu ag t g ti m y ke m  n m  . “Jo  o mr   m   t i ag v y v  kre (ka)m   n  t  gt i, v  j  n ki, k   ag t g Top   mr   v i (ka)m   han t i g  , ag v  kre k  . K   Fariseu mr   ke ag t g ge n  t  gt i g  . H   ra    mr   m   t i ag t g ge t u n  t i. J  g ag t g m  gt i, kur   kar ki. V  kre v  nh ag n  t i,   g v  kre kur   ki,” he ag t g m   sir, Jesus m  .

34 K   t g ag m  : “h  y,” he m  . “H   ra v  nh pr  g t y festa to k  m   ag pi(j  ) v  kr  g t i!” he t g. “Festa v   m  r, v  nh pr  g ti, k   ti mr   ke ag t g   n pr  g m     n venh k  m   t i. H   ra s  g t y   n pr  g m     n ri ke n  , h   k   t g inh mr   m   t i ag m   s  r t i,” he t g.

35 “V  h   t g jun m  , inh kur   ti.   n k   ag t g inh p  re m  nh m  .   n k   h   ag t g   jag v  krenh ke venh m  , kur     n k  , inh mr   m   t i ag,” he t g, Jesus ti.

36 K   t g ag m   compara  o han m  , k   t g: “inh jykre t  g v y ge n  nh m  ,” he m  . “  g pi(j  )   g kur t  g k  k  g t i”,   g t y   g kur si jar k   n  m j  ,” he t g. “Ke t u n   m   ra   g t g   g kur h     n k  k  g m  , h   ra t g   g kur si   n ki par t u n  gt i g  ,   n h   ti. K     g kur t g k  r  g kar n  t i n   sir,” he t g. Ti t y    jykre t  g t o v  , h   ra t g kur t  g ri ke n  .

37 K   t g ag m  : “vinho v y ge n  gt i g  ,” he m   g  . “  g pi(j  ) vinho kaj  g m   t y ti f  r si t y saco ki kuj  g t i”, vinho t  g   n t i”. Ke t u n   m   ra t g kun  nh k   jar m  . K   vinho   n t g t u’ he m  , bolsa ke g   sir.

38 Vinho kaj  g m   t y ti f  r t  g t y bolsa ki kuj  n ke v   m  r,” he t g. Ti t y    jykre t  g t o v  , h   ra t g vinho kaj  g m   ri ke n  .

39 Kÿ t g ag m y: “ eg pi(j ) vinho si kron k y  n kaj g kron s r t i’,  n t g  n ti’,” he m u g . “Ti si h a t g  g m y h a n i,” he  g t g t i,” he t g, Jesus ti. Ti t y  jykre t g t o v , h a ra ag jykre si t g ag m y h a t i,  t y ti v  m e g m u ag m y.

6

V nhk n ke kur  ki v nh jykre (Mt 12.1-8; Mc 2.23-28)

1 Kej n t g v nhk n ke kur  t a kr g m u. K y Jesus t g  p y m i t i m u, trigo jo  p y m i. Ti mr  m u t i ag t g ti mr  m u m u. H a ra ag t g sir trigo m o  n t y kam ke m u sir.  Jag n g  t y ag t g rynhranh m u, ag t y ti kan  ko j .

2 H a ra Fariseu   ag t g ag v g m u. Ag m y v nh r nhr j v , ag t y trigo rynhranh m u ti. H a ki ag t g ag m y Top  v  m ranh m u, ag t y v nhk n ke kur  ki r nhr j k y. H a k y ag t g ag m y: “ Jag ne t g n n han ke t u han m u n i”, v nhk n ke kur  ki,” he m u. “V nh r nhr j v  m y”,  Jag t y n n han m u ti,” he ag t g, Jesus mr  m u t i ag m y.

3 H a ra Jesus t g ag m y: “v o,” he m u. “Ag k ok nk r v  m y”, he t g. “Davi to jykrén n i, ti mr  m u t i ag to ke g . Ti k ok r k y t g  t y n n han ke t u han g , h a ra Top  pi(j ) ti to j u m u”, he t g.

4 “Top  jo  n k a ra t g r , Davi ti. Tía t g Top  jam   n k . Ti t y konh ke t u v  v , Top  t u ki r r t i ag h a t y konh ke v  v . H a ra t g k ,  m r  m u t i ag m y t g v nh k ap p m g , Davi ti. R n k y t g n i n i m y”, he t g, Jesus ti.

5 Kÿ tóg ag mÿ: “tÿ sóg vënhkán ke kurã to pã'i nĩ mÿr,” he mû. “Tÿ sóg ēprã ke fi kósin nĩ,” he tóg ag mÿ, Jesus ti.

*Jesus tÿ vënhkán ke kurã kã ū tÿ há' he
(Mt 12.9-14; Mc 3.1-6)*

6 Vënhkán ke kurã ū kã Jesus tóg Israel ag tÿ vënh kanhrãn jafã kãra rã mû, ag kanhrãn jé. Tá ū tóg jẽ nĩ. Ti nïgé vý tóg ja nĩ.

7 Kÿ Topë vî to professor ag tóg Jesus tugnÿm mû, Fariseu ag ke gé, ag tÿ ti tÿ há' he mû ën ven jé. “Ti mÿ ti tÿ há' he sór tû, tÿ ëg vënhkán ke kurã (hã) ra?” he ag tóg. “Ti tÿ ti tÿ há' he kÿ ëg tóg ti kãmén mû, pã'i ag mÿ, ti tÿ vënhkán ke kurã kã rãnhrãj mû ti,” he ag tóg. Hâ kÿ ag tóg ti tugnÿm mû.

8 Hâ ra Jesus tóg ag tÿ néń to jykrén vég jẽ nĩ. Kÿ tóg ūn nïgé tóg ën mÿ: “kuníg,” he mû. “Tag kã jéñh nĩ,” he tóg ti mÿ. Kÿ tóg kâtig kÿ kã jẽ mû sir.

9 Kÿ tóg ag mÿ: “sÿ ãjag ki jêmën há tóg tî,” he mû. “Vënhkán ke kurã ki ëg hÿn ne han mû'?” he tóg, “ëg tÿ Topë vî ki króm jé?” he tóg. “Ëg mÿ néń ū há han mû'? Ëg tÿ ū tû kókén kÿn mÿ kórég tû nÿnh mû hÿn'?” he tóg. “Ëg mÿ ū kren han mû hÿn'? Ëg tÿ ū téń kÿn mÿ kórég tû nÿnh mû hÿn'?” he tóg. Hâ ra ag tóg ti mÿ néń ū tó tû nĩ.

10 Kÿ tóg ag ki évanh kãn kÿ ūn nïgé tóg ën mÿ: “ã nïgé tÿ krÿg hé,” he mû. Kÿ tóg tÿ krÿg he mû sir. Ti tÿ tÿ krÿg he kÿ tóg há' he mû, ti nïgé tóg ën ti.

11 Kÿ tóg vënh kar mÿ e tî. Ag fe tóg gÿm ke mû, kÿ ag tóg jagnë mré vëmén mû. “Ëg hÿn ti tÿ hë ri kenh mû hÿn', ti kâgmính mû vó?” he ag tóg, Jesus to. Hâ ra tóg ūn nïgé tóg ën tÿ há' he ja nî sir.

*Jesus tÿ apóstolo ag kuprēg
(Mt 10.1-4; Mc 3.13-19)*

¹² Ên kā Jesus tóg kejẽn pānónh ra tī mū, ti tÿ Topē mré věmén jé. Kuty ẽn kā tóg Topē mré vī nī ki kurāg mū.

¹³ Tÿ vaj kÿ tóg ã mré mū tī ag jé prēr kān mū, kÿ tóg ag kāmī ū tÿ 12 (ke) ẽn ag kuprēg mū. Ag to tóg: "sÿ ūn vin mū ẽn ag," he mū, hā vÿ: apóstolo, he mū.

¹⁴ Ag hā vē, ha mē: Simão, Jesus tÿ ti jyjy ū hā vÿ: Pedro, he mū, ti jāvy tÿ André ke gé, Tiago ke gé, ti jāvy tÿ João mré, Filipe ke gé, Bartolomeu ke gé,

¹⁵ Mateus ke gé, Tomé ke gé, Tiago ke gé, Alfeu kósin tag ti, Simão ke gé, ag tÿ ū to: Zelote, he mū tag ti,

¹⁶ Judas ke gé, Tiago kósin tag ti, Judas Iscariotes ke gé, ū tÿ Jesus vatánh tá pā'i ag mÿ ti kāmén ke tag ti.

*Jesus tÿ ūn e ag ki rīr
(Mt 4.23-25)*

¹⁷ Kÿ Jesus tóg ag mré pānónh ẽn to tére mū sir, kÿ tóg kyjer tá jē nī. Kÿ ti mré mū tÿ hēn ri ke ag vÿ tá nÿtī gé. Ú tÿ hēn ri ke ag vÿ ti ki junjun ja nÿgtī, ga tÿ Judéia tá kāmū kÿ, cidade tÿ Jerusalém tá ke gé, goj kafā tū fyr tá ke gé, hā vÿ: cidade tÿ Tiro, he mū, cidade tÿ Sidom, he mū gé. Ên kar vÿ ti ki junjun ja nÿgtī, ti tÿ ag tÿ há' he jé. Kÿ tóg fór pē nī, tá, ag tÿ e pē tāvī nÿtīn kÿ.

¹⁸ Ún jagrē kórég ag tÿ tóg há' he mū gé, ag jagrē pan tóg mū, Jesus ti, fag mré hā.

¹⁹ Kÿ věnh kar vÿ ti kā krÿ' he sór mū sir, hā jé ag tóg ti ki junjun mū. Kÿ ū tÿ ti kā krÿ' he mū ẽn ag vÿ há' he kān mū, ti tÿ ã jykre tar tÿ ag tÿ hághá'

hen kÿ. Hã jé ag tóg vĕnh mân ja nĩ. Hã kÿ ag tóg ti
pénñ e tĩ sir.

Jesus tÿ ag kanhrān (Mt 5.1-12)

20 Ký tóg ã mré mū tī ag ki ēvānh mū, ký tóg ag mÿ kāmén mū, Jesus ti, ký tóg: “Topē vÿ ãjag ve há han mū, ãjag tÿ: “kórég eg tóg nÿtī,” hen kÿ,” he mū. “Kÿ ãjag tóg Topē tÿ tÿ êg pâ'i nÿ venh ke mū,” he tóg.

21 "Topē vý ájag ve há han mū, ájag tý: "inh kókír ri ke tógrū, sý věnh jykre kuryj ve sór tří ēn ti," hen ký. Ký ájag tógrū venh ke mū," he tógrū. "Topē vý ájag ve há han mū, ájag věsýrénh mún ký, eprá. Ájag my sér ní jé tógrū ke mū, tá," he tógrū.

22 "Topē vý ãag ve há han mū, ag tý ãag to kórég nýtīn ký isugnīn, ag tý ãag mý: "ha mū jěg," hen ký, isugrīn. Ag tý isugnīn ãag mý vĩ kónān ký tóg há tū, ag tý ón ký ãag jykre kórég tó ký. Tý sóg ēprä ke fi kósin ní mýr," he tóg, Jesus ti.

23 “Mŷ sér nŷt̄mn̄, ājag fe tŷ mrin kemn̄, ag tŷ isugr̄n̄ ājag vóg kónān mū ra. Kŷ ājag tóg kanhkān tá néñ ū há kar venh ke mū, vēnh kaja jé, isugn̄n̄. Ge ja ag tóg nŷt̄ ja n̄igt̄, ū tŷ ājag vóg mū ag jóg'jóg' ag, vâsŷ Topē vĩ tó tĩ ag mŷ. Ag vóg kónān ja ag tóg n̄i gé. Vâsŷ Topē vĩ tó tĩ ên ag ri ke ājag tóg nŷt̄, ag kr̄e'kr̄e' tŷ ājag vóg kónān kŷ,” he tóg, Jesus ti.

²⁴ “Hā ra Topē vỹ ājag ve kónān mū, ājag tÿ: “há
ēg tóg nýtī,” hen kÿ. Ga kri mūn kÿ ājag tóg néñ ū há
vég tû, kÿ ājag tóg kanhkâ tá jun ke tû nî,” he tóg.

25 "Topē vý ājag ve kónān mū, ājag tý věnh jykre kuryj ve sór tū nýtīn ký, ti tý ājag mý ājag kókinkír ri ke tū nín ký, ēprá. Ký ājag tóg venh ke tū ní. Ký tóg ājag kókinkír ri ke tinh mū, tá," he tóg. "Topē vý ājag

ve kónān mū, ti tý ãjag mý sér tīn ký, ēprā. Vēsýrénh
jé ãjag tógr ke mū, kygfý je ãjag tógr ke mū, tá,” he tógr.

²⁶ “Topē vý ãjag ve kónān mū, věnh kar tý ãjag to
vý há han mún ký. Ñjag mý ti há tý, věnh kar tý ãjag
to vý há han mún ký, hā ra tógr Topē mý kórég ní. Ge
ja ag tógr nýtigtí, ū tý ãjag mý vý há han mū ēn jóg'jog
ag, ón ký Topē vý tó (ka)mě ēn ag mý, vásý. Ag mý
ag tógr vý há han ja ní gé. Ag ri ke ãjag tógr nýtí, ón ký
Topē vý tó (ka)mě ēn ri ke ãjag tógr nýtí, věnh kar tý
ãjag mý vý há han ký. Hā ký tógr ãjag ve kónān mū,
Topē ti,” he tógr, Jesus ti, ag mý.

*Êg tý ëg kato tē mū ag to há nýtinh ke
(Mt 5.38-48)*

²⁷ “Ñjag jyvén sóg mū, ãjag tý inh vý jémēn ký, ha
mě. Ū tý ãjag kato vásánsán mū ēn ag to fe nýtímni
jávo. Ū tý ãjag to jú mū ag mý néñ ū há han ní jávo.

²⁸ Ū tý ãjag mý vý kónān mū ag mý vý há han ní gé.
Ū tý ãjag mý fefén mū ag to Topē mré výmní gé.

²⁹ Ū ag tý ãjag jamě ki tānh ký ag mý ãjag jamě ū
ti ven ní gé, ag tý ãjag mý ki tānh jé gé. Ū ag tý ãjag
capa mān sór mū ēn ag mý ãjag camisa níñ ní gé.

³⁰ Ū ag tý ãjag mý néñ ū to: “inh mý níñ,” he ký ag
mý nímní. Ū ag tý ãjag tý néñ ū mān ký ag mý: “inh
mý isú níñ,” he tūg ní.

³¹ Ñjag tý ãjag mré ke ū to: “ti tý ëg mý tag han há
tógr tý vý,” he mū ra ëg hā tógr ti mý han ke mū,” he
tógr.

³² “Ū ag tógr ãjag to há nýtí. Ñjag tý tag ag hā to
há nýtín ký tógr tý néñ ū tý tý ver. Věnh kar ag vý ge
nýtí gé. Ū tý ãjag to há nýtí ū ag to ag tógr há nýtí

gé, vēnh kato, ū tÿ Topë vĩ mranh mū ag vÿ tag han tĩ. Tag vÿ há nĩ, hã ra tóg tÿ néń ū tũ nĩ ver.

³³ Ū ag tóg ãjag mÿ vĩ há han tĩ. Ñag tÿ ẽn ag hã mÿ vĩ há han kÿ tóg tÿ néń ū tũ nĩ ver. Ge ag tóg nÿtĩ gé, Topë vĩ mranh tĩ ag. Ñag tÿ ag mÿ vĩ há han kÿ ag tóg ãjag mÿ vĩ há han mû gé, vēnh kato. Há ti nĩ, hã ra tóg tÿ néń ū tũ nĩ ver.

³⁴ Ū ag vÿ, ãjag tÿ ag mÿ prestar hen kÿ ag tóg ãjag mÿ nÿm män mû, ãjag tũ ti. Ñag tÿ ag hã mÿ prestar he män kÿ tóg tÿ néń ū tũ nĩ ver. Topë vĩ mranh tĩ ag vÿ ge nÿtĩ gé. Ñag tÿ ag mÿ nÿm män kÿ ag tóg ãjag mÿ prestar he män mû sir, ãjag tũ ti. Há ti nĩ, hã ra tóg tÿ néń ū tũ nĩ ver.

³⁵ Ag jävo ū tÿ ãjag kato vãsãnsãm mû ag to há nÿtímñi, ha m  . V  nh kar mÿ vĩ há han k  n n  . V  nh kar mÿ prestar he k  n n  , ag tÿ ãjag mÿ ãjag t   nÿm t   (h  ) ra. K   ãjag t   kanhk   tá venh ke m  , ãjag tÿ ūri néń han m   tag ri ke ti. H   ki ãjag t   t   ū t   kynhm   n     n kr   nÿt  , ãjag tÿ ti ri ke han k  . Ti h   ne v  nh kar mÿ vĩ há han k  n t   ver',   n jykre k  ré kar ag mr   h  , ag tÿ ti m  : "  g mÿ t   há t  ," he t   (h  ) ra, ag tÿ v  nh h   ki r  r há han m   (h  ) ra t   ag mÿ vĩ há han t   ver, Topë t  .

³⁶ V  nh kar jag  gt  n k  n n  ,   g j  g ri ke.   g j  g t   v  nh kar jag  gt  n k  m v  nh kar jag  gt  n n   gé," he t  , Jesus ti.

*  g t   k  nhmar ū to v   k  n  n ke t  
(Mt 7.1-5)*

³⁷ "K  nhmar ū to v   k  n  n t  g n  , k   Topë v   ãjag to v   k  n  n ke t   n   gé. K  nhmar ū to: "k  ré ti n  ," he t  g n  , k   Topë v   ãjag to: "k  ré ti n  ," henh ke

tū nī gé. Vēnh kar mŷ vēnh pāte fón nī, ke tū nī mū ra Topē vŷ ãjag mŷ vēnh pāte fón ke tū nī gé.

³⁸ Ag mŷ néñ ū há kar nīmnī, kŷ Topē vŷ ãjag mŷ néñ ū há kar nīm ke mū gé sir, hă ra tóg ãjag mŷ ēn kāfór nīm ke mū. Ñag mŷ nīm mág han jé tóg ke mū, Topē ti. Nīm mág pē han jé tóg ke mū, néñ ū há kar tŷ. Hŷ, ge ti nī. Ñag tŷ ag mŷ néñ ū há han kŷ Topē vŷ ãjag mŷ néñ ū há han ke mū gé. Ñag tŷ ag mŷ néñ ū kórég han kŷ tóg ãjag mŷ hâ ri ke han ke mū gé,” he tóg, Jesus ti.

³⁹ Kŷ tóg ag mŷ: “ū tŷ ki kagtīg ra tŷ ãjag pâ'i nŷtī sór mū tag vŷ ge nŷnh mū, ha mē,” he mū gé. Kŷ tóg: “ūn kyvó tŷ ūn kyvó ū mŷ: “sŷ ã pére tīg ke vē,” hen kŷ ag tóg ag mūn kŷ kāgnó ki vár kān ke mū. Ge ag tóg tī, ãjag pâ'i ag. Ñag tŷ ūn ki kagtīg ag mré mūn kŷ ãjag tóg mū kónān kān ke mū.

⁴⁰ Aluno pi(jé) ã professor kāfór nīnh mū'. Ti tŷ kanhrān há han kŷ tóg kejēn ã professor ri ke nīnh mū, hă ra ti pi(jé) ti kāfór nīnh mū'.

⁴¹ Jykre kórég mág ãjag tóg nŷtī, hă ra ãjag régre jykre pâno sī ēn ãjag mŷ kórég nŷ!

⁴² Kŷ ãjag hă ne tóg ãjag régre ag mŷ: “sŷ ã mŷ ã jykre kórég kurynh há tóg tī,” he tī', ãjag tŷ ãjag jykre pâno tâvī ēn kurynh jâvânh (hă) ra. Ke tûg ra mŷr, ke tū nī mū ra ãjag tóg jykre régre nŷtī. Ñag jykre kurynh vén nī, kar ãjag tóg ãjag régre ag jykre kurynh há han mū,” he tóg, Jesus ti.

*Ka to comparação
(Mt 7.16-20; 12.33-35)*

⁴³ “Ha vé, ka há pi(jé) kanē kórég han tī'. Kŷ ka kórég pi(jé) kanē há han tī gé'.

44 Êg tÿ ti kan   ve k     g t  g: “  n kan   ko h   ja v  ,” henh ke m  , ke t   n  n k     g t  g: “  n kan   ko v  nh ja v  ,” henh ke m  . S  nh to   g t  g p  nva v  g t   n  gt   m  r’, kar   g t  g v  nh t   j  h   to uva v  g t   n  gt   g  , ha m  .

45 Ge t  g n  gt  ,   pr   ke ag jykre ti.   n jykre h   v  n  n   h   kar to jykrén t  , ti jykre kuryj n  n k  . K  t  g   g m  t   h   han t   g   sir. K     n jykre k  r  g v  n   k  r  g kar to jykrén t  , ti jykre p  ano n  n k  . K  t  g   g m  t   k  n  n t   g   sir. H  , ge ti n  gt  .   g t  n  n to jykrén t     n k  m  n   g t  g t   m  r’, he t  g, Jesus ti.

*  n to compara  o
(Mt 7.24-27)*

46 “  jag ne t  g inh m  : “Senhor’, Senhor’,” he t  l’. H   ra   jag t  g is     jag m  n  n t  o m     n han v  nh n  t  gt  . K  t  g v  nhm  y n  y.

47 Inh ki ge k     jag n  t  . Inh v  ki kanhró   jag t  g n  t  .   jag t  ki kr  m k     jag t  g sir tag ri ke n  t  nh m  , ha m  .

48   n han m   ri ke v  .   t  g, ti t     n han j   t  g k  m t  , k  h   t  . K  m k  t  g p  r   kri   n han m   sir, p  r   kri t  g ti n  n  n gunhgunh m   sir. K  v  h   goj t  g var m  , k  t  g   n kri r  m ke m  , goj var ti. H   ra   n t  g j  n  . Ti k  k  g t  t   g  , goj var ti. Ti t  p  r   kri j  h   k  t   tar j  . Ge ti n  ,   jag t  inh v  ki kr  m k  .

49   jag t  inh v  ki kr  m t  n n  n k     jag t  g sir tag ri ke n  t  nh m  , ha m  .   t  g   n han m   g  , h  ra t  g jo k  m t  n  , ti n  n  n v  j  vo kr  gm  y n  t  . K  v  h   goj var v     n kri r  m ke m   sir, k  t  g kut   m   sir,   n ti. K  t  g mr  j m   sir, ha m  , ti n  n  n t   kr  gm  y

nýtñ kÿ. Ge ti nñ, ù tÿ inh vñ jëmë jãvãnh ën ti,” he tóg, Jesus ti.

7

Fóg tÿ capitão tÿ Jesus ki rã

(Mt 8.5-13)

¹ Jesus tÿ ag kar kanhrän kän kar tóg cidade tÿ Cafarnaum ra tñ mñ.

² Tá fóg tÿ capitão tóg nñ nñ. Ti camarada tóg kaga nÿ nñ. Vênhmÿ tóg nÿ, kÿ capitão tóg: “ti hÿn ter mñ ha,” he mñ. Hå ra tóg ti mÿ fe ri ke nñ, ti camarada ti, capitão ên mÿ.

³ Hå kÿ tóg Jesus kãme më kÿ Israel kófa ag jëgnëg mñ, Jesus to, ag tÿ ti mÿ: “ti venh kâtig,” he jó. Jesus tÿ ti camarada tÿ há’ he jó tóg ti mÿ vênh vñ jëngëg mñ, fóg tÿ capitão ên ti.

⁴ Kÿ ag tóg Jesus tá junjun mñ, Israel kófa ên ag. Kÿ ag tóg Jesus mÿ tó mñ. “Ã mÿ ti venh tig ke tñ nñ?” he ag tóg mñ, Jesus mÿ. “Ùn há vë.

⁵ Ëg povo to tóg há tâvñ nñ, ti tÿ tÿ fóg (hå) ra. Ëg mÿ tóg ïn han ja nñ, Ëg tÿ krëm Topë vñ tó jafä ti, ti tÿ tÿ fóg (hå) ra,” he ag tóg mñ, Jesus mÿ, fóg tÿ capitão ên to.

⁶ Kÿ Jesus tóg: “hej,” he mñ. Kÿ tóg ag mré tñ mñ. Kÿ tóg ti ïn kakó ki jun mñ. Kÿ capitão tóg ti mÿ vênh vñ jënen män mñ gé. ã mré ke ag jëgnëg tóg mñ, Jesus to. Kÿ ag tóg ti mÿ: “Senhor”, he mñ. “Ti venh kârãnh ke tñ ã nêji nñ, ti tÿ tÿ fóg nñ kÿ,” he ag tóg. “Ã mÿn hÿn jagy nÿ, ã tÿ fóg ïn kâki sän ken kÿ, Judeu ag tÿ fóg ïn sän jãvãnh nýtñ kÿ,” he ag tóg.

⁷ “Hå kÿ ti nêji ã venh kâtig tñ nñ gé, hå ra tóg ã mÿ vênh vñ jëngëg mñ. ã vñ pir ki ti camarada nêji

há' henh mū, ã tÿ ã vĩ tÿ ti tÿ há' henh há nĩn kÿ," he ag tóg.

⁸ "Ha vé, tÿn ji pã'i kr  m ke n   gé, k   soldado ag n  ji tÿ ti kr  m ke n  t   gé. H   k  n ji t  g p  i jykre ki kanhró n  . Ti t   soldado    m  : "ku  ig," hen k  n ji t   m  , ti t   t   m  : "kun  ig," hen k  n ji k  t   m   gé. Ti t   ã camarada m  : "tag han ra," hen k  n ji han m  . Ti v   t  n ji ag j  gn  g t  . H   k  n ji ki kanhró n  . Æ v   t   ã n  ji ti camarada t   há' he há n  ," he ag t  g m  , Jesus m  , capit  o mr  e ke ag.

⁹ K   t  g Jesus m   e t  , ti v   tag ti. K   t  g ã mr  e m   t   ag m   ke m  ,   n a ag m  , ti n  n k  m     n ag m  . K   t  g ag m  : "Israel    pi(j  ) ti ri ke n  ', ti t   t   f  g (h  ) ra'," he m  . "Ki kanhró t  g n   m  r, k   t  g inh ki r   k   j  . Ge ve ja t  s s  g n  . H  ' he k   ti n   ha, ti camarada ti," he t  g, Jesus ti.

¹⁰ K   ag t  g v  nv  n ke m  , capit  o   n ra, capit  o t     n j  gn  g m   ag. H   ra ti camarada   n t  g h  ' he ja n   sir, ag t   tá junjun m   ra.

Jesus t     n ter m   r  n m  n

¹¹ K  nhmar Jesus t  g t   m   gé sir,   n ki. K   t  g cidade t   Naim ra t   m  . Ti mr  e m   t   ag t  g ti mr  e m   m  ,   n e a g ke gé. Ti n  n ag t  g m   m  .

¹² K   t  g cidade   n fyr ki jun m  , cidade to r   j  nk   ki. K   ag t  g v  ser va k  m   n  , ha m  . Ti m  nh fi k  sin pir v   m  r. TI panh t  g ter ja n  . K      t   h  n ri ke fag v   fi mr  e m   n  , cidade t  k  m  n k  . ag t   ti p  ejunh m   v  , v  enh kej t  .

¹³ K   Jesus t  g fi v  g m  , k   fi t  g ti m   jagtar n  . K   t  g fi m  : "f  t  g n  ," he m  .

¹⁴ K   t  g v  ser venh t   m  , k   t  g t   jun k   ti m  g m  . K      t   ti va m     n ag v   kr  g'kr  g' he m  . K  

Jesus tóg vēser mŷ: “kyrū!”, he mû. “Nî ra, he sóg mû ã mŷ,” he tóg mû, vēser mŷ, Jesus ti.

¹⁵ Kŷ tóg nî mû (mŷr) sir, ha mē, vēser ēn ti, kŷ tóg vî mû sir, ūn ter ja ēn ti. Kŷ Jesus tóg ti mŷnh fî mŷ ti fêg mû.

¹⁶ Kŷ tóg vēnh kar mŷ e tî, kŷ ag tóg Topê to vî há han mû sir. “Topê vî tó tî kâfór vý ēg ki jun,” he ag tóg mû, “Topê vý ēg ve há han, hâ kŷ tóg ti jênê,” he ag tóg mû, Jesus to.

¹⁷ Kŷ ti vême tóg vênh kar kri rûm ke mû sir, ga tý Judéia kar tá, ga kar ēn kâmî ke gé, Jesus tý ūn ter ja ēn rîn mân ja ti.

*João Batista tý Jesus mŷ vênh vî jênê
(Mt 11.2-19)*

¹⁸ Ên kâ João vý se kŷ jê nî, João Batista ti, ū tý ag kygpég tî ti. Kŷ João mré mû tî ag tóg ti mŷ tó kân mû sir, Jesus tý nén han mû ti.

¹⁹ Kŷ tóg ti mŷ e tî. Kŷ tóg Jesus to: “Topê tý ūn jênêg mû hâ mŷ vý?” he mû. Hâ kŷ tóg ã mré mû tî régre ag jêgnêg mû, ag tý Jesus venh mû jé, ag tý ti ki jêmë jé, ti mŷ: “ã hâ mŷ?” he jé. “Ég tý ūn jâvânh mû mŷ tý ã nî? Topê tý ūn jênêg mû hâ mŷ tý ã nî? Ég mŷ ū jâvânh mân ke tû nî ha', ã pâte?” he sór ag tóg mû, Jesus mŷ.

²⁰ Kŷ ag tóg Jesus tá junjun mû. Kŷ ag tóg ti mŷ: “João Batista vý ēg jêgnê, ēg tý ã ki jêmë jé,” he mû. “Ã hâ mŷ?” he tóg. Ég tý ūn jâvânh mû ūn hâ mŷ tý ã nî? Ég mŷ ū jâvânh mân ke tû nî ha', ã pâte? he tóg, João ti, ã mŷ,” he ag tóg mû, Jesus mŷ.

²¹ Hâ ra Jesus tóg ūn kaga ag tý há' he mû, ag tý ti mré vînh kâmû kŷ. Vênh jagrê kórég pan tóg mû

gé, kurā ēn kā. Ũn kyvó ag tÿ há' he tóg mū gé, ag kanē tÿ.

22 Kÿ tóg João mré mū ti ag mÿ: "Ha João mÿ tag tómní, ha mẽ," he mū. "Ãjag tÿ néñ vég mū ta g tómní, ãjag tÿ néñ mëg mū ti ke gé," he tóg. "Tag han inh tÿ, ha mẽ: ūn kyvó ag vÿ isugrín ēvãnh há nÿtí ha. Ũn kãnhgrí ag vÿ mū há han mū ha, ūn kónhgrí ēn ag. Ũtÿ vënh kaga kren vãnh han mū ag krenkren han inh tÿ, ūtÿ lepra han mū ag. Ũn kutu ag vÿ ēmë há nÿtí ha. Ũn kágter mū ag vÿ rínrír män gé. Ũn jagãgtar e ag vÿ Topë vĩ sér mëg mū ha ke gé, Topë tÿ tÿ ēg pã'i nñnh ke to.

23 Kÿ tóg ti tÿ iso jykrén kónän tû nñn kÿ há' he mû. Kÿ Topë tóg ti ve há han mû sir. Tag tómní, João mÿ," he tóg, Jesus ti.

24 Kÿ João tÿ ūn jëgnëg mû ag tóg mû mû sir, João mÿ tó jó, mÿr, ha mẽ.

João tÿ ūn jëgnëg mû ēn ag mû kar kÿ Jesus tóg ūn e ēn ag kanhrän mû sir, kÿ tóg ag mÿ João kãmén mû. "Êmä tû ja ra ãjag tóg mû ja nÿtí, João ve jó," he tóg. "Kÿ ti jykre hÿn ne ri ke nñ, ãjag mÿ? Kejën kákä tóg goj jagma krä tÿ man man ke tÿ. João jykre mÿ ãjag mÿ tag ri ke tû nñ? Hÿ, ri ke tû ti nñ.

25 Kÿ ti jykre hÿn ne ri ke nñ ãjag mÿ? Ti mÿ ãjag mÿ ūn kur sïnví ag jykre ri ke nñ? Vó. Ũn kur sïnví ag vÿ cidade mág tá nÿtí, pã'i mág ïn krëm, ūn jën mág mû ag. Ag pi(jé) êmä tûg ja mï mû tÿ!

26 Kÿ ti jykre hÿn ne ri ke nñ ãjag mÿ? Ti jykre mÿ ãjag mÿ Topë vĩ tó tÿ ag jykre ri ke nñ? Hÿ, ri ke ti nñ. Topë vĩ tó tÿ vë mÿr, hã ra tóg Topë vĩ tó tÿ ag kãfór kar nñ, João ti.

27 Topē vỹ João jẽnẽ, ti tỹ ijo tĩg jé. Hã kÿ tag tóg ti to rán kÿ nĩ, Topē vĩ ki, ha mẽ. “Ha vé, ã jo sóg ū jẽnẽnh mû, ti tỹ věnh kar tÿ há' he jé, ã tĩg ken jo. Ag jyvěn jé tóg ke mû, kÿ tóg ěpry kure ri ke nĩ, ěmñn kurynh ri ke,” he tóg, Topē vĩ tÿ rán kÿ nĩ ki, João to, ti tÿ ijo tĩg ke tag to,” he tóg, Jesus ti, ag mÿ.

28 “Ki hã sóg tó mû, hã kÿ sóg ke mû, ha mû. Ěprã ke ag kãfór kar ti nĩ, João ti, Topē vĩ tón ki. Ú tÿ ga kri mû kãfór kar ti nĩ. Hã ra ú tÿ hẽn ri ke ag tóg Topē tÿ tÿ ěg pâ'i nĩ venh ke mû mÿr. Ag tÿ venh ke mû (hã) ra ag tóg kãsir nÿtĩ. Kÿ ūn kãsir ën ag tÿ ěgno pë ën tóg João mág kãfór nñnh mû hã ra,” he tóg, Jesus ti, João to.

29 “Jo João vĩ mëg mû e ën ag tóg João vĩ më há han ja nïgtĩ, hã kÿ ag tóg Topē vĩ tag ti to: “ki hã ã tóg tó mû,” he ja nïgtĩ, João tÿ ag mÿ néñ tó ja to. Hã kÿ tóg ag kygpe ja nïgtĩ, João ti, ú tÿ governo mÿ imposto tÿ jãnkamy mág tĩ ag mré hã.

30 Hã ra Fariseu ag tóg João vĩ jẽmẽ jãvãnh ja nÿtïgtĩ, Topē vĩ to professor ag ke gé. Hã kÿ ag tóg Topē tÿ ag mÿ néñ han sór mû ën tÿ ti mÿ nenh ja nïgtĩ gé. Hã kÿ João tóg ag kygpe ja tû nïgtĩ gé,” he tóg, Jesus ti.

31 “Úri ke ag vỹ ge nÿtĩ gé, ha mẽ.

32 Gír ag ri ke ag tóg nÿtĩ. Gír ag vỹ jagnẽ mré kanhinnhir mûgtĩ. Kÿ ag tóg ãjag mré ke ag jé prér tǐgtĩ, ag mré kanhinnhir jé. Kÿ ag tóg kejẽn jû tĩ. “Ãjag mÿ ěg tóg vãkyn, kanhinnhir kÿ, hã ra ãjag ne tóg věnh gringréñ jãvãnh nÿtĩ,” he ag tóg tĩ, gír ag, jagnẽ mÿ. “Ãjag tÿ věnh gringréñ jãvãnh nÿtĩn kÿ ěg tóg ón kÿ vësýrénh mû sir, ěg kanhinnhir kÿ, hã ra

ãjag ne tógré fý jãvãnh nýtigtí gé!" he ag tógré tĩ gé, ón kÿ jagné to jú kÿ, gír ag.

³³ Gír tag ag ri ke ãjag tógré nýtigtí, João to, iso ke gé," he tógré, Jesus ti. "João vý vãkre ja nýtigtí, jén mág tû, kron tû. Kÿ ãjag tógré ti to: "jagrê kórég tógré ní," he ja nýtigtí, ti vãkre to.

³⁴ Ti jãvo sóg vãkrég tû nýtigtí. Jêg sóg nýtigtí, kron sóg nýtigtí. Kÿ ãjag tógré iso: "ti hã ne jén mág tĩ," he tĩ. "Ti hã ne kronkron tĩ", ti hã ne governo mý imposto tý jãnkamy mág tû ag to há ní, ti hã ne Topê vý mranh tû ag to há ní," he ãjag tógré tĩ iso, êprâ ke fi kósin to. Kÿ João jykre tógré ãjag mý kórég ní, ti vãkre to, jãvo inh jykre tógré ãjag mý kórég ní gé, inh vãkrég tû to.

³⁵ Hã ra ëg tý ū jykre tugným kÿ ëg tógré ti jykre há ên ki kanhró nýtigtí sir. Kÿ tógré tý Topê krê ní sir, kÿ ëg tógré ti ki Topê jykre ki kanhró nýtigtí sir, ti jykre há ên tugrín," he tógré, Jesus ti. Ti tý ag mý João kãmén hã v .

Jesus tý Sim o n kr em j eg

³⁶ Kej en Fariseu ū tógré Jesus m y t o m u, ti t y ti mr e j en j . K y t o gr em ja e n , Top e v i mranh k y. Jesus t y Fariseu  n  n kr em j e m  g fi t o gr em m u, h a k y fi t o gr em garrafa va k at i m u. Garrafa k aki t o gr em j af a n , n  n ger h a t y. P o kupri t y t o gr em han k y n  n , garrafa  n, p o t an aj t y.

³⁸  n va k at ig k y fi t o gr em ti p  n to j e n  sir. H a ra Jesus t o gr em cama k ri n  k y j eg m u. Ag jykre v , ag t y n  k y j en ke m u  n ti. K y fi t o gr em ti p  n to j e k y f y m u.

Fi tÿ Top  v  mranh ja  n tugr n fi t g f y m . K y fi t g   kan  var t y ti p n kup g m , k y fi t g   g anh t y ti p n kyk g m  g . Ti p n ki nhun ke fi t g m  g . K y fi t g ti p n t g m  sir, garrafa ki j   n t y.

³⁹ K y Fariseu  n t g v g m ,  n t y Jesus m : “inh mr  j n k t g,” he ja  n ti. K y t g to jykrén m ,  n t t t  f  to, Jesus to ke g . “Ti t y t y Top  v  t f n  ra t g fi ki kanhró n nh m  v ,” he t g. “H a ra t g ki kagt g n ve n .  n m n ja e fi v m r, Top  v  mranh fi t g t gt  m r, h a ra t g fi t y   p n m   n kam g t f n , Jesus i,” he t g, to jykrén k y, Fariseu  n ti.

⁴⁰ H a ra Jesus t g ki kanhró n . K y t g ti m : “Sim o”, he m . “S y   mr  v m n ke v ,” he t g. K y t g ti m : “ha t o,” he m  sir, Jesus m .

⁴¹ K y t g: “kej n patr o  n t g n gt ,” he m . “Ti camarada r gre ag t g ti m  n v(e) n yt .  n n v(e)  n v t y 500 (ke) n , kar  n n v(e) v t y 50 (ke) n  g .

⁴² H a ra ag t y ne t y kaj m ke t g t f t , k y t g ag m t y t g’ he m , ag n v(e) t y, ag patr o ti. K y ti camarada t y h e n h y n i to h a k f r n ?” he t g, Jesus ti, ti t y Sim o ki j m n k y.

⁴³ K y Sim o t g ti m : “ n n v(e) m g ja  n h y n t g ti to h a k f r n ,” he m . K y Jesus t g ti m : “ki h a   t g t o m ,” he m .

⁴⁴ K y t g fi j  v r n ke m  sir,  n t t t  k r g  n fi j , k y t g Sim o m : “  m y fi v g m ?” he m . “  kan  var t y fi t g inh p n kug g m , kar fi t g   g anh täy inh p n kyk g m  g ,” he t g. “Fi j v o   t g inh m  goj ven t f n , is y inh p n kug p e j , s y    n k ra r k ,” he t g.

⁴⁵ “Inh ki nhun ke ja t f   t g n ,   j vo fi t g inh p n ki nhun ke m , to fi kr n h e t f n  j vo,” he t g.

46 “Ã pi(jé) inh gānh tāg ja nī', ã jāvo fi tógrinh pēn tāg,” he tógrinh.

47 “Hā kÿ sóg ã mÿ tó mū. Topē vĩ mranh tÿ hëen ri ke han fi tógrinh. Hā ra tógrinh fi mÿ vënh pâte fón kän mû sir, Topē ti, fi tÿ iso há tâvñ nñkÿ, sÿ tÿ fi fe nñkÿ. Ü mÿ tógrinh kején vënh pâte fón pir han tî, Topē ti, ü tÿ patrão ki név(e) sî ūn ri ke mÿ. Kÿ ūn tógrinh ti to há sî nñ gé sir, fi tÿ iso há tâvñ jâvo,” he tógrinh.

48 Kÿ tógrinh fi mÿ: “ã tÿ Topē vĩ mranh ja ūn tÿ sóg vënh pâte fón mû,” he mû, Jesus ti.

49 Kÿ ti mré jég mû ag tógrinh to jykrén mû sir, ti vĩ to. Kÿ ag tógrinh jagnë mÿ ke mû. “Ti hâ mÿ ūg tÿ Topē vĩ mranh kÿ vënh pâte fón ke mû vÿ?” he ag tógrinh mû. “Topē hâ ne vënh pâte fón há nî', hâ kÿ tógrinh ūg mÿ vënhmÿ tî,” he ag tógrinh.

50 Hā ra Jesus tógrinh fi mÿ ke mân mû. “Ã tÿ inh ki râ kÿ sóg ã kren han mû,” he tógrinh. “Ha jatun mÿ tîg,” he tógrinh, Jesus ti, ūn tÿtâ kórég ja ūn fi mÿ.

8

Ün tÿtâ fag tÿ Jesus ki rîr

1 Tag pâte Jesus vÿ cidade kar mî tîg kän mû, ūmâ kâsir mî ke gé. Topē vĩ tógrinh tîmû. Ag mÿ tógrinh: “Topē tÿ tÿ ãjag pâ'i nîsor vë,” he mû. Kÿ ūn tÿ 12 (ke) ag tógrinh ti mré mû mû.

2 Kÿ ūn tÿtâ fag tógrinh ti mré mû mû gé sir. Jesus tógrinh fag tÿ há' he ja nî. Ü fag tógrinh kaga ja nÿtîgtî, kÿ ūn tÿtâ fag tógrinh jagrê kórég ja nÿtîgtî gé. Hā ra Jesus tógrinh fag tÿ hághá' he kän ja nî. Ü fi vÿ tÿ Maria fi nî, Madalena he mû tag fi. Jesus vÿ fi jagrê kórég pan ja nî, ūn tÿ 7 (ke) vë, ha më, fi jagrê kórég ag.

³ Kar ū fi vỹ tỹ Joana fi nĩ gé, Cuza prū fi vẽ, pã'i mág tỹ Herodes tũ vég nĩ ēn prū fi vẽ. Kar ū fi vỹ tỹ Suzana fi nĩ gé. Kar ū fag vỹ ti mré mū mū gé, ti mỹ vějēn han jé. Ājag tũ tỹ fag tóg ti mỹ vějēn han tĩ, kar ti mré mū tĩ ag mré hā.

*Nén fy to comparação
(Mt 13.1-9; Mc 4.1-9)*

⁴ Kejēn ūn e ag vỹ věnh män mū sir, ēmā tỹ hēn ri ke tá kāmū kȳ. Jesus to ag tóg věnh män mū. Kȳ tóg ag kanhrānrān kȳ ag mȳ: “ū tỹ Topē vī tó tĩ vỹ ge nýnh mū, ha mē,” he mū.

⁵ “Kejēn ū tóg trigo fy vāvām tĩ mū. Tí tỹ vāvām kȳ ti fy ū tóg ēpry kri, ēmīn kri vár mū, kȳ ag tóg ti sān mū, kȳ sēsī ag vỹ ko mū gé sir, jēsī tóg tỹ tūg' ke mū sir.

⁶ Tí fy ū tóg pāró kri vár mū. Kȳ tóg mur mū vẽ, hā ra tóg tóg mū sir. Ga tỹ sī nīn kȳ tóg goj ve ja tū nī, hā kȳ tóg tóg mū sir.

⁷ Tí fy ū tóg sónh kāki vár mū. Kȳ sónh tóg ti mré mur mū, ti kri tóg rūm ke mū sir. Kȳ tóg ter mū sir, sónh kāki.

⁸ Tí fy ū tóg ga há kri vár mū. Kȳ tóg mur há han mū, kanē há ke gé. Kanē tỹ 100 (ke) han tóg mū sir, ga há kri,” he tóg, Jesus ti. Kȳ tóg tag tó kar kȳ prēr mū. “!..Ū nīgrēg nýtī ag tỹ ki ēmēn jé..!” he tóg, prēr kȳ, Jesus ti.

*Jesus tỹ nén fy to comparação kāmén
(Mt 13.10-23; Mc 4.10-20)*

⁹ Kȳ ti mré mū tĩ ag tóg ti ki jēmēg mū. “Ne to ke nē, trigo fy kāme tag ti?” he ag tóg mū, Jesus mȳ.

¹⁰ Kȳ tóg ag mȳ: “ājag hā mȳ sóg Topē tỹ tỹ ēg pã'i nī ēn kāmén há han ke mū, ijo tó ja tū ēn ti,” he mū.

“Hã ra sóg ū ag mÿ comparação tãvĩ han mû. Ag mÿ sóg tó há han ke tû nî, ū tÿ ón kÿ mëg mû ag mÿ, kÿ ag tóg ãjag tÿ vég mû ra ki kagtig nÿtî, ãjag tÿ mëg mû ra ag tóg to jykrén tû nÿtî, kÿ tóg ag tÿ to jykrén ke tû tî,” he tóg.

¹¹ Kÿ tóg ag mÿ kâmén mû. “Nén fy kâme vÿ ge nÿnh mû, ha më,” he tóg. “Topë vî vÿ trigo fy ri ke nî.

¹² Ú ag tóg Topë vî jêmëg tû. Jêmë kar kÿ Japo tóg ag mÿ tÿ tûg' he tû, Topë vî tÿ. Kÿ ag tóg sir ti ki ge tû nïgtî, krenkren ke tû ag nïgtî sir. Kÿ tóg ēpry ēn, êmñ kri vár mû ën ri ke nî, ën ti.

¹³ Kar ū ag tóg pârò kri vár mû ën ri ke nÿtî gé. Mëg ag tóg tû vê, Topë vî ti. Kÿ ag tóg: “hej,” he mû. Ag mÿ tóg sér tû sir. Hã ra ag tóg tÿ nén kré järe tû ri ke nÿtî mÿr, ha më. Mû sî han ag tóg mû, Topë mré. Nén ū jagy kutë kÿ ag tóg Topë tovanh mû sir, ag tÿ Topë vî mranh sór kÿ.

¹⁴ Kar ti tÿ sónh kâki vár mû vÿ ge nÿtigé. Topë vî mëg ag tóg tû gé. Hã ra ag tóg mû mû sir, ãjag rãnhraj nón. Ón kÿ ag tóg rico nÿtî sór mû, ãjag rãnhraj to. Hã to ag tóg krí kufy nÿtî. Nén kar to én ag tóg tû, kÿ tag hã ne ag mÿ há tû'. Hã kÿ ag tóg Topë vî to jykrén mân tû nïgtî sir. Hã kÿ ag tóg kanë há han tû nî gé sir.

¹⁵ Kar ga há kri vár mû vÿ ge nî gé. Jêmëg ag tóg tû gé, Topë vî ti. Kÿ ag tóg ãjag fe tÿ ti ki râg mû sir, ag tÿ ti vî ki króm jé. Kÿ ag tóg kanë há han mû sir. Komêr hã ag tóg kanë há han', han', he mû, ag tÿ nén ū jagy vég mû ra,” he tóg. Ti tÿ ag mÿ ēg tÿ Topë tovanh ke tû kâmén hã vê, Jesus ti.

*Lampião to comparação
(Mc 4.21-25)*

¹⁶ Kŷ tóg ag mŷ: ēg tŷ lampião grug kŷ ēg pi(jé) kẽj krẽm fẽg tĩ," he mū. "Ēg pi(jé) cama krẽm fẽg tĩ gé', néj gru ti. Ti fẽg jafā kri ēg tóg ti fẽg tĩ. Kŷ věnh kar tóg vég mū sir, ag tŷ ēg ĩn kâra kâgen kŷ.

¹⁷ Ge ti nŷ, sŷ ãjag mŷ néñ tó mū kar ti. Ver ãjag tóg to jykrén tū nīgtĩ. Ñjag tŷ vâhã to jykrén kân ke vê. Ver ãjag tóg ki kagfīg nýtĩ. Ñjag tŷ vâhã ki kanhrän kân ke vê," he tóg.

¹⁸ "Hã kŷ jêmë há han nî. Ū tŷ to jykrén há han kŷ tóg ū to jykrén mân', ū to jykrén mân', henh ke mû. Ū tŷ inh vî to jykrén há han tû nîn kŷ tóg ti mŷ tûg' he kân mû, ti tŷ néñ ū to jykrén mû kar ĩn mré hã," he tóg. Ti tŷ ag mŷ ēg tŷ ti vî to jykrén há han ke kâmén hã vê, Jesus ti.

*Jesus mré ke pēfag
(Mt 12.46-50; Mc 3.31-35)*

¹⁹ Kejën Jesus mÿnh fi vŷ ti venh kâtí mû, ti jâvy ag mré. Hã ra fag tóg ti ki junjun tû nî. Ti péññ tóg fór tâvî tî, hã kŷ ag tóg ti ki junjun tû nî, ti mÿnh fi mré hã.

²⁰ Kŷ ū tóg ti mŷ: "ã mÿnh fi vŷ re tá jê, ã jâvy ag mré," he mû. "Fag tŷ ã venh kâmû vê," he tóg, Jesus mŷ.

²¹ Hã ra Jesus tóg ti mŷ: "m  !," he mû. "Hã ra ū tŷ Top  v  j  m  g m   fag v  inh m  nh p  ri ke n  t , inh jâvy p  ri ke ke gé, ū tŷ Top  v  ki kr  m m   ag," he t  g, Jesus ti.

*Jesus tŷ k  ho tŷ t  g' he
(Mt 8.23-27; Mc 4.35-41)*

22 Kejēn tóg canoa kāra rā mū, ti mré mū tī ag mré. Kÿ tóg ag mÿ: “mū nÿ, goj nig kafā ū ra,” he mū. Kÿ ag tóg mū mū, canoa kāmī.

23 Ag mūn ki Jesus tóg nūr mū sir. Kÿ vāhā kóho jū tóg kraug he mū sir. Krób ke tóg mū sir, kóho ti. Kÿ goj tóg canoa kāki krém ke mū. Ti fān sór tóg mū sir. Kÿ tóg ag mÿ ag kāgter ha mē tī.

24 Kÿ ag tóg ti rīn mū mū. Ti mÿ ag tóg: “Senhor', Senhor',” he mū. “Ēg mÿ ēg kāgter ha mē tóg tī,” he ag tóg ti mÿ. Kÿ tóg rīr mū sir. Kÿ tóg kóho mÿ vī mū, goj mÿ ke gé, goj vóng nén ēn mÿ. Kÿ tóg krýg' he mū sir, kóho ti. Katy' he tóg mū sir.

25 Kÿ tóg ag mÿ ke mū. “Ajag tÿ ne jé inh ki ge há han tū nñ nñ?” he tóg. Kÿ ag tóg kanē jur nÿtī nñ. Ag mÿ tóg e tī, kÿ ag tóg jagnē mÿ: “ti jykre tóg ēg mÿ e tī,” he mū. “Kóho mÿ tóg vī mū, Kÿ tóg ki hā ke mū, kóho ti, goj ti ke gé,” he ag tóg mū, jagnē mÿ.

*Jesus tÿ ūnagrē kórég tÿ há' he
(Mt 8.28-34; Mc 5.1-20)*

26 Kóho tÿ tūg' hen kÿ ag tóg Geresa ag jamā tá junjun mū sir. Goj nig kafā ū tá tóg nñ, ga tÿ Galiléia to hā.

27 Kÿ tóg canoa kāki kākutē mū, Jesus ti. Kÿ ū tóg ti kato tē mū, cidade tá ke ū, hā ra tóg agrē kórég tÿ hēn ri ke nñ. Si há tóg tī ha, ti agrē e nñ ti. Kÿ tóg kur tū nñ. Kato r tóg nñ. Ín tū ti nñ gé. Vēnh kej tá tóg jēgtī, páró tÿ vēnh kej tá.

28 Ên tóg Jesus kato tē mū. Kÿ tóg ti krém mūg ke mū. Prēr kÿ tóg: “!..ã isÿ hē ri kenh mū, Jesus'..!” he mū. “!..Kynhmÿ Topē kósin'..!” he tóg. “!..Ã mÿ sóg to vīnh mū, ã tÿ inh vóng kónān tū nñ jé..!” he tóg, prēr kÿ, ūn agrē kórég ên ti.

29 Hā ra Jesus tóg Nén-Kórég mÿ: “ti ki pa jēg,” he ja nĩ, hā kÿ tóg pr  r m  . Ti ki v  r  n ke’, ti ki v  r  n ke’ t   h  n ri ke han ja ag t  g n  gt  , N  n-K  r  g ag. K  y ti mr   ke ag t  g ti se ja n  gt   gé, ti mr  nh k  , ferro t  , ti n  g  , ti p  n ke gé. H  ra t  g    se ja kykym k  n ja n  gt  . K  y N  n-K  r  g ag t  g   m   t  g ja ra ti t  n ja n  gt  . H  k  y t  g v  nh kej m  f  t  t  ,   n jagr   k  r  g   n ti.

30 K  y Jesus t  g ti mÿ: “  a jiji h   ri ke t  ?” he m  . K  y t  g: “Mil,” he m  . N  n-K  r  g t   h  n ri ke ag t   t  g jagr   n  , h  k  y t  g: “Mil,” he m  .

31 K  y ag t  g Jesus mÿ to v   m  , N  n-K  r  g ag, ti t   n  gme ra ag j  gn  g t   n  j  , inferno ra.

32 H  ra porco t   h  n ri ke t  g t   j  g n  t   n  , p  n  nh t  . K  y N  n-K  r  g ag t  g Jesus mÿ to v   e han, ti t   ag mÿ: “ha porco ki ge j  g, ge k  ,” he j  . K  y t  g ag mÿ ke m  .

33 K  y ag t  g   n ki k  pa m   sir, N  n-K  r  g ag. Porco ag ki ag t  g ge m   sir. K  y porco ag t  g mer ki re m  , r  n ki, goj nig ra. Goj ki ag t  g v  r m   sir. N  gn  r k  y ag t  g t  ' he k  n m   sir.

34 K  y   t   porco ki r  r t   ag t  g v  g m  . K  y ag t  g p  t   m  , cidade ra. T   ag t  g k  m  n m  ,   m   k  sir m  h   ke gé.

35 K  y t   ke ag t  g ra m   k  n m  , ag v   m  g m   ag. Ag t   n  n   n ve s  r v  . Ra m   k  y ag t  g Jesus t   junjun m  . K  y ag t  g ti v  g m   sir,   n jagr   k  r  g ja ti. N  t  g m   ha, Jesus r  h  . Kur t  g n  ha, kr  h   t  g n  ha. K  y ag fe t  g j  r  n ke m   sir.

36   t   Jesus t   ti t   h  ' he m   v  g m     n ag t  g k  m  n k  n m   sir,   t     ri ti venh k  m   m     n ag m  .   n jagr   k  r  g t   ag t  g m  , ag m  , Jesus t   ti han ja ti, porco k  gter ja ti ke gé.

37 Kÿ tá ke ag tóg ti mÿ to vÿ mû, Jesus mÿ, ti tÿ tá kákutë je. Geresa tá ke kar ag tóg kanë jur nÿtÿ, hã kÿ ag tóg ti mÿ: “a tÿg kÿ tóg ēg mÿ há tinh mû,” he mû. Kÿ tóg canoa kãra rã kÿ tÿg sór mû, ti mré mû tÿ ag mré.

38 Kÿ ūn agrê kórég ja tóg ti mÿ to vÿ e han mû, “nhÿ ã mré tÿg mû,” hen kÿ, Jesus mÿ. Hã ra Jesus tóg ti përe tÿg jãvãnh nÿ.

39 “Ã jamã ra vÿn ké,” he tóg ti mÿ. “Tá ag mÿ kâmén nÿ, Topë tÿ ã tÿ há’ he ja tag ti,” he tóg, Jesus ti. Kÿ tóg tÿ mû sir, ūn agrê kórég ja ti. Cidade kar mî tóg tÿ mû. Ag mÿ tóg kâmén mû sir, Jesus tÿ ti tÿ há’ he ja ñen ti.

*Jesus tÿ Jairo kósin fi rÿn mân
(Mt 9.18-26; Mc 5.21-43)*

40 Kÿ Jesus tóg vÿn ke mû, nig kafã ū ra. Kÿ tóg vênh e ñen mÿ sér tÿ, ag tÿ ti ven kÿ. Ti jãvãnh ja ag tóg nÿ, hã kÿ tóg ag mÿ sér tÿ, ag tÿ ti ven kÿ.

41 Kÿ vâhã ū tóg ti ki jun mû, Jesus ki. Israel ag vênh kanhrân jafã to pâ'i v , ti jyjyn h  v : Jairo, he mû. Ñen tóg Jesus kr m m g ke mû, ã jakr  tÿ t g j  mû, k  t g ti m  v  mû, ti t  ti ñen ra t g je, Jesus ti.

42 Ti k sin pir fi v  kaga t v  n , k  fi kaga t v  ñen v  fi téen sór mû. Kri pr g t  12 (ke) fi n , Jairo k sin pir ñen fi. K  t g ti mr  t  mû, Jesus ti.

Ti t g k  ūn e ag t g ti n n m  m .

43 K  ag k  ū fi t g ag p t m m . Kyv nh kr g t  han k  fi t g n , pr g t  12 (ke) ki. H  ra ag t g fi kaga t  h  ri ke ja t  n , ag t  fi kygt g m  ra, m dico ag.

44 Ñen fi t g ti n n ti kur mr j v g m . K  v s m r fi kyv nh t  ū' he m .

45 Kÿ Jesus tóg: “ū nÿ inh kur vógr?” he mû. Hâ ra vênh kar tóg: “inh hâ tû vë, inh hâ tû vë,” he mû. Kÿ Pedro tóg ti mÿ vî mû, Jesus mré mû tî ag kar ke gé. Ti mÿ ag tóg: “ã kur më kân ëg tóg, hâ ra ã tóg: “ū nÿ inh kur vógr?” he mû,” he tóg, Pedro ti, Jesus mÿ.

46 Hâ ra Jesus tóg: “vó,” he mû. “Ü tóg inh kur vógr,” he tóg. “Inh kuprîg tóg inh ki kâtére, hâ kÿ sóg ki kanhrân mû,” he tóg.

47 Kÿ ūn týtâ ën fi tóg to jykrén mû sir. “Ti hÿn tóg inh vé,” he fi tóg. Hâ kÿ fi tóg jûrûn ke kÿ kâtî mû. Jesus krém fi tóg mûg ke mû. Kÿ fi tóg ti mÿ tó kân mû, vênh kar rînve. Ti mÿ fi tóg ã kaga ja ën kâmén kân mû, fi tÿ ti kur vógr ja ën ti ke gé, fi tÿ há' he ja ti ke gé. “Isý ã kur vógr kÿ sóg vêsymér há' hé,” he fi tóg, Jesus mÿ.

48 Kÿ tóg fi mÿ vî há han mû, Jesus ti. “Inh kósin”, he tóg. “Ã tÿ inh ki râ kÿ ã tóg há' hé. Ha tîg, jatun mÿ. Há ã tóg nî ha,” he tóg fi mÿ, fi han kar kÿ, Jesus ti.

49 Ti tÿ ver fi mré vêmén jë ra ū tóg jun mû, pâ'i tÿ Jairo ën ïn tá. “Ã kósin fi hur ter,” he tóg, pâ'i mÿ. “Tûg ja fi tóg nî ha,” he tóg, Jairon mÿ. “Hâ kÿ ti mÿ: kunîg, he mân tûg nî, ti kutân mân tûg nî,” he tóg.

50 Hâ ra Jesus tóg mëg mû, kÿ tóg ti mÿ: “mûmëg tûg nî,” he mû. “Inh vî hâ kri fimnî, kÿ ã kósin fi tóg há' henh mû,” he tóg.

51 Kÿ ag tóg mû kÿ ti ïn tá junjun mû sir, Jairo ïn tá. Kÿ Jesus tóg ag tÿ ïn kâra ge kamëg mû. “Pedro vÿ ïn ra rânh mû, inh mré, João ke gé, João kâke tÿ Tiago ke gé, gîr fi panh ke gé, fi mÿnh fi ke gé,” he tóg, Jesus ti.

52 Hâ ra ūn e fag vÿ tá nÿtî nî gé, kygfÿ fag nÿtî nî,

vēsŷrénh kŷ, Kŷ Jesus tóg fag mŷ: “kygfŷ tūg ra,” he mû. “Fi pi(jé) ter mû’. Fi nûr vē,” he tóg.

⁵³ Hâ ra fag tóg ti nyg mû. Fi ter ki kanhró fag tóg nŷtî, hâ kŷ fag tóg ti nyg mû. Hâ ra Jesus tóg fag mŷ: “ha mûjêg,” he mû.

⁵⁴ Fag mûn kar kŷ Jesus tóg fi nîgé kâgmîg mû, kŷ tóg prêr mû sir. “!..Nî ra, já..!” he tóg, jamâ hár(a).

⁵⁵ Kŷ fi kuprîg tóg fi to výn ke mû. Nî fi tóg mû sir, mýr, ha më, ūn ter mû ên fi. Kŷ Jesus tóg fag mŷ tó mû, fag tý fi mŷ vějén ven jé.

⁵⁶ Kŷ tóg fi han mû fag mŷ e tâvî tî sir. Hâ ra Jesus tóg fag mŷ tó mû, fag tý ū mŷ tó tûg jé, fi rîr mân ja tag ti. Hâ ra tóg fi ter mû ra fi rîn, Jesus ti.

9

*Jesus tý ã mré mû tî ag jêgnê
(Mt 10.5-15; Mc 6.7-13)*

¹ Kŷ Jesus tóg ū tý 12 (ke) ag jé prêr mû, ti tý ūn vin mû ên ag, ag věnh mân jé. Ag věnh mân kŷ tóg ag tar han mû sir, ag tý věnh jagrê kórég pan jé, ag tý ūn kagyga ag tý há' he jé gé.

² Kŷ tóg ag jêgnêg mû sir, ag tý Topê tý tý ẽg pâ'i nî ên kâmén jé, věnh kar mŷ, ag tý ūn kagyga ag tý há' he kân jé gé.

³ Hâ kŷ tóg ag mŷ ke mû sir. “Ãjag mûn kŷ néñ ū ma mû tûg nî, vâtó va mû tûg nî, sacon ke gé, bolsa ên, pão ke gé, jânkamy ke gé. Kur régre rînh tûg nî gé,” he tóg.

⁴ “Ãjag tý ïn ra ge mû hâ ki nûgnûr' hemnî, hâ ki ãjag tý kurâ ki kâpanh ke tá krýg nî,” he tóg.

⁵ “Ag tý ãjag mŷ: “kâge jêg ra,” he jâvânh nîn kŷ tá kâpamnî. Tá kâpa kŷ ãjag p  n hâ kyk  nhk  nh nî, ag

tÿ to ki kanhró nÿtÿ jé sir, Topë tÿ ag tovãnh ken ki,” he tóg, Jesus ti.

⁶ Ti tÿ ag jëgnën kÿ ag tóg mû sir, ū tÿ 12 (ke) ag. Ëmâ kar mî ag tóg mû sir. Topë kâmén ag tóg mû mû sir. Ün kagyga ag tÿ há' he kân ag tóg mû gé sir, fag ke gé.

*Jesus kâme tÿ pâ'i tÿ Herodes mÿ e
(Mt 14.1-12; Mc 6.14-29)*

⁷ Kÿ pâ'i mág tÿ governador tÿ Herodes vÿ mëg mû sir, Jesus tÿ néen han mû ti. Kÿ tóg ti mÿ e tî. Kÿ ti tÿ ne to jykrén ke tóg tû tî. Hâ ra ū ag tóg Jesus to: “João Batista vê,” he tî. “João hÿn tóg â ter kÿ rîr mân,” he ag tóg tî, Jesus to.

⁸ Jo ū ag tóg ti to: “Elias vê,” he tî gé. “Ti hÿn vênh ven mân, vâsÿ Topë vî tó tî ên, Elias ti,” he ag tóg tî gé, Jesus to. Kÿ ū ag tóg ti to: “vâsÿ Topë vî tó tî ū hÿn rîr mân,” he tî gé.

⁹ Hâ jêmë tóg, Herodes ti, kÿ tóg to jykrén kÿ: “João mÿ vó?” he mû, Jesus to. “Hâ ra sóg João krî kym, kÿ tóg tû' he mû. Kÿ ū nê, hÿn’?” he tóg. “Nén han vânh tÿ hêñ ri ke hyn han tóg huri. Ü nê, hÿn’?” he tóg. Herodes ti. Kÿ tóg kejën ti ve sór mû, ti tÿ ti mÿ e tîn kÿ, hâ ra Jesus vÿ ti venh tî tû nî.

*Jesus tÿ ū tÿ 5 mil (ke) ag jëñ
(Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Jo 6.1-14)*

¹⁰ Kejën Jesus tÿ ün vin mÜ ag vÿ Jesus to vÿnvÿn ke mû, ti tÿ ag jëgnë ja ên tá. Ti mÿ ag tóg kâmén mû sir, ag tÿ néen han ja ên kar ti. Kÿ tóg ag mré vênh péju kÿ tî mû, ëmâ tÿ Betsaida ra, vyr mÿ ag mré vêmén jé.

11 Hā ra ūn e ēn ag tóg mēg mū, Jesus tīg ti, kÿ ag tóg ti nón mū mū. Ag tÿ ti pétém kÿ tóg ag mÿ vĩ há han mū, Jesus ti. Ag mÿ tóg kãmén mū, Topë tÿ tÿ ēg p 'i n  s r ti. Ag kãm  ūn kagyga tÿ há' he tóg mū gé, fag mr  h .

12 Ti tÿ ag mÿ t  j  ki t g r k  n  sir, kÿ ū t  12 (ke) ag t g Jesus to k m  m . Ti m  ag t g: "  t  ag j gn h h  t g t ," he m , "ag t   m  kar m  m  j , p o comprar he j , t  n gn r j  ke g . Tag ki t g  m  t  n ," he ag t g, Jesus m .

13 H  ra Jesus t g ag m : "v ," he m . "Ha inh  ag j n," he t g. K y ag t g ti m : "h  ra v j n t g  g m  t  t ," he m . "P o t  5 (ke) h  v  ki n t , pir  r gre mr  ke g .  g m  ag jo comprar henh m  v , v j n ti?" he ag t g, Jesus m .

14  t  mil t  5 (ke) ag v , ag t v , fag mr  t  t  ra. H  ra fag t g t  e n t  g , g r mr  ke g .

Ag t t m  ke k y Jesus t g   mr  m  t  ag m : "ag m  tugt , ag n gn  j ," he m , "ag t  v nh nīkrén j , ū t  50 (ke) p t  ū t  50 (ke) ū p t  n gn  j ," he t g, Jesus ti,   mr  m  t  ag m .

15 K y ag t g ke m  sir. K y v nh kar t g n gn  m  sir.

16 K y t g p o t  5 (ke) in g g m , pir  r gre  n mr . K y t g kanhk  ki  v nh m , k y t g Top  mr  v  m  sir. K y t g p o v nh k p p m m  sir. K y t g   mr  m  t  ag m  vin m , ag t  ūn e ēn m  v nh k p p m j , pir   n mr  h .

17 K y v nh kar t g ko k n k y funf r m  sir. K y ag t g ti ke  n g g m . K ej t  12 (ke) f n t g, v j n m r   n ti. H  k y Jesus t g p o t  5 (ke) t  ūn e ag f nf n ja n gt .

*Pedro tý Jesus té
(Mt 16.13-19; Mc 8.27-29)*

18 Kejēn Jesus tó Topē mré vĩ mū, ã pin kÿ. Hã ra ti mré mū tĩ ag tógi ti mré nýtñ ní. Kÿ tógi ag mÿ ke mū. “Ag iso hẽ ri ke tĩ?” he tógi ag mÿ, Jesus ti.

19 Kÿ ag tógi ti mÿ: “ü ag vÿ: João Batista vẽ, he tĩ, jãvo ü ag vÿ: Elias vẽ, he tĩ gé, jãvo ü ag vÿ: vãsÿ Topē vĩ tógi ü vÿ rír män, he tĩ gé, ã to,” he ag tógi, Jesus mÿ.

20 Kÿ tógi ag mÿ: “ag jãvo ãjag hẽ ri ke tĩ, iso?” he mū. Kÿ Pedro vÿ ti mÿ kãmén mū. “Tý ã Cristo ní, Topē tý ég mÿ ün jenêg mū ën vÿ tý ã ní,” he tógi, Pedro ti, Jesus mÿ.

21 Kÿ tógi ti mÿ vĩ tar han mū, Jesus ti, ag tý ü mÿ tógi tû ní já ver, ti tý tý Cristo ní ën.

*Jesus tý ã jagtar ke tó vén
(Mt 16.20-28; Mc 8.30-9.1)*

22 Kÿ tógi ag mÿ kãmén mū. “Tý sóg ëprã ke fi kósin ën ní,” he tógi. “Ijagtar jagy han ke vẽ,” he tógi. “Kófa ag tý iso: kórég ti ní, henk ke vẽ, Topē tû ki rír tî to pâ'i ag ke gé, Topē vĩ to professor ag ke gé. Ag tý isén ke vẽ. Kurã tâgtû tûg mû ra sóg rír män mû hãra,” he tógi, Jesus ti.

23 Kÿ Jesus tógi věnh kar mÿ tógi mû. “Ãjag tý inh mré kãmû kÿ tógi há tinh mû,” he tógi. “Kÿ ãjag jykre tovãnh ní, ãjag tý isû tâvî han já. Ha vé, ag tý inh cruz tý inh kri fi kÿ sóg tîg ke mû, ag tý to isa kÿ isén já, ha vemnî. Věnh nenh ke tû sóg ní. Isý tag han ri ke han ní, kurã kar ki, ãjag tý inh mré mû sór nýtñ kÿ,” he tógi.

24 “Ãjag tÿ ãjag jykre hã han sór kÿ ãjag tÿ nûgme ki vár ke v . J vo ãjag tÿ isugr n ãjag jykre tov nh kÿ ãjag krenkren ke v , ãjag k gter ke m  (h ) ra.

25 Æjag t  ga kri m n k  ãjag t g n n kar ganhar he sór m . K  ãjag kupr g v  v for ke m . K  t g k rég n  sir, ãjag rico f v  n t  ra. Ganco h  venh ke t  ãjag t g ke m , gen k .

26 Iso m ' g t g n , inh v  to. Æjag t  ūri iso m ' g k  sóg ãjag to m ' g ke m  gé, inh k t g m n ken k . T  sóg  pr  ke fi k sin  n n . S nv  t  n nh m , inh k t g m n k , inh j g t  inh j n n k , ti t  is   n m g han k . K  ti t  j gn  jaf  ag v  inh mr  k m nh m  gé, Top  t  ag.  n k  sóg ãjag to m ' g ke m , ãjag t  ūri iso m ' g k ,” he t g.

27 “K  h  sóg t  m , ha m . Æjag k m    ag v  Top  t  t   g p 'i n  venh ke m , ag ter ke to h , tag ki  g mr  n t    ag,” he t g, Jesus ti.

Jesus t  v nh ven   han

(Mt 17.1-13; Mc 9.2-8)

28 Jesus t  tag t  kar k  kur  t  8 (ke) v  t g m . K  t g kej n ag m : “m  n , v rm ,” he m . Pedro m  t g ke m , Jo o m  ke gé, Tiago m  ke gé. Ag h  mr  t g t  m , p n nh ra, Top  mr  v m n j .

29 T  jun k  t g Top  mr  v  m  sir. K  t g v h  v nh ven   han m , v nh ven kupri han t g m . Ti kur t g k pr j n , k kov t g n , ti kur  n ti.

30 K   n r gre ag t g v h  t  v nh ven m  sir. K  ag t g Jesus mr  v m n m  sir. Moisés v , Elias mr  h ,  n r gre  n ag.

31 Ag ve v  ti ve ri ke n  gé, Moisés mr  Elias ti. Jesus mr  ag t g v m n m , ti ter ken k m n ag t g m  sir, ti t j Jerusalém t  ter ke m   n ti.

³² Pedro ag mÿ tóg nûr há tâvî tî, ge ra ag tóg ag vég mû sir, ag mÿ nûgnûr há (hă) ra. Hă kÿ ag tóg Jesus tÿ ag mÿ v  nh ven ū han mû   n v  g mû sir, ti k  kov   n ti, ti mr   v  m  n mû ag ke g  .

³³ K   ū t   Jesus mr   v  m  n k   n  t   ag t  g mû s  r mû sir. K   Pedro t  g Jesus m  : "Senhor," he m  . "Tag ki t  g h  a n  ," he t  g. "  g t   tag ki p  j   t  gt   han k  n h  n h  a n  nh m  ,    m  , Moisés m  , Elias m   ke g  ," he t  g, Pedro ti. H   ra t  g kr   t   n  , h   k   t  g p  j   t   m  .

³⁴ Pedro t   ver ti m   v  m  n k   kanhk   g  g v   ag kri r  m ke m   sir. K   ag t  g kam  gm  g m  , kanhk   g  g   n ti.

³⁵ K   v  nh v   t  g m   h  a' he m  , kanhk   g  g   n k  t  , k   t  g: "inh k  sin h  a v  ," he m  . "Inh fe p   h  a v  ," he t  g. "Ti v   j  m  e ra," he t  g, v  nh v   ti, Top   ti.

³⁶ Ag t   tag m   kar k   Jesus t  g    pir m   t   j   n   sir. Ti mr   v  m  n ja   n ag ve m  n t   ag t  g n   sir, Pedro ag. K   ag t  g m   m  . H   ra ag t  g ū m   t   t   n   ver, ag t   n  n ve ja ti. T   v  m  n t   ag t  g n   ver, ag t   kanhk   t   v  nh jykre ve ja   n ti.

*Jesus t   kyr   jagr   k  r  g kut  m
(Mt 17.14-21; Mc 9.14-29)*

³⁷ T   vaj k   ag t  g p  n  nh   n t   k  re m  , Jesus mr  . K   ag t  g ū t   h  n ri ke ag vigvég m   sir. Jesus kato ag t  g k  m   m  .

³⁸ K   v  h   ū t  g ag k  m   pr  r m  , ha m  . "...Senhor..." he t  g. "...Inh k  sin ve ra...! Inh k  sin pir v  .

³⁹ Jagr   k  r  g ti n  , ha m  . K   t  g kej  n ti k   vyrym ke t  , k   t  g pr  r t  , k   t  g ti ter t   han t   g  , k   t  g j  r  n m  . J  r  n k   t  g j  r  n' j  r  n' ke t   g  , k   t  g kej  n ti tov  nh m   sir, kom  r h  , ti r  j   kar k  .

40 Æ mré mū tī ag mÿ sóg to vĩ mū vẽ, ag tÿ ti jagr   k  r  g tag kut  m j  , h   ra ag t  g ti t   h   ri ke t   n  ,” he t  g, ti panh ti, Jesus m  .

41 K   Jesus t  g ti m  : “  ajag ne t  g inh ki ge h   han t   n  gt  ,” he m  . “Jykre p  ano   ajag n  t  ,” he t  g. “Kys   t   h  n ri ke ki inh h  n   ajag mr   t   n  ? Kys   t   h  n ri ke ki inh h  n   ajag to fe t  g n  ?” he t  g. “Inh m   ti p  re k  t  g n  ,” he t  g, Jesus ti, ti panh m  .

42 K   ag t  g ti p  re k  m   m  . Ti jun k   ti jagr   t  g ti k   vyrym ke m  . Ti t  j  r  n’, j  r  n’ ke han t  g m   sir. K   Jesus t  g ti jagr   m   v   j   han m  , ti t   ti ki k  kut   j  . H   ki t  g kyr     n t   h  ’ he m   sir. K   t  g ti panh m  : “t  ,” he m   sir.

43 K   t  g v  nh kar m   e t  v   t  . “Top   ne t  g t     n m  g t  v   n  ,” ti jykre t  g h   t  v   n  ,” he ag t  g m   sir, ag t   Jesus t     n   han m   to jykrén k  .

*Jesus t     ajtar ke t   m  n
(Mt 17.22-23; Mc 9.30-32)*

K   Jesus t  g    mr   m   t   ag m  :

44 “ha m   h   han,” he m  . “  pr   ke fi k  sin   n v   jagtar n  nh ke m  . Inh h   v  ,” he t  g. “  pr   ke ag v     ajag t   inh ki n  n han s  r m     n han ke m  ,” he t  g, Jesus ti.

45 H   ra t  g ag t   ti t      ter ke k  m  n tag to jykrén t   n  gt  . Ag t   to jykrén m   ra ag t  g ki k  gt  g n  t  . K   ag t  g   ajag t   ti ki j  m   s  r m   ra ti kam  g m   g  , h   k   ag t  g ti m  : “   t   ne t   n  ?” he t   n  , Jesus m  .

*  n m  g
(Mt 18.1-5; Mc 9.33-37)*

46 Kejēn Jesus mré mū ag vỹ jagnē mȳ vĩ jū han mū. “Ēg kā ū tȳ hē nȳ jagnē kāfór nī?” he ag tōg jagnē mȳ. Tag to ag tōg jagnē mȳ vĩ jū han mū.

47 Hā ra Jesus tōg vég mū, ag tȳ néń to jykrén mū ti. Kȳ tōg gīr jé prēr mū, ti tȳ ti mré jē jé.

48 Kȳ tōg ag mȳ tag tó mū, ha mē. “Gīr tȳ ge jē'ŷn nī, ti to há nŷtīmnī, isugnīn,” he tōg. “Ājag tȳ isugrīn ti to há nŷtīn kȳ ājag tōg iso há nŷtī gé sir. Ājag tȳ iso há nŷtīn kȳ ājag tōg ū tȳ inh jēnēg mū to há nŷtī gé sir. Kȳ ājag tȳ ēgno kar vỹ tȳ ājag mág kāfór kar nīnh mū, ha mē, ājag tȳ tȳ ūn mág nŷtī sór kȳ. Tag to jykrén nī,” he tōg, Jesus ti, ag mȳ.

*Ū tȳ ēg kato tē tū ag
(Mc 9.38-40)*

49 Kȳ João tōg Jesus mȳ: “Senhor”, he mū. “Ū ve ēg tōg vēnh jagrē pan tī, ã jiji tó kȳ, ēg tȳ ūn vég mū ēn ti,” he tōg, Jesus mȳ. “Hā ra tōg ēg mré tī tū nīgtī, hā kȳ ēg tōg ti mȳ: “vēnh jagrē kórég pan sór tūg nī,” hé,” he tōg, João ti, Jesus mȳ.

50 Kȳ Jesus tōg ti mȳ: “ū mȳ: “vēnh jagrē kórég pan tūg nī,” he tūg nī,” he mū. “Ū tȳ ēg kato tē tū nīn kȳ ēg mré ke vē sir,” he tōg, Jesus ti, João mȳ.

Samaria tá ke ag tȳ Jesus mȳ: “kārā ra,” he sór tū

51 Kejēn Jesus ter ke kurā tōg kakó nī sir. Kȳ tōg to jykrén kȳ Jerusalém ra tīg sór mū, ag tȳ tá ti téń jé. Kȳ tōg tīg kȳ ū ag jēgnēg mū, vēnh jo, ag tȳ ti jun ke tó jé, cidade kāsir tá.

52 Kȳ ag tōg mū mū, ag tȳ tón jé. Kȳ ag tōg cidade sī ū ki jun mū. Samaria tá ke ag jamā ū vē. Tá ag tōg ti nūr ke ve sór mū.

53 Hā ra tá ke ag tóg ag mŷ nenh mū. Ag mŷ ag tóg: “ãjag tŷ hē ra mū nē?” he mū. Kŷ ag tóg: “Jerusalém ra,” he mū. Kŷ tóg ag mŷ kórég nī, hā kŷ ag tóg ag mŷ cama ven sór tū nī.

54 Kŷ Tiago tóg jū mū, João ke gé, Jesus mré mū tī ag. Kŷ ag tóg Jesus mŷ: “Senhor”, he mū. “Êg mŷ tóg há nŷnh mū, ëg tŷ Topē mŷ: “kanhkă tá pī tŷ ag pūn nī,” hen kŷ. Mŷ ã mŷ há nŷnh mū?” he ag tóg. “Êg tŷ Elias tŷ nén han ja ên han há tóg tī,” he ag tóg, Jesus mŷ.

55 Hā ra Jesus tóg ag jé vĩrñ ke kŷ ag mŷ: “vĩ tūg ra,” he mū. “Topē jykre pijé’, ãjag tŷ nén han sór mū tag ti. Inh pi(jé) ag tūg sór mū’. Isŷ ag kren han sór vē jävo, hā jé sóg kâtī mū, inh, hā vŷ: tŷ sóg ëprä ke fi kósin ên nī, he mū,” he tóg, Jesus ti, ag mŷ.

56 Kŷ ag tóg cidade ū ra mū mū, tá nûgnūr jé sir.

*Êg tŷ Jesus mré mûnh ke
(Mt 8.18-22)*

57 Ag mûn kŷ ū tóg Jesus mŷ: “sŷ ã mré tīg há tóg tī,” he mū. “Ã tŷ hēn ra tīg kŷ sóg ã mré tīg ke mū,” he tóg.

58 Kŷ Jesus tóg ti mŷ: “hā ra tóg jagy tī,” he mū. “In tū sóg nī. Mîg vŷ kré nŷtīgtī, jêsi vŷ jagfe nŷtīgtī gé, ag jävo isŷ hē tá nûr ke tóg tū tī. Tŷ sóg ëprä ke fi kósin ên nī,” he tóg, Jesus ti.

59 Kŷ Jesus tóg kejēn ū mŷ: “mū nŷ, inh mré,” he mū. Hā ra tóg ti mŷ: “inh hŷn ver tīg mū ha, sŷ inh panh ter kŷ ga ki ti fón jé ver,” he mū.

60 Hā ra Jesus tóg ti mŷ: “vó,” he mū. “Inh ki ge tū ag vŷ ã panh kej han mûnh mū. Æ tŷ inhhā inh mré

tīg há tóg tī, ã tý Topē tý tý ēg pā'i nīnh ke ēn kāmén jé,” he tóg ti mÿ, Jesus ti.

⁶¹ Kÿ ū tóg ti mÿ ke mÿ gé sir, Jesus mÿ. “Sÿ ã mré tīg há tóg tī,” he tóg. “Hã ra sóg inh jamā ra tīg sór mÿ ver, sÿ inh mré ke fag mÿ isīg ke té jé,” he tóg, Jesus mÿ.

⁶² Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “vó,” he mÿ gé. “Ēg tý arado tý ga kūm kÿ ēg pi(jé) vësyjām ēvânh tī,” he tóg. “Ge ti nī, ã tý inh mré tīg sór kÿ. Inh mré ã tóg tīg mÿ. Æ tý ã tū han sór tīn kÿ ã tóg Topē tý tý ēg pā'i nī tá krÿg ke tū nī,” he tóg, Jesus ti, ū tý ti mré tīg sór mÿ mÿ.

10

Ü tý 70 (ke) ag tý Jesus vī kāmén mÿ

¹ Kÿ Jesus tóg ū ag vin mÿ gé sir, ū tý 70 (ke) ag. Kÿ tóg ag jëgnëg mÿ sir, ag tý ti jo mÿ jé. Ün régre tīn', ün régre tīn' he tóg. Ag mÿ tóg ke mÿ, ag tý ēmā kar mī Topē kāmén mūn jé, cidade kar mī ke gé. Ag nón tóg ra tīg sór mÿ gé, Jesus ti.

² Kÿ tóg ag mÿ: “inh mÿ ag tóg ēkré ri ke nÿtī, ãjag tý ūn mÿ tónh ke mÿ ag,” he mÿ. “Kejën ēg jakré tóg éhé nÿtī, hã ra ag pipir nÿtī, ū tý krenh ke mÿ ag. Kÿ ag tóg ãjag tý krég mÿ (hã) ra kre kān tū nÿtī sir. Ge ti nÿtī, inh vī ti. Ün e ag tóg inh ki ge sór mÿ nī, hã ra ū tý ag mÿ tónh ke tóg tū tī,” he tóg. “Hã kÿ Topē mré vīmnī, ti tý ū ag jëgnën jé, ag tý ag mÿ tugtón jé, ti vī ti,” he tóg, Jesus ti, ã mré mÿ tī ag mÿ.

³ “Ha mūjëg. Ha vé, carneiro krë vý vënh jy nÿgän ki kagtīg nÿtī, míg tý ag mān sór kÿ. Mé krë ēn ri ke ãjag nÿtī, hã ra sóg ãjag jëgnëg mÿ, kÿ Topē vý ãjag jy nÿgän mÿ,” he tóg.

4 “Kÿ ãjag mÿn kÿ saco ma mÿ tûg nÿ, bolso ên, jãnkamy tû ke gé, p  n né v  nh kaf   gé(g) mÿ tûg nÿ gé, p  n to r   ên. Kÿ ãjag t   ũ ven kÿ ti m  : “ã m   h  ?” he tûg nÿ gé. Jatun m   m  mn  ,” he t  g.

5 “Kej  n ãjag t  g   m   ũ t   junjun ke mÿ. Kÿ ãjag t   ũ ra ge kÿ t   ke fag m  : “Top   je   jag ki r  r, kÿ ãjag je jatun m   n  t   n  ,” hemn   fag m  ,” he t  g, Jesus ti, ag m  .

6 “K   t   ke ũ t   inh ki r  kÿ t  g jatu' he mÿ sir, ti t  t   Top   k  sin n  n k  . T   ke ũ t   inh ki r   j  v  nh n  n k   t  g jatu' he t   n   sir. Ti j  vo ãjag t  g jatu' he mÿ sir inhh  .

7 În ên kr  m n  gn  rmn  , ãjag t  kÿ k  ra ge ja ên kr  m. Fag t   ãjag m   n  n n  m mÿ ên komn   gé.   n r  nhr  j han mÿ ên t  g ti kaja venh ke mÿ, ti r  nhr  j kaja ti, h  kÿ ag t  g ãjag j  n ke mÿ sir, v  nh kaja je. În ũ k  ra ge tûg nÿ,   m   ên t  .

8 Æjag t     m   ũ t   junjun k     n pir kr  m n  t  mn  , t   ke ag t   ãjag m  : “k  ge ra,” hen k  . Ag v  j  n h   komn  .

9   n kagyga ag t   h  ’ hemn  . Ag m  : “Top   v  t   ãjag p  l i n  nh mÿ,   n ri,” hemn  .

10 Kej  n   m   ũ t   ke ag t  g ãjag m  : “k  ge ra,” he j  v  nh n  t  nh mÿ. K     m   ên f  n r  m k   ag m   tag t  omn  , ha m  :

11 “ha v  ,   g p  n nug h   kyk  nh   g t  g mÿ, ãjag t     g kav  nh t   n   je,” hemn  . “Ge ra   g t  g ãjag m   t   mÿ,   g t   ãjag m   n  n t  nh k  m   jan ki, h   v  : “Top   v  t     g p  l i n  nh mÿ,   n ri,” he mÿ,” hemn   ag m  ,” he t  g, Jesus ti.

12 “Ha m  , kur   t     gno ki ag t  g v  s  r  nh ke mÿ, ag t   ãjag v   m   j  v  nh k  . Cidade t   Sodoma t   ke

ag vēsŷrénh kāfór han jé ag tógr ke mū, kurā ūn kā, ha vemnī,” he tógr, Jesus ti, ag mŷ.

*Jesus tŷ ū ag mŷ vĩ kónān
(Mt 11.20-24)*

13 Kŷ tógr: “sŷ cidade tŷ Corazim ki ke ag mŷ tag tó sór mū, ha mē,” he mū. “Kórég ve jé ãjag tógr ke mū,” he tógr. “Sŷ cidade tŷ Betsaida ki ke ag mŷ tag tó sór mū gé, ha mē. Kórég ve jé ãjag tógr ke mū gé,” he tógr. “Eg tŷ nén han vānh tŷ hēn ri ke hyn han isóg ãjag mŷ, milagre tŷ hēn ri ke, hā ra ãjag tógr ãjag jykre tovānh sór tū nǐgtī,” he tógr. “Cidade tŷ Tiro tá, cidade tŷ Sidom tá sóg ēg tŷ nén han vānh ūn hyn han tū nǐ. Sŷ tá milagre hyn han mū ra ag tógr ãjag jykre kórég tovānh mū vē, vāsŷ,” he tógr. “Ãjag jykre pāno to ag jykrén ke mū vē, kygfŷ ag mū vē, ag mŷ ti e tīnh mū vē, sŷ ag mŷ tó mū ra. Ag jāvo ãjag tógr tovānh sór tū nǐ’, to jykrén sór tū pē nǐ’,” he tógr, Jesus ti.

14 “Tiro tá ke ag vŷ vēsŷrénh kān ke mū, kurā tŷ ēgno ūn ki, Sidom tá ke ag ke gé, ag jykre pāno to. Ag vēsŷrénh kāfór han jé ãjag tógr ke mū jāvo, ha mē,” he tógr, Corazim tá ke ag to, Betsaida tá ke ag to ke gé.

15 Kŷ tógr: “sŷ cidade tŷ Cafarnaum ki ke ag mŷ tag tó sór vē, ha mē,” he mū. “Úri tógr ver ãjag mŷ sér tū,” he tógr. “Kanhkā ve jé ēg tógr ke mū,” he ãjag tógr tū, ón kŷ. Hā ra ãjag tógr nūgme ki vár ke mū jāvo, inferno ki,” he tógr, Jesus ti. Ti tŷ ū vĩ jēmē jāvānh mū ag mŷ vi kónān hā vē.

16 Kŷ tógr ū mré ke ag mŷ tag tó mū. “Ú tógr ãjag vĩ mē sór mū, ha vemnī,” he tógr. “Kŷ tógr sir inh vĩ mēg mū gé, ti tŷ ãjag vĩ mēn kŷ. Ú tógr ãjag vĩ mē sór

tū nī, ha vemnī. Kỹ tóg inh vĩ měnh ke tū nī gé. Ti tý inh vĩ měnh ke tū nīn kÿ tóg ũ tý inh jenēg mū ēn vĩ měnh ke tū nī gé sir, Topē vĩ ti," he tóg, Jesus ti. Ti tý ã mré mū tī ag mÿ tón hã vẽ, ag tý ti vĩ kãmén mûjé, kór há mĩ, kuvar há mĩ.

Kỹ ag tóg sir mû mû, ũ tý 70 (ke) ēn ag.

Ü tý 70 (ke) ag tý Jesus to výnvýn ke

¹⁷ Kejën ag tóg ti to výnvýn ke mû, kÿ ag tóg ti mÿ vĩ sér han mû sir. "Senhor", he ag tóg mû. "Vênh jagrê kórég ag vý ëg vĩ ki han tî. Ä jiji tó kÿ ëg tóg ag mÿ vĩ tî, kÿ ag tóg ki hã han tî," he ag tóg mû, Jesus mÿ.

¹⁸ Kÿ tóg ag mÿ: "vãsÿ inh Japo vé, ti tý kanhkâ tá kâtére kÿ," he mû. "Ti fín rãm sóg, hã kÿ sóg ti fón. Ta tý kómkom ke ri ke nî ja ti nî, ti kutë ja ēn ti.

¹⁹ Ti kri ke vý tý inh nî. Ha vé, äjag to sóg vãsân mû, pÿn tý äjag kókén tû nî jé, äjag tý ti sân mû ra, pÿn kakrâ ke gé, Nén-Kórég kar ag ke gé. Ü vý äjag kókén ke tû p   nî gé.

²⁰ H   ra tag to mÿ há n  t   t  g nî ver. Tag vý tý néñ ũ tû nî ver. Vênh jagrê kórég vý äjag vĩ han, vênh kupr  g ke gé. H   ra tag to mÿ sér n  t   t  g nî. N  n ũ vý há p   nî, kÿ tag h   to mÿ sér n  t  mn  . Äjag jyjy vý r  nr  n kÿ n  t  , Top   livron ki, kanhkâ tá, äjag tý kanhkâ tá junjun jé. Kÿ tag h   to mÿ sér n  t  mn  ," he tóg, Jesus ti.

Jesus tý ūn k  sir ag to h   (Mt 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Kÿ tóg Jesus mÿ sér tî, hora ēn k  . Top   kupr  g tý ti kr  n kÿ tóg ti mÿ sér tî: "j  g!", he mû. "T   ã t  g kanhkâ t  n ag k  f  r kar nî, kar ã t  g tý   pr   ke ag

kāfór nī gé," he tóg. "Inh mŷ tóg há tĩ, ã tŷ néñ han mū ti. Ū tŷ: "ki kanhró mág inh nī," he mū ag mŷ ã tóg ã jykre ven ja tū nī. Ag mŷ ã tóg kāmén ja tū nī. Ū tŷ gîr ri ke ki kagtīg ag hā mŷ ã tóg ven ja nī, ã jykre ti," he tóg. "Hŷ, hā vē. ã tŷ néñ to jykrén mūn hā vē, hā kŷ ã tóg ag hā mŷ ã jykre ti nīm. Hā ra tóg há tāvī nī, jóg'!" he tóg, Jesus ti.

²² Kŷ tóg ã mré mū tĩ ag mŷ: "inh jóg tóg inh mŷ tovānh kān, ã tŷ néñ han ja kar ti," he mū. "Kŷ ū pi(jé) ti kósin ki kanhró nī". Inh jóg ne inh ki kanhró nī". Kŷ ū pi(jé) inh jóg ki kanhró nī gé'. Inh hā ne ti ki kanhró nī', isŷ tŷ ti kósin nīn kŷ. Hā ra sóg ãjag mŷ ti kāmén jé kātī mū, inh jóg ti. Isŷ tag to ūn kuprēg mū ag hā mŷ sóg ti kāmén tĩ, inh jóg ti," he tóg, Jesus ti.

²³ Kŷ tóg ã mré mū tĩ ag mŷ néñ ū kāmén mū gé. Vyrmŷ tóg ag mŷ ke mū, kŷ tóg: "ãjag hā ne vég mū', Topē jykre ti, hā kŷ Topē tóg ãjag ve há han mū," he mū. "Sér pē ti tĩ, ū tŷ ti jykre vég mū ag mŷ," he tóg, Jesus ti.

²⁴ "Ki hā sóg tó mū, ha mē. Ū tŷ hēn ri ke ag vŷ inh ve sór tāvī ja nýtīgtī, vāsŷ, ãjag tŷ ūri néñ vég mū tag ti. Hā ra ag tóg inh mur ken jo kāgter kān. Topē vī tó tĩ ag ja vē, pā'i mág ag ja vē, hā kŷ ag tóg ãjag tŷ néñ vég mū ve sór tāvī ja nýtīgtī. Hā ra ag tóg ve ja tū nī, mē ja tū ag tóg nī gé, ãjag tŷ ūri néñ mēg mū ti. Æjag hā ne mēg mū inhhā'!" he tóg, Jesus ti, ti mré mū tĩ ag mŷ.

Samaria tá ke to comparação

²⁵ Kŷ vāhā Topē vī to professor ū vŷ ag kāmī jēgnē mū, kŷ tóg Jesus ki jēmē sór mū. Ti tŷ ón kŷ ti vī mē sór vē, hā kŷ tóg ti mŷ: "Senhor'!" he mū. "Inh hŷn

hē ri kenh mū, isŷ rīr krŷg ja tū ve jé?” he tóg, Jesus mŷ.

²⁶ Kŷ Jesus tóg ti mŷ: “ne nŷ hŷn rán kŷ nŷ, Topē vî ki?” he mû. “Topē jykre tŷ ne han jé ã ke mû hŷn?” he tóg. “To ke há ã tóg nŷ, ha inh mŷ tó,” he tóg.

²⁷ Kŷ tóg ti mŷ: “Topē vŷ tŷ ã kri ke nŷ, kŷ ti hâ to há nîmnî, ti ki râ há han nŷ, ti to jykre pir nîmnî, ti to tar nîmnî, ti mŷ ã tŷ néen han mû kar ên han nŷ, ha m  . Kŷ ã régre kar ki rîr nîmnî gé, ã tŷ v  nh ki rîr há han ri ke. Topē tŷ néen tón hâ v  ,” he tóg, Topē vî to professor ti.

²⁸ Kŷ Jesus tóg: “hŷ,” he mû. “Ki hâ ã tóg tó mû,” he tóg. “Tag han ra, kŷ ã tóg rîr krŷg ja tû venh ke mû,” he tóg.

²⁹ Hâ ra tóg ti mŷ há tû nŷ, Jesus vî tag ti, hâ kŷ tóg ti mŷ: “kŷ ū nŷ tŷ inh régre nŷ?” he mû.

³⁰ Kŷ Jesus tóg ti mŷ tag tó mû, ha m  . “Kej  n ū tóg nîgtî. Hâ ra tóg Jerusalém tá kâtîg kŷ Jericó ra tî mû.   pry jagma,   m  n jagma ūn jykre k  réh ag tóg ti jo v  jig mû, bandido ag. Kŷ ag tóg ti k  gmî kŷ ti kur kun  g mû. Ti mr  nmr  n ag tóg mû. Ti tén kren ag tóg mû, kŷ ag tóg hâ ki ti tov  nh kar mû mû sir, ti tû m  n k  n kŷ. Kŷ tóg tá nŷ nŷ sir.

³¹ Ti tŷ tá nŷ ra ū tóg   pry e  n jagma kâtî mû gé. Topê tû ki rîr tî ū v  . Ti v  g tóg mû, ūn v  s  r  nh kŷ nŷ e  n ti, hâ ra tóg ti venh râ tû nŷ.   m  n jagma tóg tî mû.

³² Kŷ v  h   Levi kr   ū tóg   pry jagma kâtî mû gé. Tá jun kŷ tóg ti v  g mû gé, hâ ra tóg ti venh râ tû nŷ gé.   m  n jagma tóg tî mû gé sir.

³³ Kŷ v  h   Samaria tá ke ū tóg   pry jagma kâtî mû gé. Kŷ tóg tá jun mû, kŷ tóg ti v  g mû.

³⁴ Kÿ tóg ti venh rã mû inhhã. Ti kygtág tóg mû sir, azeite tÿ, vinho tÿ ke gé, ti mÿ to tĩn kÿ. Å kur tÿ tóg ti pãg mû sir. Kÿ tóg ã mëg kri ti nîm mû, ã tÿ ti ma tîg jé. Hâ kÿ tóg ag tÿ ïn krêm nûr jafã tá jun mû sir. Kÿ tóg tá ti ki rîr mû.

³⁵ Tÿ vaj kÿ tóg tîg mân sór mû, hâ kÿ tóg ū tÿ ïn ki rîr mû ën mÿ jãnkamy régre vin mû, kÿ tóg ti mÿ: "ti ki rîr há han," he mû. "Jãnkamy tag tÿ ã mÿ tá krÿg tûn kÿ sóg ã mÿ kajãm mân mû, sÿ vÿn ken kÿ," he tóg. "Kajãm kân jé sóg ke mû, sÿ vÿn ken kÿ," he tóg, Samaria tá ke ën ti. Ti tÿ ûn kaga ki rîr mûn hâ v , he tóg, Jesus ti.

³⁶ Kÿ tóg: "kÿ ûn tãgtû ag vÿ ti ve ja n . Ag k  ù tÿ h  n  tÿ ti régre ja n , ag tÿ ûn v g k n n ja ën régre? Ha to jykrén (ke)ma'," he t g, Jesus ti, Top  v  to professor ën mÿ.

³⁷ Kÿ ù tÿ ti ki j m g mû ën t g ti mÿ: "  t y ti jag gt n mû ën v  t y ti régre ja n ," he mû.

Kÿ Jesus t g ti mÿ: "h , t o h  han  ," he mû. "K  ën ri ke han n .  n v s r nh mû ag jag gt n k n n , ti ri k n," he t g, Jesus ti. Ti t y ù t y  n k y ti ki j m g mû mÿ t n h  v .

Jesus t y Maria mr  Marta fag venh t g

³⁸ Kej n ag t g mû mû, Jesus ag, k y ag t g  m  s i   ki junjun mû. T    fi t g n  n , fi jijin h  v : Marta, he mû.  n fi v  Jesus m y: "inh  n k ra ge j g,  jag t y  g mr  n t j  j ," he mû.

³⁹ K y fi j vy fi v  n  g , h  v : Maria, he mû. K y Maria fi v  Jesus mr  n  n , ti v  j m j .

⁴⁰ H  ra Marta fi v  r nhr j  (ka)m  n , Jesus ag m y v j n han j . J vo Maria fi t g n  n .

Kỹ Marta fi tóg Jesus mÿ: "Senhor'," he mû. "Rãnhrãj mág han tĩ sóg nĩ, hã ra fi tóg nĩ nĩ. Fi mÿ ké, fi tÿ inh mré vëjën ki rír jé," he fi tóg mû.

⁴¹ Hã ra Jesus tóg fi mÿ: "krí kufy ã tóg nĩ, nén ũ tû to, hã ra fi tóg inh vĩ jémëg nĩ nĩ," he mû, Marta fi mÿ. "Vëjën to vënh kutãn tûg nĩ.

⁴² Nén ũ pir hã ne há nĩ', hã vÿ: inh vĩ, he mû. Maria fi vÿ inh vĩ hã jémë sór mû, kÿ sóg fi mÿ: "ha nén ũ han," he jãvãnh nĩ. Nén ũ há kuprëg fi tóg, fi tÿ inh vĩ më sór kÿ," he tóg, Jesus ti, Marta fi mÿ.

11

Êg tÿ Topë mré vëmén

(Mt 6.9-15; 7.7-11)

¹ Kejën tóg Topë mré vĩ mû, Jesus ti, êmã ũ tá nĩ kÿ. Ti tÿ Topë mré vëmén kar kÿ ti mré mû tĩ ag tóg ti mré vïnh kãmû mû. Kÿ ag tóg ti mÿ: "Senhor," he mû. "Êg kanhrãn nĩ, êg tÿ Topë mré vĩ há han jé. João vÿ ã mré mû tĩ ag kanhrãn. Ge ki êg kanhrãn nĩ gé," he ag tóg, Jesus mÿ.

² Kÿ tóg ag kanhrãn kÿ ag mÿ:

"Topë mré vĩ kÿ tag tómnî, ha më," he mû.

"Êg jóg mág, ã jyjy tó êg tóg tû.

Kÿ vënh kar jé ã tÿ tÿ ûn mág nĩ vé.

Êg jé kãnhmar ã tÿ tÿ êg pâ'i nĩ vé.

³ Êg mÿ êg jën ti nîm, kurã kar ki, êg tÿ kurã kar ki ko tĩ ên.

⁴ Kÿ êg mÿ vënh pâte fón nĩ, êg tÿ ã vĩ mranh ja ti, hã jé êg tóg êg tÿ jagnë to jû tÿ jagnë mÿ vënh pâte fón ke mû gé.

Kÿ êg tÿ ã vĩ mranh sór kÿ êg kren han nĩ, êg tÿ mranh tû nĩ jé," hemnî," he tóg, Jesus ti.

5 Kÿ tóg ag mÿ ëg tÿ Topë mré vëmén tÿ ūn kãmén män mû. Kÿ tóg ag mÿ: “kejën ū tóg nïgtî,” he mû. “Kuty si há tá tóg ã régre ūn ki jun mû. Kÿ tóg ti mÿ: “régre’,” he mû. “Inh mÿ ëmî tâgtû nïm, sÿ kar ã mÿ ti ri kén kÿ nïm jé,” he tóg.

6 “Inh mré ke ū vÿ jun. Kór há tá tóg kâtîg, kuvar há tá. Hâ ra sÿ ti mÿ ne han ke tóg tû tÿ,” he tóg, ã régre mÿ.

7 Kÿ ti régre tóg ti mÿ: “hâ ra sóg nûr nÿ nî,” he mû. “Kar inh krê tóg inh mré nûgnûr nÿtî gé. Jãnkâ vÿ nïfénh kÿ jé nî. Hâ kÿ tóg inh mÿ vënhmÿ tÿ, inh nïnh ke mû ra, sÿ ã mÿ ëmî nïm jé. Ū ki jâvânh,” he tóg ti mÿ.

8 Hâ ra tóg sir to vî mân', to vî mân' he mû. Hâ kÿ tóg nî kÿ ti mÿ nïm mû sir, ti tÿ ti mÿ ëmî to vî mû ti. Ti régre vë, ū tÿ ti mÿ to vînh kâtî mû ti. Ge ra tóg ti mÿ nïm ke tû nî vë, ti tÿ tÿ ti régre ra. Ti tÿ ti mÿ to vî mân', to vî mân' he tugrîn tóg sir ti mÿ nïm mû jâvo. Ëg tÿ Topë mré vî ri ken hâ vë,” he tóg, Jesus ti.

9 “Ha më, sÿ ãjag mÿ néñ tó mû tag ti. Topë mÿ néñ kar to vîmnî, kÿ tóg ãjag mÿ han mû sir. ãjag tÿ ti mÿ néñ ū to vî mû ūn jâvânh nî, kÿ ãjag tóg venh ke mû sir. Ti mré vî kÿ ëg tÿ ti jãnkâ tÿ tórón tórón ke ri ke han nî, kÿ tóg ãjag mÿ ti róm ri ke han mû, ti tÿ ãjag mÿ ãjag tÿ néñ to vî mû ūn han kÿ.

10 Hÿ, hâ vë. ãjag tÿ ti mÿ néñ to vîn kÿ tóg ãjag mÿ han mû. ãjag tÿ ti jâvânh kÿ ãjag tóg venh ke mû. ãjag tÿ ëg tÿ jãnkâ tÿ tórón tórón ke ri ke han kÿ tóg ãjag mÿ ti róm ri ke han mû.

11 Kejën ãjag kósin tóg ãjag mÿ pirâ to vî mû. Kÿ ãjag pi(jé) ti mÿ pÿn nïm ke mû'. Pirâ hâ nïm jé ãjag

tóg ke mū.

¹² Kejēn tóg ãjag mÿ garñh ovo to vĩ mū, ãjag kósin ti. Kÿ ãjag pi(jé) ti mÿ pÿn kakrã nñm ke mû'. Garñh ovo hã nñm jé ãjag tóg ke mû.

¹³ Jykre pãno ãjag nÿtî. Ñjag jykre pãno (hã) ra ãjag tóg ãjag kr   mÿ néñ ū h   n  m t  . Ge ti n   gé, ãjag t   Top   mÿ néñ ū to v  n k  . N  n ū h   h   n  m j   t  g ke m  . H   ra t  g ãjag k  f  r han t  ,   g j  g t   kanhk   t   n  ti. Ñjag t   ti m   to v  n k   t  g   kupr  g t   ãjag jagr   han ke m   m  r, Top   ti," he t  g, Jesus ti.

*Jesus t   Top   jykre h   han k   tar n  
(Mt 12.22-30; Mc 3.20-27)*

¹⁴ Kejēn t  g ūn jagr   k  r  g m   ti jagr   kut  m m  . Ti v  n v  nh han ja t  g n  , ti jagr   ti. Jesus t   ti kut  m kar t  g v  n h   n   sir. K   t  g v  nh kar m   e t   sir, ag m   t  g s  r t   sir.

¹⁵ H   ra ū ag t  g ti to: "jagr   k  r  g ti n  ," he m  . "N  n-K  r  g ag p  'i v  y t   ti jagr   n  , Satanás   n, Belzebu he m     n," he ag t  g m  ,   n k  . "H   k   t  g N  n-K  r  g ag pan t  , ag jagr   k  r  g ag. N  n-K  r  g ag p  'i jykre t   t  g ag pan t  ," he ag t  g   n k  , Jesus to.

¹⁶ H   ra ū ag t  g   n k   ti jykre ve s  r m   gé, k   ag t  g ti t     g t   n  n han v  nh han m   ve s  r m   sir, ti t   ag m   kanhk   jykre ven j  .

¹⁷ H   ra Jesus t  g ki kanhró n  , ag t   néñ to jykren m  n ki. H   k   t  g ag m  : "p  'i pir kr  m ke ag t   jagn   kato t  n k   ag t  g jagn   k  gt  n k  n ke m  ," he m  . "  n pir kr  m ke fag t   jagn   kato t  n k   fag t  g jagn   k  gt  n k  n ke m   gé sir.

¹⁸ Ge ti n  , N  n-K  r  g ag jykre ti. N  n-K  r  g ag t   jagn   kato t  n k   ag t  g jagn   t   t  ' henh m   gé v  ,

Satanás ag. Hā kÿ tóg v nhm y n ,  jag v  ti,  jag t  iso: “Satanás jykre t , Belzebu  n jykre t  t  N n-K r g ag pan t ,” he m  ti. Ag t  jagn  kato t gt  to ken h  v  sir, ha m ,” he t g, Jesus ti.

19 “Belzebu jykre t  t g ag pan m , N n-K r g ag,” he  jag t g t  iso.  Jag mr  ke ag to jykrén n . N n-K r g ag pan ag t g t  gé,  jag mr  ke ag. Ag pi(j ) Satanás jykre ki ag pan t ’. Top  jykre ki ag t g ag pan t  (m r’)  Jag t  tag to jykrén k   jag t g inh jykre h  ki kanhr n ke m  v ,” he t g ag m , Jesus ti.

20 “Top  kupr g jykre t  s g Japo ag pan t  m r, ha m . Top  kupr g t  Japo ag pan k n k  Top  t g t   g p i n  v , m r. Tag to jykrén n ,” he t g, Jesus ti.

21 “ U t    he (ka)m  ag t g  jag t  ki r r h  han ti. Ag r ogro v j gt , k  ag t g  jag  n ki r r t  sir,  U t  ag t  m g t  n n j . K   t g ag t  v g ke t  n n g , ag t  ki r r h  han k .

22 Kej n  t g  t g  t   t    he (ka)m   n in t  jun m ,  t  ti tar k f r n  ti. Ti r rá k f r n n k  t g ti t  h n ri k nh m  sir. K  t g ti r ogro v g m . Ti t   n k gt n jaf  v g t g m , k  t g ti t  m n k n m  g  sir. Ge ti n , is n n han m   n ti.  U t    he (ka)m  ri ke ti n , Japo ti, h  ra s g  n tar  n ri ke n ,” he t g.

23 “ Jag t  t  inh mr  ke t  n t n h  k   jag t g inh kato t gt  m .  Jag t  inh mr   pr  ke ag t  Top  to k m  han t  n n k   jag t g ag k m  kam g m ,” he t g.

*Vēnh jagrē kórég výn kenh ke
(Mt 12.43-45)*

²⁴ “Kejēn sóg vēnh jagrē kórég ū kutēm mū. Kŷ tóg ga kórég mĩ tĩ mū, ti jagrē ēn ti. Goj venh ke tū tóg nĩ, tá. Vēnhkán ke tū tóg nĩ gé, ti tŷ hē ri ken kŷ vēnhkán ke tū tĩn kŷ. Kŷ tóg vâhā to jykrén mū sir. “Inh hŷn ēn ra tīg mân ha, sŷ ū tá kâkutē ja ēn ra. Inh mŷ tóg tŷ īn ri ke ja nĩ, kŷ inh jé hŷn ti kâra rã mân ha,” he tóg mū, ti jagrē ēn ti.

²⁵ Kŷ tóg ti venh kâtí mū. Hâ ra tóg sir krî há nĩ. Kŷ tóg ti mŷ īn há ri ke nĩ sir, īn prur, īn sînvî ri ke.

²⁶ Kŷ tóg Nén-Kórég tŷ 7 (ke) ag mŷ tónh tĩ mū sir. “Ha kâmû jêg,” he jé tóg ke mū. Hâ ra ag jykre pâno tóg ti jykre pâno kâfór nĩ. Kŷ ag tóg sir ū ēn kâge ge mû, tŷ ag tóg ti jagrē nýtî sir, isŷ ūn mŷ ti jagrê pir kutêm ja ēn ti. Hâ kŷ tóg kórég tâvî nĩ sir. Ti jagrê kórég pir kutêm inh nĩ vê, hâ ra ū tŷ 8 (ke) ag tóg tŷ ti jagrê nýtî, ti tŷ inh ki rã tû nîn kŷ,” he tóg, Jesus ti. Ti tŷ ag mŷ vênh jagrê jykre tónh hâ vê.

Topê tŷ ëg ve há han ke

²⁷ Kŷ ū tŷ ti vî mëg mû ū fi tóg prêr mû sir, fi tŷ ti vî tag më kŷ. Ün e ēn kâmî fi tóg jê nĩ, kŷ fi tóg ti mŷ ke mû. “!..Topê vý ã mýnh fi ve há han, fi tŷ ã han tugrîn, fi tŷ ã pafâm tugnen..!” he fi tóg, prêr kŷ.

²⁸ Kŷ Jesus tóg fi mŷ: “hŷ,” he mû. “Hâ ra Topê vý ã ve há han ke mû gé, ã tŷ ti vî jémën kŷ. Hâ kŷ ã tŷ ti vî më kŷ ke króm nĩ, kŷ tóg ã ve há tâvî han ke mû,” he tóg, Jesus ti, ū tŷ prêr mû ēn fi mŷ.

*Jesus tŷ ón kŷ milagre han ke tû
(Mt 12.38-42)*

²⁹ Hâ ra ū tŷ hën ri ke ag tóg sir tá junjun mû, ti vî më jé. Kŷ tóg fór tâvî tî. Kŷ Jesus tóg ag mŷ: “kórég

ãjag nýtĩ,” he mû. “Ón kÿ ãjag tóg néñ han vãnh ve sór mû. Venh ke tû ãjag tóg nî. Néñ ū pir hã ve jé ãjag tóg ke mû, hã vý: Jonas tÿ néñ ve ja ën ri ke, he mû,” he tóg.

³⁰ “Jonas vý cidade tÿ Nínive tá ke ag mÿ Topë vîtó ja nî, kÿ ag tóg ti vî më há han ja nî. Ën ri ke han jé sóg ke mû, ãjag mÿ. Tÿ sóg ēprâ ke fi kósin ën nî,” he tóg.

³¹ “Kÿ pã'i mág ën fi, kanhkã tâpér tÿ sul tá kâtig ja ën fi, tâ tá kâtig ja ën fi vý nînh ke mû gé, kurã tÿ ëgno ki, sÿ vênh kar jykre venh ke kurã ën ki. ãjag mré fi tóg jênh mû, kÿ Topë tóg ãjag mÿ vî kónän ke mû, fi ve kÿ. Kanhkã fyr ja tá fi tóg kâtig ja nî, vâsÿ, fi tÿ pã'i mág tÿ Salomão vî më jé. Salomão kâfór vý tÿ inh nî, hã ra ãjag tóg inh vî më jâvânh nýtî fi jâvo,” he tóg.

³² “Kÿ Topë vý Nínive tá ke ag ve kÿ ãjag mÿ vî kónän ke mû gé, kurã tÿ ëgno ën ki, ha vemnî. Nínive tá ke ag tÿ Jonas vî më kÿ ag tóg ãjag jykre togvânh ja nî. Tÿ sóg Jonas kâfór nî, hã ra ãjag tóg ãjag jykre tovânh jâvânh nýtî, sÿ ãjag mÿ tó tî (hâ) ra,” he tóg, Jesus ti.

Jêngrê ri ke ëg nýtî (Mt 5.15; 6.22-23)

³³ “Ëg tÿ lampião grug kÿ ëg pi(jé) ïn krêm péju kÿn fëg tî', ëg pi(jé) këj krêm fëg tî'. Ti fëg jafâ kri ëg tóg fëg tî, lampião gru ti. Kÿ ëg tóg ti gru tÿ ve há jëgtî, ëg tÿ ïn kâtá kâmû kÿ,” he tóg, Jesus ti.

³⁴ “Ëg kanë hã tóg tÿ ëg tÿ ve jafâ nî. Kÿ tóg ëg jo kurã han tû, ëg kanë ti, ti há nîn kÿ. Kÿ tóg ëg jo kurã kar nî sir, ëg kanë há nîn kÿ. Ëg kanë kórég nîn kÿ

tógr̄ ēg jo kuty ke kān mū sir. Kŷ tógr̄ ge nī, ēg jykre kórég ti. Ēg kanē kórég ri ke ti nī, ēg jo kuty han tógr̄ tī.

³⁵ Kŷ vēnh kanhrān nī. Ke tū nī mū ra tógr̄ ājag jo kuty ri ke nī. Vēnh jykre kórég hā vē. Kŷ vēnh jykre kórég han sór tūg nī.

³⁶ Ājag jo kurā nīn kŷ tógr̄ há tāvī nī, ājag jo kuty tū nīn kŷ, ājag jo kuty sī tū nīn kŷ ke gé. Ājag jykre há tāvī nīn kŷ tógr̄ ājag jo kurā ri ke nī. Kŷ ājag tógr̄ sir lampiāo gru ri ke nýtī gé. Lampiāo gru mág nīn kŷ tógr̄ kómkom ke tī, ēg kanē jo, kŷ tógr̄ ēg mŷ jēngrē há han tī. Ge ēg nýtī, ēg jykre há tāvī nīn kŷ, ti kórég sī tū nīn kŷ,” he tógr̄, Jesus ti. Ti tÿ ag mŷ Topē jykre há tón há vē.

*Jesus tÿ ūn jykre régre ag mŷ vī kónān
(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40)*

³⁷ Ti tÿ ag mré vēmén kar Fariseu ū tógr̄ ti mŷ: “inh mré jēn kâtīg,” he mū. Kŷ tógr̄ ti mré tī mū, ti mré jēn jé, Jesus ti.

³⁸ Hā ra Jesus tógr̄ Judeu ag jykre han ja tū nī, ag jēn jé ag tógr̄ vēnh nígpég tī. Kŷ tógr̄ Fariseu ēn mŷ e tī. Kŷ tógr̄ to jykrén kónān mū sir.

³⁹ Kŷ Jesus tógr̄ ki kanhró nī, kŷ tógr̄ ti mŷ kāmén mū. “Fariseu vÿ tÿ ājag nýtī,” he tógr̄. “Kŷ ājag tógr̄ copo ven ja kugpég tī, pénky ven ja ke gé, hā ra ti kâtá ke tógr̄ kavéj nī. Kŷ ājag jykre vÿ ge nýtī gé. Jykre há nī ve ājag tógr̄ nýtī, hā ra ājag tógr̄ vēnh jykre pāno han tī, hā vÿ: jānkamy to ag lograr he tī, he mū, ājag prū tū fag mré nÿ, he mū gé.

⁴⁰ Krī tū pē ājag nýtī. Ū tÿ ēg ven ja han mū vÿ ēg jykre han mū gé mŷr. Ēg jykre há nīn kŷ ēg ven ja vÿ há nī gé.

41 Ū jagāgtān ra, ãjag tÿ nén ū tÿ. Vēnh jykre há kar han ra, kÿ tóg ãjag tÿ nén ū kar jānhkri nī ri ke nī sir,” he tóg.

42 “Fariseu', Topē vÿ ãjag ve kónän. Ón kÿ ãjag tóg Topē mÿ ãjag jakré tÿ dízimo han kān tī. Ñag jakré tÿ hortelā tÿ 10 (ke) nñ kÿ ãjag tóg Topē mÿ ūn pir nñm tī, dízimo han kÿ. Ñag jakré tÿ arruda tÿ ãjag tóg dízimo nñm tī gé, ãjag jakré tÿ vēnh kagta kar tÿ mÿr, ãjag tÿ nén ū kar mré hā. Nén ū kar tÿ ãjag tóg dízimo vin tī, Topē mÿ. Hā ra ãjag tóg vēnh jykre kuryj han tū nñ jāvo. Topē to há tū ãjag tóg nÿtī, ti vñ jémë jāvānh ãjag tóg nÿtī. Ñag tÿ ti tÿ ëg jyv n ki kr m mr  h  ãjag jakré tÿ dízimo vin ra t g  h  t v  n nh m  v , ha m . H  ra ãjag t g  ki kr m s r  t  n gt ,” he t g .

43 “Fariseu', Topē vÿ ãjag ve kónän. V nh kanhr n jaf  kr m ãjag t g  v nh k p m k  n t , v nh kar t  ãjag ve j . Cidade kuju t  ãjag t g  m gt , k  v nh kar t  ãjag m : “Senhor, ¢ m  h ?” hen k  t g  ãjag m  s r  t .

44 Top  v  ãjag ve k n n m r . V nh kej si ri ke ãjag n t , v nh kej to r  t  ri ke. Kri m  ag t g  t , v nh kar, k  ag t g  ki kag t g  n t , ti t  t  v nh kej n  ti. K  ag t g  v nh vat nh t  v nh kav nh t . Tag ri ke ãjag t g  n t . K  ãjag kr m ke ag v  Top  v  m ranh t , ãjag ven k ,” he t g , Jesus ti, Fariseu ag m .

45 K  Top  v  to professor ū t g  Jesus m : “¢ t  Fariseu ag m  tag t  k  ¢ t g  ëg to v n n t  n  gé, ag mrı,” he m , ëg Senhor m .

46 K  t g : “ n k  Top  v  to professor’,” he m . “H , Top  v  ãjag ve k n n gé,” he t g . “V nh kar m  ãjag t g  v nh jykre kuf  n m t . Kuf  jagy ti n ,

vēnh jykre ēn ti, kÿ ãjag tóg han sór tū nǐgtí. Ge ra ãjag tóg ag mÿ: "ha ki króm," he tÿ.

⁴⁷ Topë vÿ ãjag ve kónän mÿr. Æjag jóg'jóg ve ag vÿ Topë vÿ tó tÿ ag kägtén. Jävo ãjag tóg ag kej ki rír há han tÿ.

⁴⁸ Hă ki ãjag tóg ãjag jóg'jóg ve ag tÿ ag kägtén to: "há ti nÿ," he tÿ. Hă ki tóg ãjag mÿ há nÿ mÿr, ag tÿ ag kägtén ja tugrÿn. Ag hă vÿ ag kägtén ja nÿ, kÿ ãjag hă nÿ ag kej ki rír há han tÿ!" he tóg.

⁴⁹ "Hă kÿ Topë vÿ ãjag to vÿ ja nÿ. Ki kanhró ti nÿ, Topë ti, hă kÿ tóg ãjag to vÿ kónän ja nÿ, ha më. "Inh vÿ tó tÿ ag jëgnë je sóg ke mû ag mÿ, isÿ ūn vin mû ag ke gé, ag tÿ ag mÿ inh vÿ tó je. Hă ra ag tóg ag vóg kónän ke mû, ag kägtén je ag tóg ke mû," he ja tóg nÿ, Topë ti.

⁵⁰ Æjag jóg'jóg ve ag vÿ ag kygrÿn kän, hă ra tóg ãjag mÿ há tÿ, hă kÿ Topë vÿ to ãjag vóg kónän ke mû. Ü tÿ hën ri ke ag kygrÿn ag tóg, ãjag jóg'jóg ve ag, Topë tÿ eprã ke ag han kar kÿ.

⁵¹ Ti kâke tóg Abel téñ. Ti nón ke ag kägtén ja ag tóg nÿ gé, ãjag jóg'jóg ve ag, Zacarias mré hă. Topë ïn jãnkă krëm ag tóg ti tãnh, Topë mÿ néñ ū pûn jafä ën ki, Zacarias ti. Topë tÿ jëgnëg mû ag kägtén tovãnh tû pë ag nÿtí, ãjag jóg'jóg ve ag. Hă ra tóg ãjag mÿ há tÿ. Æjag tÿ ag kygrÿn kän ri ke ti nÿ. Ün kâgter mû tag jagfy kajäm kän je ãjag tóg ke mû, ha vemnï. Æjag mÿ sóg tó mû mÿr," he tóg, Jesus ti.

⁵² "Ón kÿ Topë vÿ to professor", Topë vÿ ãjag ve kónän. Topë vÿ tÿ eñ kanhrän mû ën ki ge jãvãnh ãjag tóg nÿtí mÿr'. Kÿ ū tÿ ki rã sór mûn kÿ ãjag tóg ti mÿ tó kónän tÿ, ti tÿ ki věnh fón tû nÿn je. Kÿ tóg eñ tÿ ū jo ïn nÿfenz ën ri ke nÿ, ãjag tÿ ag tÿ Topë ki ge

kamēg ti,” he tōg, Jesus ti. Ti tÿ ū tÿ ón kÿ Topë vĩ to professor ag mÿ vĩ kónañ hã vẽ.

⁵³ Ti tÿ tag tó kar kÿ tó hën ra tĩ mû sir. Tag pâte Topë vĩ to professor ag tó tî mré mû kÿ ti tugnÿm tû, Fariseu ag ke gé. Ag tÿ tî vĩ to tî se sór vẽ. Hã kÿ ag tó tî ki jêmëgmëg mû.

⁵⁴ Ón kÿ ag tó tî vĩ jêmëg tû gé sir, ag tÿ tî vĩ to tî kâgmñ jé.

12

*Ün jykre régre ag
(Mt 10.26-27)*

¹ Hã ra ū tÿ hën ri ke ag vÿ vênh mân kÿ nÿtñ nñ. E tâvî ag tó tî ha, mil tÿ hën ri ke ag. Kÿ ag tó tî jagnë sânsân mû sir, ag e nÿtñ kÿ. Kÿ Jesus tó tî ag kanhrânrân mû. Å mré mû tî ag kanhrâr vén tó tî mû, kÿ tó tî ag mÿ: “Fariseu ag jykre han sór tûg nñ,” he mû. “Pão jëgja jafä ri ke tî nñ, ag jykre tî, hã kÿ tó tî Topë mÿ kórég nñ. Ag jykre hã vẽ, ha më: jykre régre ag nÿtñ. Kÿ tag tó tî Topë mÿ kórég tâvî nñ,” he tó tî.

² “Êg tÿ péju kÿ néñ han mû vÿ vênh ven kän ke mû, êg tÿ vênh kar vatáñh tá néñ to jykrén mû vÿ vênh ven kän ke mû, kurâ tÿ êgno ki,” he tó tî.

³ “Âjag tÿ vênh kar vatáñh tá vêmén ja ën më kän jé ag tó tî ke mû, vênh kar. Âjag tÿ kékén kÿ néñ tó ja ën tó kän jé ag tó tî ke mû, jamâ hár(a), âjag tÿ ïn kâtá néñ tó ja ën. Hã kÿ vênh jykre régre han tûg nñ,” he tó tî.

*Êg tÿ êprä pâ'i ag kamëg ke tû
(Mt 10.28-31)*

4 “Ha mē, iso há ãjag nŷtī. Ag kamēg tūg nī, ū tÿ
ẽg téń tī ag, pã'i ag. Ag tÿ ẽg téń kar kÿ ag tóg ẽg tÿ
hê ri kenh ke tū nī sir. Hâ kÿ ag kamēg tūg nī.

5 Æjag mÿ sóg tónh mû ha, ãjag tÿ ūn kamēg ke ti,
hâ vÿ: Topë, he mû. Ti hâ ne ẽg téń kar nügme ki ẽg
vâm ki kanhró nî', mÿr ha m  '. K  y ti hâ kamēg nî.

6 S  s   vâm ag tóg t  , j  nkamy kato, ẽg tÿ ko j  . J  s  
tÿ 5 (ke) kato ẽg tóg j  nkamy pir m  g t  . Hâ ra Topë
pi(j  ) ag k   jatun m  '. Ag ki r  r nî tóg nî, s  s     n ag
ki.

7   g ki r  r tóg nî gé, Topë ti.   g tÿ néń v  g mû kar
ki kanhró tóg nî. Hâ kÿ tóg ẽg g  nh ki kanhró nî gé.
N  kr  n k  n ja tóg nî, Topë ti,   g g  nh ti. J  s   k  f  r
ãjag tóg nŷtī, Topë m  . Æjag k  m   ūn pir tóg s  s   e
k  f  r nî, ti m  . Hâ kÿ ag kamēg tūg nî, ū tÿ ẽg téń
s  r m   ag,” he tóg.

  g tÿ Jesus k  m  n ke *(Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20)*

8 “Hâ kÿ sóg ãjag m   tag t   m  .   pr   ke ag m  :
“tÿ sóg ti mr   ke nî,” hemn  , iso. Ag kamēg tūg nî.
K   sóg ãjag tónh ke m   gé, Topë tÿ j  n   jaf   ag m  ,
kur     n k  , ãjag tÿ t   inh mr   ke nŷtī ti. T   sóg   pr  
ke fi k  sin   n nî, ha m  .

9 Æjag tÿ   pr   ke ag m   inh k  m  n t   n  n kÿ sóg
ãjag tónh ke t   nî gé, Topë tÿ j  n   jaf   ag m  , ãjag tÿ
iso: “ti ki kagtīg sóg nî,” hen k  ,” he tóg.

10 “T   sóg   pr   ke fi k  sin   n nî. Ag tÿ iso v  me j  
han kÿ sóg ag m   v  nh p  te f  n s  r m  . Ag tÿ hâ ra
Top   kupr  g to v  me j   han k   Top   tóg ag m   v  nh
p  te f  n m  n ke t   nî ha,” he tóg.

11 “Ãjag vin jé ag tóg ke mū, pã'i ag mÿ, governador ag mÿ ke gé, ag tÿ ãjag sigse jé. Ëg vënh kanhrän jafä krëm ag tóg ãjag ki jëmë sór ke mū, ãjag tÿ inh ki ge kÿ nÿtï ti, ha vemnï. Hã ra to krï kufy han tûg nï, ãjag tÿ ag mÿ inh kämén ke ën to.

12 Topë kupríg hã ne ãjag kanhrän ke mû', kurã ën kã. Hã kÿ ãjag tóg tónh ke mû sir,” he tóg, Jesus ti, ã mré mû tî ag mÿ.

Ëg tÿ néñ û to én ke tû

13 Kÿ ûn e ag kämï û tóg Jesus mÿ: “Senhor',” he mû. “Inh jo inh kâke mré vïmnï, ëg tÿ ëg panh ter ja tÿ néñ kar vënh kápäm jé, ti kuge ti,” he tóg, Jesus mÿ.

14 Hã ra Jesus tóg ti mÿ: “vó,” he mû. “Isû pijé!” he tóg. “Inh pi(jé) ã mÿ ã kuge ve sór mû'. Inh pi(jé) ã tû tÿ vënh kápäm sór mû'”, he tóg.

15 Kÿ tóg ag kar mÿ: “ker néñ û to én hë!”, he mû. “Ëg tÿ néñ kar pi(jé) ëg rïr han ke mû'. Ëg tû mág nï ra ëg pi(jé) mû há han ke mû'”, he tóg.

16 Kÿ tóg ag mÿ: “vënh jykre há vÿ ge nÿnh mû, ha më,” he mû. “Ún rico tóg nï ja nïgtï mÿr,” he tóg. “Ti japÿ vÿ néñ kar kanë e han ja nïgtï.

17 Kÿ tóg to jykrén mû sir, ûn rico ti. “Inh hÿn ne han mû ha?” he tóg. “Inh pâjó mág vó, inh pâjó kâsa vó, sÿ krëm isû kar râg jé?” he tóg.

18 “Inh pâjó kókén jé sóg ke mû, sÿ ti jëgja ki ûn mág han jé, kÿ sóg krëm isû kar vin mû, inh jakré kanë kar ti,” he tóg mû, to jykrén kÿ.

19 “Kÿ sóg jatu nï sir. Isû vÿ prÿg tÿ hëñ ri ke pétem mû, kÿ sóg rãnhräj mân ke tû nï ha. Jatun mÿ sóg jëg nïnh ke mû, kron nï jé inh ke mû gé. Inh

mŷn sér tĩ sir, sŷ jatu nñ kŷ,” he tóg, to jykrén kŷ, ūn rico ti.

20 Hâ ra Topẽ tóg ti mŷ vĩ mû. “Krĩ tû ã nñ,” he tóg ti mŷ. “Kuty tag kã ã tóg ter ke mû ha, kŷ ã tû mág tag tŷ tû nñh ke mû ha ke gé. Ma tîg ke tû ã tóg nñ. ã ter ke vê,” he tóg ti mŷ, Topẽ ti,” he tóg, Jesus ti, ū tŷ ã panh tû mân sór mû ën mŷ.

21 “Ge tóg tû, ëg tŷ ga kri nén ū há ve sór kŷ, ëg tŷ kanhkã tá tŷ nén ū tû nñ kŷ, Topẽ mré. Ëg pi(jé) ga kri ëg tû mág ën ma mûnh mû’. Ëg tŷ kanhkã tá tû mág nÿtñn kŷ tag hâ tóg há nñ,” he tóg, Jesus ti.

*Ëg tŷ nén ū to krĩ kufy han ke tû
(Mt 6.25-34)*

22 Kŷ tóg ã mré mû tî ag mŷ: “ha vé,” he mû. “Vëjën to jykrén kŷ krĩ kufyg tûg nñ,” he tóg. “Inh hÿn ūri ne konh mû’? Inh hÿn ne tunh mû’?” he tûg nñ.

23 Topẽ tŷ ëg han ja vê, ëg tŷ ga kri mû jé. Hâ kŷ tóg ëg jën ki rîr ke mû gé, ëg kur ki ke gé.

24 Sësî to jykrén nñ. Ag mŷ ëkrän tî’? Vó. Ag mŷ ãjag jakré kunûg tî’? Vó. Ag mŷ pâjó han tî’? Vó, ke tû ag tóg nÿgtî, ge ra Topẽ tóg ag jën tî. Jësî kâfór ãjag tóg nÿtî, Topẽ mŷ, hâ kŷ tóg ãjag jën ke mû gé.

25 Kŷ, Topẽ tŷ ëg jé pr  r kŷ ëg t  g mûnh mû gé. Ëg pi(jé) mûnh ke tû nñ’, ti tŷ ëg jé pr  r kŷ’. Ëg tŷ to kr   kufy han mû ra ëg t  g tîg mû.

26 Ëg pi(jé) ëg kr   kufy tugr  n, ëg kr   há tugn  n mûnh ke tû nñ’. Mû jé ëg t  g ke mû, ti tŷ ëg jé pr  r kŷ. Hâ kŷ nén ū ū to kr   kufy han tûg nñ.

27 Ka fej to jykrén nñ gé. Jatun mŷ t  g mog tî. R  nhr  j tû t  g nÿgtî, kur han tû t  g nÿgtî. Hâ ra t  g

sīnvī nŷtīgtī, ka fej ti, kŷ pā'i mág tŷ Salomão ēn kur tóg ri ke tū nŷtī ja nŷtī, ti sīnvī ja ra, vēnh kar kur sīnvī kâfór ti nī, Salomão kur ti. Ki hã sóg tó mû mŷr.

²⁸ Topē hã ne ka fej sīnvī han tī'. Hã ra tóg kânhmar kâgter tī', ka fej ti, ti sīnvī ra. Ūri tóg há nŷtī, tŷ vaj kŷ tóg kógunung tī. Topē tŷ ka fej sīnvī han kŷ tóg ãjag kur ki rīr ke mû gé, ha vemnī. Kŷ ti to: "ti mŷ ēg mŷ kur nîm mû vŷ?" he tûg nī.

²⁹ "Inh hŷn ne konh mû', ūri?" he tûg nî gé. To krî kufy han tûg nî.

³⁰ Topē ki ge tû ag vŷ tag to jykrén mág tī. Hã ra ēg jóg tŷ Topē vŷ ēg ki kanhró nî, ēg tŷ néñ konh ke mû ti, ēg kur ti ke gé. Kŷ to krî kufy han tûg nî.

³¹ Topē tŷ tŷ ēg pâ'i nî ēn hã ve jé vâsânsân nî. Kŷ tag hã to jykrén nî. Kŷ Topē vŷ ãjag mŷ ãjag tŷ néñ ve sór mág ēn vin ke mû sir," he tóg, Jesus ti.

Kanhkâ tá ēg tû (Mt 6.19-21)

³² "Kamēg tûg nî, ãjag pipir nŷtîr ra. Ēg jóg tŷ Topē vŷ ãjag to há nî, hã kŷ tóg ãjag mŷ kanhkâ ti ven sór mû, ha mē.

³³ Ñag tŷ néñ kar vin nî, ūn vêşyrénh mû ag mŷ. Hã kŷ ãjag tóg kanhkâ tá tŷ néñ ū mág nŷtinh mû. Tá ãjag kuge tóg tû' henh ke tû nî. Tag ki ēg tóg ēg jânkamy fôn tû, néñ ū kar to. Tá tóg tû' he jâvânh nî, ēg kuge ti. Tá ū tóg péjunh kâtig ke tû nî gé, tá ti ga tóg kaggranh ke tû nî gé. Kanhkâ tá ëg tû vŷ ge nî. Tûg jâvânh ti nî.

³⁴ Ñag tŷ ga kri tŷ néñ ū mág nŷtîn kŷ ãjag tóg ga kri mû mág sór mû. Ñag tŷ hã ra kanhkâ tá tŷ néñ

ũ mág nŷtĩn kŷ ãjag tóг kanhkã ra mû sór mû, kŷ tag hã ne há nĩ," he tóг, Jesus ti.

Êg tŷ Jesus kâtig mân jâvânh ke

³⁵ "Êg kur tŷ ëg tóг vësógfïg tî, ëg tŷ rãnhräj há han jé. Êg lampião grug ëg tóг tî, kuty kã, ëg tŷ ve há han jé. Ën ri ke han nĩ, ãjag tŷ inh kâtig mân ke jâvânh kŷ.

³⁶ Kŷ ãjag tóг ũn camarada ri ke nŷtî. Kejën ag patrão vŷ hën ra tîg mû, ã prû ke festa mág han jé. Kŷ ti camarada ag vŷ ti tŷ tá vŷn ke jâvânh nŷtî. Ag tŷ ti jâvânh há han kŷ tóг há tî, ag nûgnûr tû nîn kŷ. Kŷ ag tóг kânhmar ti tŷ jânkâ tŷ tórón tórón ke kŷ měnh mû, kŷ ag tóг ti mŷ róm ke mû sir, ti jun kŷ.

³⁷ Kŷ tóг kejën jun mû sir, ag patrão ti. Kŷ tóг sér tî, ti camarada ag tŷ ti jâvânh nŷtîn kŷ. Kŷ tóг ag mŷ vî há han ke mû sir. Kŷ tóг vësog fîn kŷ ag mŷ: "nîgnî ra ver, mesa to," henh ke mû sir. Kŷ tóг ag mŷ vëjën ven ke mû. Ag patrão hã ne ã camarada ag mŷ vëjën ven ke mû', ha vemnî. Ki hã sóg tó mû," he tóг, Jesus ti.

³⁸ "Hën ri ke mûn tóг meia noite ki jun ke mû, hën ri ke mûn tóг galô kyr mû ra jun ke mû. Ti camarada ag tŷ ti jâvânh kŷ nŷtîn kŷ tóг ag mŷ vî há tâvî han ke mû sir, ha vemnî," he tóг, Jesus ti.

³⁹ "Kŷ tag to jykrén nî, ha mē. Inh kâtig mân ke vŷ ũ tŷ néñ ũ pigju(g) tî kâtig ri ke nînh mû. Ÿ tŷ ti ïn krêm nî ën pi(jé) ki kanhró nî', hora kã ti kâtig ke mû ti. Ÿ tŷ ti tŷ néñ ũ péju sór mû tóг ën ge nî, ha mē. Ti tŷ ti kâtig ke hora ki kanhró nî (hã) ra tóг ã kanê fân mû vë, ti tŷ ti ïn kâra rã tû nî jé. Hã ra tóг ki kagtig nî.

40 Ge ti nĩ, inh katig man ke ti. Venh ki rir, venh ki eme. Epra ke fi kosin vy katig ke mu, ajag ty ti katig ke to jykren tu (ha) ra,” he tog, Jesus ti.

*Um camarada to comparaao
(Mt 24.45-51)*

41 Ky Pedro vy ti my: “Senhor”, he mu. “A ty u my ke ne, a ty to ja tag ti? A ty u ty a ki ge tu ag my ke my, eg my ke my vo?” he tog, Pedro ti, Jesus my.

42 Ky eg Senhor tog ti my: “hy,” he mu. “Kejen patrao tog hen ra tig sor mu, ky tog a camarada ag ka u ty pa’i han mu, ti ty ti jo a mre camarada ag ki rir je. U ty a ranhraj ki rir ha han ti en kupreg tog mu, ti ty ag my vejen ven je, vejen ke horan ki.

43 Ti ty ag ki rir ha han ky ti patrao vy ti my vi ha han ke mu, ti katig man ky, u ty ag ki rir ha han mu en my.

44 Ty pa’i mag han je tog ke mu, ti ty ti tu ki rir kan je sir. Ki ha sog ke mu, ha me.

45 Ti camarada en jykre koreg nin ky tog vehmy ni javo, ha me. To jykren ky tog: “eg patrao vy katig vanh han mu,” he mu. Ky tog a mre camarada ag vog konan ky ag mranmran mu sir, fag ke ge. Ky tog jatun my jen mag han mu, un kronkron ti ag mre tog kronkron ky pepev ti ni ge sir.

46 Ky ti patrao vy ti kanhmy jun ke mu, ha vemni, ti ty ti jun ke kura ki kagfig nin ky, ti hora ti ke ge, ky tog ti vog konan ke mu ge sir, ti patrao ti, ky tog ti fon ke mu, Tope vi mranh ti ag mre ha,” he tog.

47 “Tope camarada u vy a patrao katig ken jo ki rir ha han tu nigti, ti patrao ty ti my to mu ra. A

patrāo vī ki króm tū ti nīgtī. Ti mrānmrān mág jé tógrē ke mū, ti patrāo ti, Topē ti.

⁴⁸ Ūtōg ātý nén han ke mē ja tū nī, ti patrāo vīti, ti camarada ūti. Hāra tōg kórég han mū gé. Kýti patrāo tōg ti mrānmrān ke mū gé. Ti mrānmrān sī han jé tōg ke mū jāvo. Ūtōg vēnh kanhrān mág han tī. KýTopē tōg vēnh jykre há tāvī ve sór mū sir, ti týki kanhrān mág han mū ēn to. Ūmýti vī mág tī, Topēti, kýtōg ti týki króm há han ve sór mū gé sir,” he tōg, Jesus ti.

*Ūtý Jesus tugrīn ēg kato tēnh ke
(Mt 10.34-36)*

⁴⁹ “Ga kri inh mur, isýre pūrtīg ri ke han jé, hāvý: ūne týinh ki ge mū, he mū. Sýre pūrtīg ri ke ēnvenh há tōg tī, hāra tōg ver gru tū nī.

⁵⁰ Ti grug to hāsog vēsýrénh ke mū. Iser ke vē, kýtōg inh mý e tī. Sýve jāvānh tōg tī, inh vēsýrénh ke ti,” he tōg, Jesus ti.

⁵¹ “Ājag hýn iso: “vēnh kar týjagnē to há han jé tōg ke mū,” he tī. Hātū vē. Ūtýhēnri ke týjagnē kato tēhan jé soggke mū, ha vemnī.

⁵² Ha vē, ūnpirkrēm ke fag výjagnē kato tēnh ke mū. ūntāgtūfag vý ūnrégre fag kato tēgtēnh mūha. Kar ūnrégre ēnfag vý ūntāgtūfag kato tēgtēnh mū gé sir.

⁵³ Jagnēkato fag jagnē to jūgiūnh mū. Ūtōg ākósin kato tēnh ke mū, ký ūtōgkejēn āpanhkato tēnh ke mū gé. Ūfi vý ākósin fi kato tēnh ke mū, kýfi vý āmýnh fi kato tēnh ke mū gé. Ký ūtōg āmáfi kato tēnh ke mū, kýfi tōg ājamré kato tēnh ke mū gé sir. Ge ti nīgtī,” he tōg, Jesus ti.

Jesus jykre ki kanhrān (Mt 16.2-3)

⁵⁴ Ký tóg věnh kar mý gó mān mū gé, ký tóg ag mý: “kanhkā ve ký ājag tóg ta ki kanhró nýtī,” he mū. “Kanhkā gó gótý tátá kâtīn ký ājag tóg: “ta vý kutěnh mū,” he tū. Kí kanhró ājag tóg nýtigtī.

⁵⁵ Kar ājag tóg kāka ki kanhró nýtī gé. “Tag tán kātī mū, kāka ti, kÿn hÿn jū jagy nÿnh mū, ha vemnī,” he ājag tóg tī gé.

56 Ki kanhró ãjag tóg nŷtī, ta jykre ti, kāka jykre
ti, ga jykre ti ke gé. Hā ra ãjag tóg inh jykre ki
kanhrānrān sór tū nī, sŷ ūri ãjag mŷ tó mû tag ti.
Kutu ãjag nŷtī, ha mē, hā kŷ ãjag tóg ki kanhrānrān
sór tū nī,” he tóg, Jesus ti.

*Ēg tÿ jagnē mÿ vēnh pāte fón
(Mt 5.25-26)*

57 “Kÿ ãjag tóг vĕnh jykre kuryj to jykrén tū nĩ gé,
ãjag tÿ jagn  m  vĕnh p te f n j , ãjag tÿ ver ga kri
m n k .

58 Kejēn ãjag tóg jagnē mŷ věnh jykre věnhmŷ tó tĩ. Ký ãjag tóg pã'i mŷ tónh mū sir. Å tý ū to jū mū ěn vý ã tónh tīg sór mū. Ti tý pã'i tá jun ke to hã ti mré vîmní. Ti mŷ: "inh mŷ věnh pâte fón," hemní. Ke tû nî mû ra pã'i vý ã jykre pâno venh ke mû, ký tóg polícia mŷ: "ti se ra," henh ke mû. Ký tóg ã senh ke mû sir.

59 Ha mē, tá ã kānhmar kākutē mān ke tū nī. Æ tÿ kajām kān kar kÿ ã hēn ri ke mūn tá kākutē mān ke mū sir,” he tóg. Jesus tÿ ēg tÿ jagnē mÿ vēnh pāte fón kāmén hā vē.

13

Êg tý ëg jykre tovãnh ke

¹ Kejẽn ū ag tóg Jesus tá junjun mū, hā ra ag tóg ti vĩ mě kÿ nÿtĩ. Kurã ên kã ū ag tóg ti mÿ Galiléia tá ke ag tó ja nĩ, fóg tý pã'i tý Pilatos tý ūn kãgtén ja ên ag. Topë mÿ ag tóg äjag mëg tãnh ja nĩ, ti mÿ pün je, hā ki Pilatos tóg ag kygr n ja nĩ, hā kÿ ag kyvénh tóg äjag mëg kyvénh mr  kut  ja nĩ. H  k m n ag t g, Jesus m , ti t y ag m  e t n k , ag t y ūn k gter m  ag to: "ag h n Top  v i mranh m g," hen k .

² K  Jesus t g ag m : " jag h n Galiléia t  ke ên to jykrén s r m , ūn k gter m  ên ag to," he m . "Top  v i mranh m g t  ag v ," he  jag t g m  ag to. "Ag h n v nh jykre p n  han m  n , ag h n Galiléia t  ke ag jykre p n  k f r  han m  n , h  k  Top  h n t g ag v g k n n m g," he  jag t g t  ag to.

³ Ke t  v  h  ra.  jag ri ke ag t g n t , m r, ha m .  jag t   jag jykre tov nh t  n n k   jag t g n gme ki v r ke m , ha vemn ," he t g.

⁴ " t  18 (ke) ên ag to jykrén n , ū t y goj t y Silo  t  k gter m  ên ag.  n téj ên t g ag kri kut ,  n vag j  ên ti, h  k  ag k gter m . Jerusalém t  ke kar ag jykre ri ke ja ag t g n t . Ag pi(j ) ag jykre p n   n k f r  ja n t ! Ag ri ke han ja ag n t , ha m .

⁵ K  s g  jag m  ke m .  jag t y  jag jykre p n  tov nh t n k   jag t g n gme ki v r ke m ," he t g, Jesus ti.

Ka t y figureira to compara o

⁶ K  t g ag m : " t y Top  jykre han s r t  ag v  ge n t nh m , ha m ," he m . "Kej n ū t g n gt . Ka h  kr n ja t g n gt , ka t y figureira. Ka kan  ū v , ko

há ti jē. Ên krān ja tóg nī. Uva kāmī tóg ti krān ja nī. Kÿ tóg kejēn ti kanē ko sór mū, kÿ tóg venh kātī mū. Hā ra tóg kanēn ja tū nī.

⁷ Kÿ tóg uva ki rīr tī mÿ: “ti gÿn ra,” he mū. “Prÿg tāgtū tóg nī ha, sÿ ti kanē vég tū ki. Kanēn vānh ti hÿn jē. Ti gÿn ra, ti tÿ ga kókég tū nīn jé,” he tóg.

⁸ Hā ra tóg ã patrāo mÿ: “ti tovānh ra ver,” he mū, uva ki rīr tī ti. “Ti pénīn sóg kūm mū ver, sÿ ti krēm ga jégja han jé ver.

⁹ Hēn ri ke mūn tóg kanē há hyn han ke mū ha. Ke tū nīn kÿ sóg ã mÿ ti gÿn ke mū vāhā,” he tóg mū, uva ki rīr tī ti,” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ ū tÿ ã jykre kórég tovānh sór tū tón hā vē.

Jesus tÿ vēnhkán ke kurā ki ūn kaga tÿ há' he

¹⁰ Kejēn tóg ag vēnh kanhrān jafā krēm ag kanhrān mū, Jesus ti, vēnhkán ke kurā ki.

¹¹ Kÿ ū fi tóg tá jē nī. Jagrē kórég fi nī, hā kÿ fi tóg pānh ke kÿ jē nī. Vēnh ra hā jē kórég fi tóg nī, fi jagrē tugnīn. Prÿg tÿ 18 (ke) han fi tóg, fi jagrē tÿ fi kagāg tī ki.

¹² Kÿ Jesus tóg fi vég mū, kÿ tóg fi jé prēr mū. “Kunīg, jÿ,” he tóg. “Ã kaga tÿ sóg tū' henh mū,” he tóg fi mÿ.

¹³ Kÿ tóg ã nīgé tÿ fi kri fig mū. Kÿ fi tóg vēnh ra hā jég há han mū, ha mē. Kÿ fi tóg Topē to vī há han mū sir.

¹⁴ Hā ra vēnh kanhrān jafā to pā'i tóg Jesus to jū mū, ti tÿ vēnhkán ke kurā ki fi tÿ há' hen kÿ. Ti mÿ tóg tÿ vēnh rānhrāj nī, fi tÿ há' he mū tag ti, hā kÿ tóg Jesus to jū mū. Kÿ tóg vī mū sir. Vēnh kar jyvēn kÿ tóg ag mÿ: “kurā tÿ 6 (ke) hā ki ēg tóg rānhrāj ke mū ha,” he mū. “Hā kÿ kurā tÿ 6 (ke) ên ki kāmūmnī, ti

tý ãjag tý há' hen jé. Věnhkán ke kurā ki věnh kygtág kāmū tūg nī," he tóg mū, pā'i ti.

¹⁵ Hā ra Jesus tógi vī kāfān mū, kÿ tógi: “jykre régre ã nī (mÿr),” he mū. “Vénhkán ke kurā kā ãjag tógi ãjag mëg ki ríri tī gé, monh ki, cavalo ki ke gé, ha mē. ãjag mëg kygvân ãjag tógi tī, ãjag tÿ ti kron mûnjé, ti tÿ ïn kákā se kÿ jë kÿ, cocho to.

16 Kÿ tag fi vÿ se kÿ jë ën ri ke jë ja nÿ gé, ha më. Satanás hã vÿ fi sé', prÿg tÿ 18 (ke) ki. Ëg jóg'jóg ve tÿ Abraão kósin ū fi vë, ëg mëg kãfór fi tóg jë, hã ra ã tóg jù sór mû, isÿ vënh kán ke kurã ki fi tÿ há' hen kÿ, isÿ fi kavân ri ke han kÿ. Vënh jykre vënhmÿ han sór ã tóg nÿ," he tóg, Jesus ti, pâ'i ti mÿ.

17 Ti vĩ tag to ag tóg mÿ'âg'âg mû sir, ti kato tê mû ag. Hã ra tóg vĕnh e ên mÿ sér tî sir. Ag mÿ tóg néñ ū kar há han tî, hã kÿ tóg ag mÿ sér tî sir.

Mostarda fy to comparação (Mt 13.31-32; Mc 4.30-32)

¹⁸ Kỹ Jesus tóg ag mŷ: “Topē tụ tụ ēg pã'i nñh ke vŷ ge nĩ, ha mẽ,” he mû.

¹⁹ “Vānh tÿ mostarda fy ri ke ti nī. Sī ti nī, ti fy ti. Ěg japÿ ki ēg tóg krān tī, kÿ tóg mog tī. Kÿ tóg ka ri ke nī, ti tÿ pē téj nñn kÿ. Hā kÿ sësí tóg kri jagféh ke mū, ti pē kri, ti pē mág nñn kÿ. Topē tÿ tÿ ēg pā'i nī kāme tÿ vēnh kar kri rūm ke to ken hā vē,” he tóg, Jesus ti.

Fermento to comparação (Mt 13.33)

²⁰ Kÿ tóg ag mÿ: "Topë tÿ tÿ ēg pã'i nñ kÿ tóg tag
ri ke nñnh mû, ha më," he mân mû.

21 “Ũn týtá fag vý pão han tĩ, farinh tý. Pão han jé fag tógrão pão jégja jafã tý fermento ën tý farinh mré jégjág tĩ. Kejẽn ũ fi tógrão farinh e kãki ti jãgja jafã pir tý kãki vãm ja nã, hã ra tógrão tý són ke kãn,” he tógrão, Jesus ti. Ti vĩ tý vênh kar kri rãm ke kãmén hã vã.

*Jãnkã sã to comparação
(Mt 7.13-14, 21-23)*

22 Ký Jesus tógrão tĩ mû. Cidade e fín rãm tógrão mû, ãmã kãsir fín ke gé. Tígrão ký tógrão ag kanhrãnrãm mû sir. Ge ký tógrão komér hã cidade tý Jerusalém kukãm tĩ mû.

23 Ký ũ tógrão ti mý: “Senhor”, he mû. “Ũn krenkren mû ag mý pipir nýtã, e nýtã vó?” he tógrão ti mý. Ký tógrão ti mý:

24 “hý,” he mû. “Inh ki rã vý jãnkã sã ra rã ri ke nã,” he tógrão. “Vãsãm nã, ã tý ra rã jé. Kejẽn ũ tógrão ra rã mân ke tã nã ha. Õn kã ũ tý hẽn ri ke ag vý ra ge sór mû, hã ra ag tógrão tý hẽn ri kenh ke tã nã ha sir.

25 Ìn ki rãr tã ãn tý nýfénh ja vã mýr, hã ký ag tógrão Ìn kãra genh ke tã nã ha. Kanhkã to ken hã vã, Ìn ti. Ìn ki rãr tã ãn hã ne nýfénh ke mû', ký ãjag tógrão sir re tá nýtãnh ký tý tórón' tórón' kenh ke mû. “Senhor”, õg mý róm, õg mý nón, jãnkã ti,” he jé ãjag tógrão ke mû. Hã ra tógrão sir ãjag mý: “ãjag ki kagtiq sóg nã,” henh ke mû, Ìn ki rãr tã ti. “ãjag tý ũ nýtã?” he jé tógrão ke mû.

26 Ký ãjag tógrão ti mý: “ã mý õg ki kagtiq?” henh ke mû. “õg hã vý ã mré jéñ ja nã, õg hã vý ã mré kron ja nã, õg kanhrãm ja ã tógrão nã, õg jamã tá. Õg hã vã,” he jé ãjag tógrão ke mû, ãjag tý re tá nýtãnh ký.

27 Hã ra tógrão ãjag mý: “inh pi(jé) ãjag ki kanhró nã!” henh ke mû. “ãjag pi(jé) tý inh mré ke nýtãnh.” Ha

mūjēg. Vēnh jykre pāno han ājag tóg mūgtī,” he jé tóg ke mū, īn ki rīr tī ti, ājag mȳ.

28 Ājag tȳ ra mūnh ke tá ājag tóg vēsŷrénh ke mū, tá ājag jā tóg gyngyn ke mū, gangan ke jé ājag tóg ke mū, tá. Kór há tá ājag tóg Abraão venh ke mū, tá, Isaque ke gé, Jacó ke gé, Topē vī tó tī ag kar ke gé. Ěn ag kar vȳ Topē tȳ tȳ ēg pā'i nī venh mū sir, ājag jāvo.

29 Ěn kā Topē ki ge kȳ nȳtī kar ag tóg kāmūnh mū, rā jur ja tá, rā pur ja tá, kanhkā fyr tá, rā krēm tīg ja tá. Kāmū kȳ ag tóg Topē tȳ tȳ ēg pā'i nī venh ke mū, ti tȳ ag ki rīr nī ti, kȳ ag tóg tá jēg nȳtīnh mū ājag jāvo.

30 Kȳ tag ki ūn kāsir ū ag tóg mág nȳtīnh mū, tá pā'i nȳtīnh mū. Kȳ tag ki ūn mág ū ag tóg kāsir nȳtīnh mū gé, tá, tére kȳ,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tȳ Jerusalém tá ke ag to há nī
(Mt 23.37-39)*

31 Kurā Ěn kā Fariseu ū ag tóg tá junjun mū, Jesus mré vēmén jé. Ti mȳ ag tóg: “ha mē,” he mū. “Pā'i mág tȳ Herodes vȳ ā tén sór mū. Hā kȳ vēnh péju tīg, ēmā ū ra,” he ag tóg mū sir, Jesus mȳ.

32 Kȳ tóg ag mȳ: “mīg sī ri ke ti nī, Herodes ti,” he mū. “Hā kȳ tóg ke mū. Ver sóg vēnh jagrē kórég pan mū, ūn kagyga ag tȳ hā' he jé sóg ke mū, ūri, vaj kȳ ke gé, kurā tȳ hēn ri ke ki. Kānhmar sóg ter ke mū, inh kurā ki, ha vemnī.

33 Ūri sóg ver tīg mū, vaj kȳ ke gé, vaj ūn kȳ ke gé. Iser ken kȳ sóg Jerusalém tá ter ke mū. Tag ki ke pijé'. Topē vī tó tī vȳ tȳ inh nī, jo Jerusalém tá ke ag tóg ag kāgtén tī, Topē vī tó tī ag. Hā kȳ sóg Jerusalém

tá ter tīg ke mū gé. Tag tómnī, Herodes mÿ,” he tóg, Jesus ti.

³⁴ Kÿ tóg Jerusalém ki ke ag to vëmén mū. Fe kaj han tóg, ag to, kÿ tóg: “Jerusalém tá ke ag mÿ sóg tag tó sór mū, ha më,” he mū. “Topë vĩ tó tī ag kägtén ag tóg tī. Topë tÿ ag mÿ ūn jëgnëg tī ag pin ag tóg tī, pó tÿ, ag tÿ ag kägtén jé. Isÿ ag vënh män há tóg tī vë, isÿ ag ki rîr jé, Jerusalém tá ke ag, hã kÿ sóg ag jé prêr tÿ hën ri ke han mū. Garinh fi jykre ri ke han sór isóg mū vë, ag mÿ. Garinh fi vÿ ã krë kri jë ní, fi tÿ ag vësyrénh tû ní jé ke vë. Ên ri ke han sór sóg mû vë, hã ra ag tóg ke jãvãnh nÿtî.

³⁵ Hã kÿ ag tóg ag jamã pûn kän ke mû, kÿ văpûr vë sir. Ú vÿ kãnhmar tá nïg män ke tû ní ha, ag tÿ cidade kókén ja tá. Hã kÿ sóg ag mÿ ke mû. Inh ve män ke tû ag ní ha (mÿr). Kejën ag tóg iso: “Topë tÿ ti jënë ja vë,” henh ke mû. “Topë vÿ ti ve há han, ti tÿ ti jiji tó kâtig kÿ,” he jé ag tóg ke mû iso. Ên hã kã ag tóg inh ve män ke mû,” he tóg, Jesus ti.

14

Jesus tÿ vënhkán ke kurã ki ū tÿ há' he

¹ Kejën tóg vënhkán ke kurã tá krÿg mû. Kÿ tóg pâ'i ū ïn krëm ní ní. Fariseu ag pâ'i vë. Ti tÿ ti ïn krëm jën ke vë. Hã ra ag tóg tá ti tÿ rîr mû, “ti mÿ vënhkán ke kurã ki rãnhràj ke tû?” he ag tóg mû.

² Hã ra ū tóg tá ní gé, ūn kaga ū. Kãnhpar kän kÿ tóg jë. Jesus rîn ja tá tóg jë ní.

³ Kÿ Jesus tóg Topë vĩ to professor ag mÿ ke mû, Fariseu ag mÿ ke gé. Ag mÿ tóg: “ëg tÿ vënhkán ke kurã kã ū tÿ há' hen mÿ há ní, mÿ kórég ní vó?” he mû.

⁴ Hā ra ag tóg ti mÿ néñ ū tó tū nī. Kÿ Jesus tóg ūn kaga ēn kri ã nîgé fi kÿ ti tÿ há' he mû sir. Kÿ tóg ti mÿ: "ha tîg ge," he mû.

⁵ Kÿ tóg ag mÿ: "kej  n   jag k  sin ū t  g goj ki kut  nh m  ," he m  , "goj nig ki, ke t   n  n kÿ   jag m  g t   monh. V  nhk  n ke kur   ki t  g goj ki kut  nh m  , h  n ri ke m  n. Kÿ   jag t  g ti kun  g t   gé, ti t   v  nhk  n ke kur   k   ki kut  n kÿ. Kÿ   jag t   ne j   iso j   s  r n  ?" he t  g.

⁶ Kÿ t  g ag t   ti mÿ néñ t  nh ke t  g t   t   sir.

Festa to compara  o

⁷ Kÿ Jesus t  g v  nh kar kanhr  n j   tag t   m   sir, ha m  . Ti mr   j  g  n kÿ n  t   ag mÿ t  g k  m  n m  . Ag j  n v  n s  r v  , ag t   t   ūn m  g n  t   j  . H   v  g t  g m  , h   kÿ t  g ag kanhr  n r  n s  r m  , Jesus ti.

⁸ Kÿ t  g ag mÿ: "kej  n ū t  g   jag mÿ: "kur     n k   sóg v  nh pr  g ke to festa han ke m  . Ha inh mr   j  n k  t  g," henh ke m  . Kÿ ti festa k   j  n v  n s  r t  g n  . H  n ri ke m  n   n k  f  r n   ū t  g ki jun m  .

⁹ Kÿ festa ki r  r m   t  g    mÿ: "toreg ver'," henh ke m  . "Ti j  n kar kÿ    t  g j  n ke m  . M   kÿ j   n   ver," he j   t  g ke m      mÿ, ū t   festa ki r  r t   ti. Kÿ t  g    m  'a t  nh m   sir, ha m  .

¹⁰ Kÿ    t   festa venh t  g kÿ m   kÿ n  mn   ver, v  j  n j  v  nh kÿ. Kÿ festa ki r  r m   v      mÿ: "ha j  n v  n, fag mr  ," henh ke m  . Kÿ    pi(j  ) m  '  g ke m  '," he t  g ag mÿ, Jesus ti.

¹¹ "H   kÿ t  g ū t   ag k  f  r n   s  r m   térem ke m  , v  s  k  , Top   ti, ha vemn  . J  vo t  g ū t  : "t   inh ūn s  i n  ," he m     n j  nfyn ke m  , ha vemn  ," he t  g, Jesus ti.

  g t   ūn jagtar ag jag  gt  n

12 Kÿ tóg ū tÿ ã kógfyn mû ên mÿ kâmén mû gé. Ti mÿ tóg: “ã tÿ festa han sór kÿ ūn rico ag mÿ tó sór tûg nî, ã mré ke fag mÿ, ã kâke ag mÿ, ã jâvy ag mÿ, ã râ nÿtî ag mÿ tó tûg nî gé,” he mû. “Ã tÿ ūn rico ag mÿ tó mû ra ag tóg vênh kaja jé ã mÿ festa han sór mû gé. Kÿ ã tóg ã festa kaja ti vég mû sir, ëprâ.

13 Æ tÿ festa han sór kÿ ūn kaga kÿ rânhrâj vânhan ag mÿ tómñi, ūn kânhgrî ag mÿ, ūn kyvó ag mÿ.

14 Æ tÿ tag han kÿ Topë vÿ ã ve há han ke mû, ha vlemnî. Æ mÿ ag tóg festa han ke tû nî, ag tÿ néñ ū tû nñn kÿ. Kÿ ã tóg ã rîr mân ken kÿ ti kaja venh ke mû, Topë tÿ ūn jykre kuryj kar rînrîr mân ke kurâ ên kâ,” he tóg, Jesus ti.

Festa mág to comparação (Mt 22.1-10)

15 Kÿ tóg tá nî ū mÿ më há tî, Jesus vî tag ti. Tá nîg kÿ tóg ag mré jêg mû gé, hâ kÿ tóg Jesus vî mëg mû. Kÿ tóg ti mÿ: “ú tÿ Topë tÿ tÿ ég pâ'i nî vég mû mÿn hÿn sér pê tinh mû, ú tÿ tá festa vég mû ên mÿ,” he mû.

16 Kÿ Jesus tóg ti kanhrân kÿ ti mÿ: “kanhkâ tá festa vÿ ge nñnh mû, ha më,” he mû. “Kejën ū tóg nîgtî. Festa mág han sór tóg mû, kÿ tóg ū tÿ hñn ri ke ag mÿ tó ja nî, ti tÿ festa han ke to hâ.

17 Ti festa kurân kâ tóg ã camarada jêneg mû, ti tÿ ūn kógfyn kÿ nÿtî ag mÿ: “ha kâmûjêg,” he jé. “Kar kÿ tóg nî ha, inh festa ti,” hemnî,” he tóg, ã camarada mÿ. Kÿ tóg ag mÿ tónh tî mû sir.

18 Hâ ra ag tóg ve sór tû nî, ag kar ti, hâ kÿ ag tóg ti mÿ vî mû. Ú tóg ti mÿ: “ga kajâm inh,” he mû. “Hâ kÿ sóg ijapÿ venh tî mû ver. Úri tóg inh mÿ vênhmÿ

tī. Sỹ festa venh tīg ke vē vē, hā ra tōg věnhmỹ tī,” he tōg mū.

¹⁹ Kỹ ū tōg ti mỹ: “monh génh sóg, monh tī 5 (ke) régre,” he mū gé. “Kỹ sóg ag venh tī mū ver. Sỹ festa venh tīg ke vē vē, hā ra tōg věnhmỹ tī,” he tōg mū gé sir, ū ti.

²⁰ Kỹ ū tōg ti mỹ: “ūri sóg prūg mū ha, hā kȳ tōg věnhmỹ tī,” he mū gé.

²¹ Kỹ ti camarada tōg ti mỹ tónh kātī mū, ā patrāo mỹ. Kỹ tōg jū mū. Ti mỹ tōg: “ēpry ra tīg, ēmīn mág ra, ēpry kāsir ra ke gé, ēmā kar ki,” he mū. “Kỹ ūn jagtar ag tatī kātīg, ūn kónhgři ag, ūn kyvó ag, ūn tīg vānh ag ke gé,” he tōg. Ā camarada mỹ tōg ke mū.

²² Kỹ tōg tīg mān mū, ti camarada ti. Kỹ tōg tá výn ke kȳ ā patrāo mỹ: “ke kān inh huri,” he mū. “Ag tatī kātīg inh huri, hā ra tōg fór tū nī ver, festa jo ūn ti,” he tōg mū, ti camarada ti, ti patrāo mỹ.

²³ Kỹ ti patrāo tōg ti mỹ: “věsýkā tīg mān ge,” he mū. “Vānh kāmī tīg, ēmā kāsir pě kāmī ke gé, ēpry ra, ēmīn jagma,” he tōg. “Tá ag mỹ tugtónh tīg. Ag kutān nī, ag kāmū jé, festa jo ūn fór jé,” he tōg, patrāo ti, ā camarada mỹ,” he tōg, Jesus ti.

²⁴ “Hā kȳ sóg ājag mỹ ke mū,” he tōg. “Ū mỹ sóg tó vén ja nī, hā ra ag tōg inh festa venh ke tū pě nī, sỹ ū mỹ tó vén ja ag,” he tōg. Jesus tī Fariseu ag mré jēn kȳ ag mỹ kāmén hā vē.

*Ēg tī ēg jykre tovānh
(Mt 10.37-38)*

²⁵ Kejēn ūn e ag tōg Jesus nón mū mū. Kỹ tōg ag jé vīrīn ke kȳ ag mỹ:

²⁶ “ha mě,” he mū. “Ū tī inh mré tīg pě han sór mū jé inh hā to há kāfór nī, ā han mū fag kri, ti prū

fi kri, ti krē kri, ti kāke ag kri, ti jāvy ag kri, ti ve fag kri, vēnh kri ke gé, mŷr, ha mē,” he tōg. “Ke tū nī mū ra tōg inh mré kātīg ke tū nī, kŷ tōg tŷ inh mré ke nīn ke tū nī gé.

27 Ha vé, ag tŷ inh cruz tŷ inh kri fi kŷ sôg tīg ke mū, ag tŷ to isa kŷ isén jé, ha vemnī. Vēnh nenh ke tū sôg nī. Ū tŷ inh ri ke han sór tū nīn kŷ tōg inh mré kātīg ke tū nī, kŷ tōg tŷ inh mré ke nīn ke tū nī gé,” he tōg, Jesus ti,

28 “To jykrén, ū tŷ īn téj han sór mū ēn to. Ti tŷ īn téj han sór kŷ tōg ā jānkamy nīkrén vén ke mū. Kŷ tōg īn kaja to jykrén ke mū gé sir. Kar kŷ tōg īn han sór ke mū vāhā.

29 Ti tŷ to hā to jykrén há han tū ra tōg vēnhmŷ tī. Kŷ tōg īn jēg ken ki kūm kŷ ti krógrōg han ke mū sir. Ti krógrōg han kŷ ti jānkamy tōg tū' henh ke mū, kŷ tōg tovānh ke mū sir, ti tŷ īn han ti. Kŷ ti mré ke ag tōg ti to vī kŷ ti nynh mū sir.

30 Ti to ag tōg: “ha mē, īn téj han sór tōg mū vē, hā ra tōg to jykrén há han ja tū nī, hā kŷ tōg kar tū nī,” henh ke mū, ti régre ag,” he tōg.

31 “Kar pā'i mág to jykrén nī gé. Pā'i ū tŷ ti mré vēnh génh sór kŷ tōg ā krēm ke ag nīkrén ke mū gé sir, vēnh génh ke to hā. “10 mil (ke) ēg nŷtī,” he jé tōg ke mū. “Ēg mŷ ag tŷ hēn ri kenh mū vŷ?” he jé tōg ke mū. “20 mil (ke) ag nŷtī. Ag mŷ ēg tŷ tū' he kān ke tū nī vŷ? Ēg kāfór ag tōg nŷtī. Ēg hŷn hē ri kenh mū, ag tŷ ēg tovānh jé?” he jé tōg ke mū, pā'i ti.

32 Ti tŷ tag to jykrén kŷ tōg pā'i ū ēn mŷ vēnh vī jēnēnh mū, ti tŷ kór há tá nī (hā) ra, kuvar há tá. Ti mŷ vēnh vī jēnēn kŷ tōg ti mŷ: “ā mŷ ēg tovānh ke

tū nī?" he mū. "Inh ā mȳ ne nīm mū, ā tȳ isovānh jé?" he jé tóg ke mū, pā'i ēn mȳ," he tóg, Jesus ti.

³³ "Hā kȳ to jykrén nī, ājag tȳ inh mré mū pē han ke to. Iso há kāfór nȳtīmnī, ājag tū kar kri. Ke tū nī mū ra ājag pi(jé) inh mré mū pē han mū'," he tóg, Jesus ti.

*Sa to comparação
(Mt 5.13; Mc 9.50)*

³⁴ "Sa vȳ há nī. Hā ra sa kāhór tīn kȳ ēg tȳ ne tȳ ti tȳ kajā' henh ke tóg tū tī, tȳ sa' he mān ke tū tóg tī," he tóg.

³⁵ "Ti kāhór tīn kȳ tóg kórég nī, kȳ ēg tóg fón tī. Ēg pi(jé) ēg japȳ ki ti fón tī', ti tȳ ēg jakré tȳ há' he tū nīn kȳ, sa kāhór ti. Ti fón pē han jé ēg tóg ke mū. Ri ke ājag nȳtī, ājag tȳ inh mré mū pē han tū nīn kȳ. Jēmē há han nī, sȳ ājag mȳ nén tó mū tag ti," he tóg, Jesus ti.

15

*Ovelha vāfor to comparação
(Mt 18.12-14)*

¹ Kejēn ū tȳ imposto māg tī ag tóg ti to kāmū mū, Topē vī mranh tī ag ke gé. Ag tȳ ti vī mē sór vē.

² Kȳ tóg Fariseu ag mȳ kórég nȳ, Topē vī to professor ag mȳ ke gé. Kȳ ag tóg ti to vī vī he mū sir. "Topē vī mranh tī ag to tóg há nīgtī, tag ti," he ag tóg mū. "Ag mré tóg jēg tī mȳr," he ag tóg mū, Jesus to.

³ Kȳ tóg ag kanhrān jé ag mȳ: "ū tȳ Topē vī mranh mū tȳ ā jykre kórég tovānh kȳ tóg ge nȳnh mū, ha mē," he mū.

4 “**U**tógr ní ja nígtí,” he tógr. “Ti mëg tý mé vý tý 100 (ke) nýtí, ti mëg tý ovelha ti. Ký ti mëg pir tógr vãfor mû. Hã ra tógr ti kanégr tí mû, ti jãvãnh tí tógr mû, ha më. Ún e én tovãnh ký tógr ûn pir én nón tí mû. Ga kórég tá ag nýtí, ti mëg kar én ag. Ag togvãnh ký tógr ûn pir én nón tí mû, ha më.

5 Ký tógr ti vég mû sir, ti mëg vãfor ja én ti. Ký tógr á nunh kri ti fi ký ma tí mû. Ti fe tógr mrin ke mû sir.

6 Ký tógr á ín tá jun mû. Tá tógr á kanhkã fag jé prér mû, ti rã hã nýtí fag kar. Ký tógr fag mý tó mû. “Inh mré ti to mý sér,” he tógr. “Inh mëg vý vãfor ja ní, hã ra sóg ti ve mân mû ha,” he tógr mû, á mëg to,” he tógr, Jesus ti.

7 “Hã ra tógr ge ní, ha më. Ú tý 99 (ke) ag tý věnh jykre kuryj han ký tógr há tí sir, ký tógr mý sér tí sir, kanhkã tá ke ag mý. Hã ra tógr mý sér kãfór tí, ûn pir tý á jykre kórég tovãnh ký, ti tý á tý Topé vĩ mranh mû én tovãnh ký, ha më. Ký isú ag vý e nýtí,” he tógr, Jesus ti.

Jãnkamy vãfor to comparação

8 “Ký ûn týtá to věme vý ge ní, ha më,” he tógr. “Jãnkamy tý 10 (ke) tý fi tû ní, jãnkamy tý por dia kaja tý 10 (ke) tý. Kején ûn pir tógr fi mý vãfor mû, ký fi tógr lampião grug mû sir. Fi ín kãmí fi tógr prun kãn mû. Ve há han fi tógr mû, jãnkamy én kanégr jé, ín péno kar mĩ hã.

9 Vãhã fi tógr kején ve mân mû sir. Ký fi tógr á mré ke kar fag jé prér mû, fi rã hã nýtí fag kar ke gé. Ký fi tógr fag mý: “inh mré to mý sér,” he mû. “Inh jãnkamy vý vãfor ja ní, hã ra sóg ve mân mû ha,” he fi tógr mû.

10 Hā ra tóg ge nĩ, kanhkā tá, ha mẽ. Topē tý jēnẽ jafā ag mÿ tóg sér tāvĩ tĩ, ū tý ã jykre kórég to jūn kÿ, ti tý ã tý Topē vĩ mranh ẽn tovãnh kÿ, ha mẽ,” he tóg, Jesus ti.

Ún kósin vãfor to comparação

11 Kÿ tóg ag mÿ tagtó mû gé sir, ha mẽ. “Ú vÿ tóg kósin régre ja nãgtĩ,” he tóg.

12 “Kÿ ti kósin tý ëgno tóg ã panh mÿ: “panh”,” he mû. “Inh mÿ ūri isû nîm, ã tý inh mÿ néñ nîm ke mû ẽn ti,” he tóg, ã panh mÿ. Ti tý to vînh ke tû v  v , h  ra tóg to vî mû. Ge ra ti panh tóg ã kr  mÿ ã tû v nh k p m mû sir.

13 K nhmar ti kósin kyr  tóg ã tû m n kÿ k r  há ra, kuvar há ra t  mû, ga ū ra. T  t g ã t  v m k n mû, néñ ū k r g kar to.

14 V m k n ja t g nãgt , ti j nkamy ti. Kÿ t g kej n t  pr g han mû sir, ga  n t . Kÿ kyr   n t g k k r mû gé.

15 Kÿ t g t  ke ū mr  v m n t  mû, ti t  t  m  v nh r nhr j n m j . Kÿ t g ti j n g mû, ti t  t  porco ki r r j  sir, ti safra t .

16 Kÿ t g porco j n ko s r mû, ti k k r n n kÿ. H  ra ag t g ti m  néñ ū n m t g mû, ti t  ko j . H  k  t g k k r t v  n  sir.

17 Kÿ t g kej n kr  há han mû. To jykrén t g mû sir. “Inh panh m y r nhr j t  ag v y p o  m g ko t . Ag m y t g k n t , ag j n t . Jo s g k k r k y ter ke mû,” he t g, kyr  ti, ã pir m y n n k y.

18 “Inh j  h n inh panh kuk m t g ha,” he t g. “K y s g ti m y: “panh”,” henh ke mû. “Kanhk  tá n   n v  mranh inh, ã v  ti ke g .

19 Kỹ sóg vĕnhmỹ tÿ ã kósin tŭ nĩ. Sÿ tÿ ã camarada nĭnh há tóg tÿ,” he jé sóg ke mû, inh panh mÿ,” he tóg mû, kyrû ti.

20 Kỹ tóg tÿ mû sir, ã panh kukăm.

Hă ra ti panh tóg kór há tá, kuvar há tá ti vég mû, kÿ tóg ti kato t  mû. Ti kato t  kÿ tóg ti ki p m ke mû sir, ti ki nhun ke t g mû g  sir.

21 Kÿ ti kósin t g ti m : “panh”, he mû. “Kanhk  tá n   n v  mranh inh,  n v  ke g . H  k  s g v nhm  t  ã k sin t n n  ha,” he t g, ti panh m .

22 H  ra ti panh t g ti m : “v , v nh p te f n k  t g n ,” he mû. K  t g ã camarada ag m : “kur h  t v   n ma k m j g,” he mû, “ti t  kur t g ra r  j . Ti m  n g  k n m ja n m g . P n n   n t , p n to r   n t  ti m  jun g .

23 Monh t g  n venh m j g. Ti t nh ra,  g t  ko j ,  g fe t  mrin ke j .

24 Inh k sin v  inh m  ter ja ri ke han, h  ra t g r r m n ri ke han. V for ti v  v , h  ra t g k t g m n huri,” he t g, ti panh ti. K  t g ag m  s r t  sir, ag t  festa han k .

25 H  ra ti k sin sanh t g ti jap  t  r nhr j j . K  t g v h  t k t g k  ã  n t  jun m . T  jun k  t g v kyr m g m , f g v nh gringr n  n ti.

26 K  t g ã camarada j  pr r m . Ti m  t g: “festa t  ne n ?” he m .

27 K  t g ti m : “ j vy v  jun, k  ã panh v  monh t g  n t nh,” he m . “Ti m  t g s r t , ti t  ti ve m n k . Kaga t  t g j , h  t g j , h  k  t g ã panh m  s r t ,” he t g, ti camarada ti.

28 K  t g j m  sir. K  t g  n k ra r t g m , j k .

Kỹ ti panh tóg ti mré věmén tī mū. Ti mý tóg: “ēg mré festa venh kārā,” he mū.

²⁹ Hā ra tóg ti mý: “vó,” he mū. “Prýg tý hēn ri ke ki sóg ã rānhrāj ti han, ha mě. Inh pi(jé) ã vī mranh ja nīgtī”. Ge ra ã tóg inh mý néñ ū nīm ja tū nī. Æ pi(jé) inh mý cabrito fēg tī”, sý inh mré ke ag mý festa han jé.

³⁰ Hā ra ã kósin ēn tóg jun mū sir, jo ã tóg ti mý monh tāgy ēn tānh. Kórég ti nī, ã kósin ēn ti. Å tū fón kān tóg mýr, ūn týtá kórég fag to, hā ra ã tóg festa mág han mū, ti kātīg kÿ,” he tóg, ti kósin sanh ti, ã panh mý.

³¹ Hā ra ti panh tóg ti mý: “vó,” he mū. “Inh mré ã tóg jé nī, kÿ tóg inh mý sér tī. Kÿ isū kar vý tý ã tū nýtī, mýr, ha mě.

³² Hā ra festa tag vý há nī, ha mě. Ég mý tóg sér tāvī tī. Å jāvy vý inh mý ter ja ri ke han, hā ra tóg rīr mān ri ke han. Vāfor ti vē vē, hā ra tóg kātīg mān huri,” he tóg, ti panh ti, ã kósin sanh mý,” he tóg, Jesus ti. Ti tý Topē kāmén hā vē.

16

Ég tý ég tū věnh kāpām ke

¹ Kÿ Jesus tóg ã mré mū tī ag mý tag tó mū, ha mě. “Kejēn ēprā ke ū tóg nīgtī, ūn rico. Kÿ ti tū ki rīr tī tóg nīgtī gé. Ti patrāo mý név(e) nýtī ag vég ti tī, ti mý, ti tū ki rīr tī ti. Kejēn ag tóg ti camarada ēn to vī mū, ti tū ki rīr tī ūn to. Ti lograr ke (ka) mě ti nēji nī, ti tū to, ti camarada ti.

² Kÿ tóg ti jé prēr mū, kÿ tóg ti mý: “ã tý han mū mě inh,” he mū. “Sý ã rānhrāj tugným ke vē. Ki rīr mān ke tū ã tóg nī ha,” he tóg mū ti mý.

³ Kÿ tóg to jykrén mū sir, ti camarada ti. “Inh hÿn hë ri kenh mû ha?” he tóg mû. “Inh patrão vÿ inh kutém, inh rãnhràj ki. Kÿ inh hÿn ne konh ke mû ha? Inh ëpÿ je sóg krój nñ. Kÿ sóg vënh kar mÿ: “inh mÿ néen ù nñm, inh mÿ jãnkamy nñm,” he sór tû nñ gé. Inh mÿ a tóg tû, sÿ ag mÿ tónh ke ti,” he tóg.

⁴ Kejën tóg: “ürí hâ sóg ki kanhró nñ ha, sÿ néen han ke ti,” he mû. “Sÿ tag han kÿ ag tóg iso há nÿtinh mû, kÿ ag tóg inh mÿ: “inh mré nñnh kâtig,” henh ke mû, inh patrão tÿ inh fón kar kÿ,” he tóg mû, ti camarada kórég ti.

⁵ Kÿ tóg ù tÿ ã patrão mÿ név(e) nÿtî ên ag je prér kân mû sir. Kÿ tóg ù mÿ: “ã név(e) hë ri ke nñ?” he mû.

⁶ Kÿ tóg ti mÿ: “azeite tÿ lata tÿ 100 (ke) ki inh név(e) jë,” he mû. Kÿ tóg ti mÿ: “hÿn, ã vënh rán ti, sÿ ã mÿ ã név(e) térem kÿ 50 (ke) rán jé,” he mû. Kÿ tóg rán mû sir.

⁷ Kÿ tóg ù ù mÿ: “jo ã?” he mû gé. “Ã név(e) hë ri ke nñ?” he tóg mû gé. Kÿ tóg ti mÿ: “trigo tÿ saco tÿ 100 (ke) ki inh név(e) jë,” he mû. Kÿ tóg ti mÿ: “hÿn, ã vënh rán ti, sÿ ã mÿ ã név(e) térem kÿ 80 (ke) rán jé,” he mû gé. Kÿ tóg rán mû gé sir.

⁸ Kÿ ti patrão tóg mëg mû, ti camarada tÿ néen han mû ti. Kÿ tóg ti mÿ: “jykre (ka)më ã tóg nñ, kÿ ã tóg ù tÿ hëñ ri ke tÿ ã to há nñ han, ã tÿ ag mÿ ag név(e) rem kÿ,” he mû, ti patrão ti,” he tóg, Jesus ti.

“Kÿ hâ vë. Ú tÿ inh ki ge tû ag vÿ ãjag tû to jykrén há han tû, inhhâ, ha më. ãjag krí há kâfór han ag tóg tû ag tû to jykrén ki. ãjag tÿ inh ki ge mû ra ag tóg ãjag krí há kâfór han tû. Tÿ ag ëprâ ke nÿtî, hâ kÿ ag tóg tag ki néen to jykrén há han tû,” he tóg.

9 “Hā kÿ sóg ãjag mÿ tó mû. Ti camarada ēn ri ke han nî, ãjag tû tÿ ūn mÿ v nh k p m nî, ãjag tÿ ga kri m n k y. K y ag t g ãjag to h á n yt nh m u. Kej  n ãjag t g ãjag tû r   k y m nh m u.   n k   ãjag t g m u h á han ke m u g . K y ãjag t g kanhk   t  junjun ke m u sir, ãjag t y ag m y ãjag t t  v nh k p m k y.

10   t y n  n   s i ki r  r h á han k y t g n  n   ki r  r h á han k  n ke m u g . J  vo   t y n  n   s i ki r  r k  n  n k y t g n  n   ki r  r k  n  n k  n ke m u g  sir.

11   g t y ga kri n  n v  g m u v  y k  nhmar t t ' he m u.   jag t y h   ra ga kri ãjag t t  ki r  r h á han t t  k y ãjag t g kanhk   t t  y n n  t nh m u g .

12   jag t y   pr   n  n v  g m u v  y t y Top   t t  n  . Ti h   m y ãjag t g ki r  r ke m u.   jag t y ti t t  ki r  r h á han t t  k y t g sir ãjag m y ãjag t t  p     n  m ke t t  n   g , kanhk   t ,

13 “  jagr   r  g  r n  n k y t g v  nhm y t  .   t y Top   h   t y jagr   n  n k y j  nk  my t  n   n t y jagr   n  s r t  g n  .   t y j  nk  my e ve s r k y ti h   m i   kr  n k y ti h   v  t y   jagr   n  nh m u. K y   g t g Top   t y   g m y n  n t o m u   n to jykrén h   han ke t t  n  gt  .   t y Top   to h   n  n k y   t g sir ga kri rico to v  s  n s r ke t t  n  .   t y ga kri rico n  s r k y   t g Top   m i   kr  g t t  n  , ha v  mn  ,” he t g, Jesus ti. Ti t y   g t y ti t t  h   to jykrén h   to jykrén h   han ke t  n h   v  .

Top   jykre

(Mt 11.12-13; 5.31-32; Mc 10.11-12)

14 H   ra Fariseu ag t g m  g m u, ti t y n  n t o m u ti. J  nk  my m  g h   to ag t g h   n  t  , rico ke s r ag n  t  , Fariseu ag. K y ag t g Jesus v   tag m   k y ag t g ti to    he m u.

15 Hā ra Jesus tóg ag mŶ: “ēprā ke ag mŷ ãjag tóg há nŷtī ve nŷtī,” he mū. “Hā ra Topē vŷ ãjag tŷ néñ to jykrén mū ēn vég nĩ. Ón kŷ ãjag tóg há nŶtī. Ēprā ke kāmī ãjag tóg tŷ ūn mág nŷtī. Topē mŷ ãjag tóg kórég nŷtī jāvo, ti mŷ kavéj ãjag tóg nŷtī,” he tóg.

16 “Moisés tŷ ēg mŷ Topē vĩ tó ja ēn vŷ João tá krýg, vâsŷ Topē vĩ tó tî ag tŷ ēg mŷ néñ tó ja kar ēn ti. João tá ti krýg, ēg kygpég tî ēn tá. João tá jun kŷ vênh ū tŷ hêñ ri ke ag tóg vâsânsân tî, ag tŷ ve jé.

17 Hā ra Topē jykre si ēn tóg tû' henh ke tû nî gé, Moisés tŷ ēg mŷ néñ tó mû ēn ti. Ga vŷ tû' henh ke tû nî. Ki króm kân kŷ tóg nînh mû,” he tóg.

18 “Ēg prûg kŷ tóg ge nî, ha mē. Ā tŷ ã prû fi fón kar kŷ ū fi tŷ prûg mân kŷ ã prû tû fi vê sir. Kŷ fi mén tŷ fi fón kŷ ū tŷ fi tŷ prûg mân kŷ fi mén tû vê gé sir,” he tóg, Jesus ti. Ti tŷ Topē jykre kâmén hâ vê.

Ü tŷ Topē vĩ mē jâvânh ag tŷ nûgme ki vár

19 Kŷ Jesus tóg ag mŷ: “kejën ū tóg nîgtî, ūn rico pê,” he mû. “Kur kaja e tu ti tîgtî, ūn tânh sá, kur ha pê. Kurâ kar ki tóg vêjën há ko tî. Festa ri ke han tóg tî, kurâ kar ki.

20 Kŷ ūn jagtar tóg nîgtî gé. Ti jiji hâ vŷ: Lázaro, he mû. Vênh kaga fugfo han vânh han tóg tî, kŷ tóg nŷ nî, ūn rico jânkâ ki.

21 Ěn vŷ kókîr tîgtî, ã kaga to. Kŷ tóg ūn rico jên vár ko sór tîgtî, ti jên mru, hâ ra tóg ti mŷ nîm tûg tî. Cachorro hâ ne ti péññ e nŷtî. Vênh fugfo han vânh ēn tugmân ag tóg tî.

22 Kejën tóg ter mû, ūn jagtar ēn ti. Kŷ Topē tŷ jênê jafâ ag vŷ ti va mû mû, ti kuprîg ti, kanhkâ ra.

Tá Abraão tóg nĩ nĩ, ēg jóg' jóg ve ti, kÿ tóg ti mré nĩ nĩ sir, ti tÿ tÿ ti kr 'kr  n n k .

Kar  n rico tóg ter m  gé sir. K  ag t g ga k t a ti p ju(g) m .

²³ H  ra t g n gme ki kut  m , ti kupr g ti. Inferno t  ti v s r nh jagy han m  sir. Kej n t g kanhk  ki  v nh m , k  t g t  Abra o v g m , L zaro ke g , ti t  Abra o mr  n n k , kuvar h  t .

²⁴ K  t g ag m  pr r m . K  t g Abra o m : “!..Ij g'..!” he m . “!..Abra o..!” he t g “!..Ij g t n r ..!” he t g. “L zaro j n e ra, ti t   n (g ) juja junun mr n k  inh n n  mr n s i han j . Inh m  t g r j gy t v  t , p  k ki,” he t g, Abra o m ,  n rico ja  n ti.

²⁵ K  Abra o t g ti m : “inh k sin,” he m . “ t y ga k i t g ja  n ki  kr . T   t g h  t  ja n gt , j vo L zaro t g jagtar ja n gt . K  t g tag ki h  han t  n , jo  t g v s r nh j n  n ,  t y ti jag t n ja t  n n k .

²⁶ K   g kuju ki t g t k gn  n , k   t g p t e r nh ke t  n . Tag ki ke pi(j )  n ra t g m ',  n t  ke pi(j ) tag ra k t g m  gé', k gn  tag tug n',” he t g, Abra o ti,  n rico ja  n m .

²⁷ K   n rico ja t g  j g t  Abra o m : “k  s og  m  n n  t  s r m , ha m ,” he m . “ m  inh j g  n ra ti j n eh ke t ? T  inh mr  ke ag v y n t .

²⁸ 5(ke) ag n t , inh mr  pafa ja ag. Ti t y ag m  t nh t g j , ag t y tag ki junjun t  n j , ag t y inh mr  v s r nh t  n n j ,” he t g,  n rico ja ti, Abra o m .

²⁹ K  Abra o t g ti m : “t  ag t g Moisés t   g m  n n t  ja  n m nh m , Top  v  t  kar ag v  ke g . H  k  ag t g Top  v  j m nh m , ag t y m  s r k ,” he t g.

30 Hā ra tóg ã jóg tÿ Abraão ti mÿ: “vó” he mû. “Vëser tÿ ag tá jun mû ra ag jëmë há han ke mû vë, kÿ ag tóg ájag jykre pâno ën tovânh ke mû vë, vëser tÿ ag mÿ tó mû ën ti,” he tóg.

31 Hā ra tóg: “vó,” he mû gé. “Ag tÿ Moisés vî jëmë sór tû nñ kÿ ag tóg vëser vî mëngh ke tû nñ gé, ag tÿ Topë vî tó tî ag vî më jãvânh nÿtñk kÿ,” he tóg, Abraão ti, ûn rico ja ën mÿ,” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ ag mÿ ëg tÿ Topë vî jëmë jãvânh nÿtñk kÿ vësyrénh ke ën tón hã vë.

17

Topë vî mranh tÿ jagy nî
(Mt 18.6-7, 21-22; Mc 9.42)

1 Kÿ Jesus tóg ã mré mû tî ag mÿ: “û tÿ hëñ ri ke ag vÿ û tÿ iso há ën tÿ isovânh han sór mû, ha më,” he mû. “Vësyrénh tâvîn mû jé ag tóg ke mû, tag to. Topë vÿ ag ve kónän tâvîn mû, ag tÿ ûn krîn kónän mû tag to.

2 Ú tÿ ag krîn kónän mû mÿ tóg há nÿnh mû vë, ëg tÿ pó tÿ kra mág tÿ ag nunh to sa kÿ goj nig kuju ki ag vãm jé. Tag vÿ ag mÿ jagy tî vë. Hā ra ag tóg ti jagy tag kâfór venh ke mû, ag tÿ ûn sî tÿ inh ki rã kÿ nî (hã) ra ti tÿ inh vî mranh han sór kÿ.

3 To jykrén, vënh ki rîr kÿ.

Kejën ã régre vÿ Topë vî mranh mû. Kÿ ti mÿ tómnî, ti tÿ kygnë ti. Ti tÿ tovânh sór kÿ ti mÿ vënh pâte fón nî.

4 Hëñ ri ke mûn tóg ã tÿ Topë vî mranh han sór mû han mân', han mân' he mû, kejën. Kurâ pir ki tóg ã jû tÿ hëñ ri ke han sór mû, hëñ ri ke mûn. Hā ra tóg ã jû han kar kÿ: “inh pi(jé) ke mân mû

ha'," henh ke mū gé. Å jūn kÿ tóg tónh kătīg mān', tónh kătīg mān' he mū gé. Kÿ ti mÿ vĕnh păte fón to krónh ke tûg nÿ," he tóg, Jesus ti.

Ēg tŷ Topē ki rā há han ke

⁵ Kỹ Jesus tÿ ūn vin mū ag tóg ti mÿ: “ëg tÿ Topë ki rã há pë han há tóg tĩ,” he mû. “Kỹ to ëg tar han nĩ,” he ag tóg, Jesus mÿ.

6 Kÿ tóg ag mÿ: “ãjag tÿ Topë ki rã kÿ tóg há tĩ,” he mû. “Ka tÿ mostarda fy mÿ ëkrén nÿ,” he tóg. “Sí ti nÿ, hã ra tóg mog tĩ. Tag ri ke han nÿ, Topë ki rã kÿ. Ti ki rã kÿ ãjag tóg néñ ū kar to tar nÿtinh mû. Ka tag ve ra, ka krén tag ti. Æjag tÿ ti mÿ: “ã järe tÿ ga tá kákutë, kÿ goj nig ki vĕnh krãn,” hen kÿ tóg kenh mû, ãjag tÿ Topë ki rãn kÿ,” he tóg, Jesus ti.

Tŷ ēg Topē camarada nŷtī

⁷ “Ājag camarada jykre to jykrén nī,” he tóg. “Ājag
japȳ ki tóg rīr tī, ga tȳ vīrīn ken kȳ, ke tū nīn kȳ tóg
ājag mēg ki rīr tī gé. Rākānh kȳ tóg ã rānhrāj ja tá
kātī tī. Kȳ ājag pi(jé) ti mȳ: “kunīg, jēn jé,” he tī’.

⁸ Ti mÿ ãjag tóg: “inh mÿ vëjën han, ijën jé,” he tĩ. “Kuri ã kur tãnfyn kÿ tógfín, ã tÿ inh mÿ vëjën jun jé, ijën jé, kron jé, kar kÿ ã tóg jën ke mû gé sir, kron ke mû gé sir, ijën kar kÿ,” he ãjag tóg tĩ, ãjag camarada mÿ.

⁹ Kÿ ãjag tóг ti mÿ vĩ há han tū nĩ gé, ti tÿ ãjag vĩ ki króm mû ra. Æjag camarada v  m r, ti r nhr j v , h  k  t g ãjag v   n han ke m .

¹⁰ Kÿ ãjag camarada ag ri ke han nÿ, Topë mÿ, ha
më. Äjag tÿ Topë vÿ ki króm kän kÿ jagnë mÿ: "ti
camarada vÿ tÿ ëg nÿtÿ," hemnÿ. "Ti tÿ ëg mÿ né
tó mûn hã han ëg tóg, kÿ tóg tÿ néñ ù tû nÿ," hemnÿ

jagnē mÿ. “Ti vĩ han kān tigrñ ēg tóg há nÿtī,” he tūg nī,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tÿ ūn kaga tÿ 10 (ke) ag tÿ há' he

¹¹ Kÿ Jesus tóg Jerusalém ra tÿg sór mû. Hâ kÿ tóg ga tÿ Samaria fyr mî tî mû. Ga tÿ Galiléia mré ti fyr v  .

¹² Tá tóg êm   ū ki r   mû, kÿ ū tÿ 10 (ke) ag tóg ti kato t  gt   mû sir. V  nh kaga kren v  nh hyn han ag t  g mû, lepra han kÿ. Hâ kÿ ag t  g k  r h   tá nÿt  , kuvar h   tá.

¹³ Jam   h  r(a) ag t  g prënprêr mû, kÿ ag t  g: “!..Jesus’..!” he mû. “!..Senhor’..!” he ag t  g mû. “!..  g jag  gt  n ra..!” he ag t  g mû.

¹⁴ Kÿ t  g ag ki êv  nh mû, kÿ t  g ag mÿ: “Top   t   ki r   t   ag m   v  nh ven m  j  g,” he mû. Kÿ ag t  g mû mû.

Ag m  n k   ag t  g j  nhkri' he mû sir, ag f  r ti, t   junjun to h  . H  gh  ' he ag t  g mû sir.

¹⁵ Kÿ ag k  m   ūn pir t  g kyr   mû, Jesus to. Top   m   t  g v   há han mû,    t  y h  ' hen kÿ. Kÿ v  nh kar v   ti v   m  g mû.

¹⁶ Ti t  y Jesus t   jun kÿ t  g ti kr  m m  g ke mû. Ti m   t  g: “inh m   t  g h   t  ,    t  y is  y h  ' hen kÿ,” he mû. Samaria t   f  g ū v  , Jesus to ūn kyr   mû   n ti.

¹⁷ Kÿ Jesus t  g: “   t  y 10 (ke) t   m  ', h   v  : h  ', he mû?” he mû. “H   ra ūn pir ne k  t  g ja n  ’. H  n, ū ag, ū t  y 9 (ke)   n ag?” he t  g.

¹⁸ “F  g tag h   v      pir m   kyr  , Top   to: “  n m  g v   t  y ti n  ,” he j  ,” he t  g, Jesus ti.

¹⁹ Kÿ t  g f  g   n m  : “j  gn   ra,” he mû. “Ha t  g,” he t  g. “   t  y inh ki r   kÿ, h   kÿ    t  g h  ' he mû,” he t  g, Jesus ti.

*Topē tȳ tȳ ēg pā'i nū to vēnh jykre
(Mt 24.23-28, 37-41)*

²⁰ Kejēn Fariseu ag tóg ti ki jēmēnh kāmū mū. “Topē tý tý ēg pā'i nī ūn mý ver kór gy nī, mý kuvar gy?” he ag tóg ti mý. Ký tóg ag mý kāmén mū sir. “Ti vég tū ēg tōg nī, ēg kanē tý, Topē tý tý ēg pā'i nī ti,” he tóg.

21 “Hā kÿ ēg tóг to: “tag kã ti nĩ, tãtá ti nĩ,” henh ke tû nĩ gé. Ha mě, ãjag kãmĩ ti huri věnh ven, ti tÿ tÿ ēg pã'i nĩ ti, ãjag tÿ ti vég tû (hã) ra,” he tóг.

22 Ký tóg ã mré mū tī ag mÿ: "tÿ sóg ēprā ke fi kósin nñ," he mû. "Kejën tóg ãjag tÿ Topë tÿ tÿ ēg pâ'i nñ venh ha pë tñh mû. Ti tÿ kurã pir ki vñh ven mû vÿ ãjag mÿ há tñh mû v , h  ra ãjag tóg venh ke t  nñ ver," he tóg.

²³ “Kÿ ag tóг ājag mÿ: “tag ki ti jun ja nÿ,” henh ke mÿ. “Ēn tá tóг jë nÿ,” he jé ag tóг ke mÿ gé. Kÿ venh mÿ tûg nÿ hã ra. Ag vî jêmë sór tûg nÿ.

²⁴ Inh kătīg mān ke vỹ ta tỹ kóm kóm ke ri ke nĩ. Ti tỹ kóm kóm ke kỹ ēg tóg néń kar vég tĩ, kanhkă krẽm. Kỹ věnh kar vỹ ti tỹ kóm kóm ke ẽn vég tĩ gé. Inh kătīg mān ke vỹ ri ke nřnh mū, inh kurã ẽn kã. Věnh kar vỹ inh ve kän mū. Tỹ sóg ēprã ke fi kósin nĩ,” he tóg.

²⁵ “Inh kātīg mān ke to hā sóg hā ra vēsýrénh mág han ke mū ver. Úri ke ag vý iso é henh ke mū ver,” he tóg.

26 “Kÿ inh kâtîg mân ke kurâ ën kâ ëprâ ke ag tóghan kân ke mû, ag tÿ Noé tÿ ga mî tî mû kâ néñ hanja ën ti.

²⁷ Ta kutē to hā ag tógi jēn ja nīgtī, jēn kar kȳ ag tógi kron ja nīgtī gé, vēnh prū kutēm ja ag nīgtī gé.

Ên kā Noé tóg kejēn barco tÿ ïn kāra rã ja nñ. Ti tÿ kāra rã kar kÿ ta tóg sir kutë ja nñ, kÿ ag tóg goj var ki kâgter kân ja nñ.

28 Kÿ tóg ri ke pê ja nñ gé, Ló tÿ ga mî tîg ki. Ên kâ ag tóg jên ja nïgtî gé, jên kar kÿ ag tóg kronkron ja nïgtî gé. Vender ke mû ja ag nïgtî gé, kygjâm ke mû ja ag nïgtî gé. Êkrän ja ag nïgtî gé, ïn hyn han ja ag nïgtî gé.

29 Ên kâ Ló tóg kejêن cidade tÿ Sodoma tá kâkutê ja nñ, kÿ pî tóg kanhkâ tá kâtére ja nñ, cidade kri, pó tÿ enxofre nïja ên ke gé. Kÿ ên tóg ag kâgtén kân ja nñ. Topê tÿ ag vôg kónän ke to jykrén sór tû ja ag nïtigti.

30 Ge ti nñnh mû gé, ēprâ ke fi kósin tÿ vênh ven mân ke kurâ ên kâ. Mî ëkrén ke tû ag nïgtî gé, ti to há tû ag.

31 Ú tÿ kurâ ên kâ ã ïn rã hâ tñ kÿn jé ã tû mân rã sór tûg, ti tû tÿ ti ïn krêm nïtî ti. Ú tÿ êpÿ tá tî ên jé ã tû to výn ke tûg.

32 Ló prû fi to jykrén.

33 Äjac tÿ äjac jykre hâ han sór kÿ äjac nûgme ki vár ke mû, ha vemnî. Äjac tÿ isugrîn äjac jykre fi mân kÿ äjac krenkren ke vê, ha vemnî,” he tóg.

34 “Hâ kÿ sóg tag tó mû, ha më. Kuty ên kâ, inh kâtig mân ke kuty ên kâ ûn régre ag vÿ jagnë mré nûgnûr nïtînh mû. Ag kâmî ûn pir jé prêr sóg ke mû, kÿ tóg inh mré tînh mû, jâvo ti régre vÿ kâ nýnh mû, ha vemnî.

35 Ûn régre fag vÿ ëgtynyn nïtînh mû, jagnë mré, ên kâ. Kÿ sóg ûn pir fi jé prêr ke mû, kÿ fi tóg inh mré tînh mû, jâvo fi régre fi vÿ kâ jênh mû, ha vemnî.

36 Ūn régre ag vý ẽpý ki rãnhrãj mûnh mû, ẽn kã. Ký sóg ūn pir je prêr ke mû, ký tóg inh mré tinh mû. Jävo ti régre vý tá tinh mû gé, ha vemnî,” he tóg, Jesus ti.

37 Ký ti mré mû tĩ ag tóg ẽg Senhor mý: “tag hẽ tá ke nînh mû hýn?” he mû. Ký tóg ag mý: “kurã ẽn kã äjag ki kanhró nýtinh mû,” he mû. “Nén û ter nýg ja ri ke ti nî. Hã tá tóg vênh mân tĩ, jâtã ti, he ẽg tóg tĩ. Tag ri ke ti nînh mû, ha vemnî,” he tóg, Jesus ti. Ti tý ã kâtig mân ke tón hã vê.

18

Êg tý Topê mré vĩ to krónh ke tû

1 Ký Jesus tóg ag mý: “äjag tý Topê mré vêmén ke vý ge nýnh mû, ha më,” he mû. Ẽg tý kurã kar ki Topê mré vêmén ký tóg há tinh mû, ẽg tý to krónh ke tû nîn ký. Tag tý tóg ag kanhränrän sór mû, ã mré mû tĩ ag, hã ký tóg tag to mû, ha më.

2 “Kejën pã'i tóg nïgtî, êmã ū tá,” he tóg. “Ag tý jagnë to jû vég ti tû. Ti rãnhrãj hã vê. Hã ra tóg Topê kamëg vânh nî, ti jykre pâno nîn ký. Ký tóg ã mré ke ag kamëg vânh pë nïgtî gé. Kórég pë ti nïgtî.

3 Ti jamã tá ū fi tóg nïgtî gé, ūn mén ter ja fi. Ên fi vý kejën ti to kâtig ký ti mré vêmén mû. Ký fi tóg ti mý: “inh lograr ke sór mû ẽn ag jo inh vemnî,” he mû.

4 Hã ra tóg më jävânh nî. Jatu tóg nî nî, kysã tý hën ri ke ki. Ký fi tóg ti tá jun tý hën ri ke han mû, to krónh ke tû fi nî. Ký tóg kejën to jykrén mû. “Topê kamëg vânh inh nïgtî,” he tóg. “Ü kamëg vânh inh nïgtî gé.

5 Hā ra fi tóg isovānh tū pē nī, ūn mén ter ja ēn fi. Kurā kar ki fi tóg inh mŷ to vīnh kātī tī. Kŷ inh hŷn fi jy rānh mû ha, ke tū nī mû ra fi tóg ijū han ke mû, fi tŷ inh venh kātī to krónh ke tū nīn kŷ, ha vemnī,” he tóg, pâ'i kórég ti,” he tóg, ēg Senhor tŷ Jesus ti.

6 Kŷ tóg ag mŷ: “ti vī jêmē ra,” he mû. “Jykre pâno ti nī, pâ'i kórég ēn ti, hā ra tóg fi tŷ ti mŷ vī e ēn to fi kren han sór mû,” he tóg.

7 “Hā kŷ Topē vý ãjag krenkren han ke mû gé. Ñjag kuprêg ja tóg nî mŷr, kŷ ti mré vêmén nî. Kurā ki ti mŷ vîmnî, kuty tá ke gé. Ñjag kren han vânh nî ve ti nî, kejën.

8 Hā ra tóg ãjag krenkren han ke mû, kânhmar, ha vemnî. Ki hā sóg tó mû,” he tóg. “Hā ra ēprâ ke fi kósin ēn tŷ kâtig mân kŷ ag mŷ ti ki ge sór mû vý?” he tóg, Jesus ti.

Ēg tŷ: “tŷ inh ūn há nî,” henh ke tū

9 Kŷ Jesus tóg ag kanhrân mân mû gé. Û tóg ū tŷ ti vî mêt mû ēn ag kâmî nŷtî, hā ra ag tóg vêso: “tŷ ēg tóg ūn há nŷtî,” he tî. “Kórég tû ēg nŷtî, jo ū ag ne kórég nŷtî”, he ag tóg tî, vêso, Jesus vî mêt mû ū ag. Ēn ag kanhrân rân sór tóg mû, Jesus ti. Kŷ tóg ag mŷ: “ãjag jykre vý ge nŷnh mû, ha më,” he mû.

10 “Kejën Fariseu ū tóg nîgtî. Topē jo ūn ra tóg tî mû, tá Topē mré vî je. Ti mré ū tóg ra tî mû gé, ū tŷ governo mŷ jânkamy mág tî ti. Topē mré vî sór tóg mû gé.

11 Kŷ Fariseu tóg Topē mré vêmén jê nî. “Topē,” he tóg. “Inh mŷ tóg há tî, isŷ jykre kórég tû nîn kŷ, ag jâvo. Û ag tóg néen ū péju(g) tî, hā ra sóg han tû nîgtî. Û ag tóg néen ū vênhmŷ han tî inhhâ, jâvo inh

pi(jé) han tĩ'. Ăjag prũ tũ fag mré ag tóg nÿgtĩ inhhã. Kÿ governo mÿ jãnkamy mág tĩ tag ti vÿ kórég nĩ gé inhhã.

¹² Ag jãvo sóg vënh jykre há han tĩ. Semana kar ki sóg vãkre régre han tĩ, jég më tĩ ki. Hã ki sóg ã jykre ki króm tĩ. Isü tÿ sóg dízimo kajãm tĩ, ã mÿ. Sÿ néñ ū tÿ 10 (ke) ki sóg ūn pir nñm tĩ, ã mÿ dízimo han kÿ," he tóg, Fariseu ti, Topé mÿ.

¹³ Hã ra governo mÿ jãnkamy mág tĩ ên tóg kór há tá jẽ nĩ, kuvar há tá, mÿ'ág kÿ. Kÿ tóg kanhkã ki êvânh tũ nĩ gé. Â fe kri tóg kãgmig mû, ti tÿ mÿ'ág mág kÿ. Kÿ tóg Topé mré vĩ mû. "Topé," he tóg mû gé. "Â vĩ mranh inh mÿr," he tóg. "Â mÿ inh jagãgtãñ ke tũ hã ra," he tóg, Topé vĩ mranh tĩ ên ti," he tóg, Jesus ti.

¹⁴ "Ha më, Topé vÿ ti mÿ vënh pãte fón, hã kÿ tóg jatun mÿ vyr. Jãvo tóg Fariseu ên mÿ vënh pãte fón tũ nĩ. Ge ti nÿgtĩ. Ëg tÿ vëso: "há inh nĩ" hen kÿ Topé tóg ëg to kórég nĩ. Kÿ tóg ëg térem mû sir. Ëg tÿ hã ra vëso: "kórég inh nĩ" hen kÿ Topé vÿ ëg to há nĩ, kÿ tóg ëg tÿ ūn mág han ke mû gé sir," he tóg, Jesus ti.

*Jesus tÿ ūn kãsir ag to há
(Mt 19.13-15; Mc 10.13-16)*

¹⁵ Kÿ fag tóg gîr tatã kãmû mû ti to, ti tÿ gîr kri ã nÿgé fi jé. Hã ra ti mré mû tĩ ag tóg vég mû, kÿ ag tóg fag to jû mû, û tÿ ag tatã kãmû mû fag to.

¹⁶ Hã ra Jesus tóg fag jé prêr kÿ ag mÿ: "vĩ tûg nĩ, gîr ag mÿ," he mû. "Gîr ag tÿ iso kãmû kamëg tûg nĩ," he tóg. "Ù tÿ ge hã vÿ ëg Senhor tÿ Topé krëm nÿtinh mû," he tóg.

17 “Sŷ ke há vѣ, hã kŷ sóg tó mû. Gîr ag vѣ iso há p e n yt .  n k asir tag ag ri ke n yt mn , ke t u n i m u ra  ajag t g Top  t y  eg p a'i n i venh ke t u n i m yr,” he t g, Jesus ti.

 n rico ag

(Mt 19.16-30; Mc 10.17-31)

18 K y kej n  t g Jesus ki j em nh k at  m u, p a'i  . K y t g ti m y: “Senhor,” he m u. “H a  t g n i,” he t g. “Sŷ r r kr y  ja t u venh h a t g t . Sŷ ti ve j e inh h y  v enh jykre h a t y ne han ke m u?” he t g.

19 K y Jesus t g ti m y: “iso: “h a  n i,” he s r t g n i,” he m u. “ eg pi(j ) h a n yt !” he t g. “Top  h a ne  pir m y h a n i,” he t g.

20 “Top  t y n n  t o  eg jyv n ja  n ki kanhró  t g n i, h a v y:  pr  t u f i mr  n y t g n i, he m u,  t en t g n i, he m u, n n  p eju(g) t g n i, he m u,  t o  n t g n i, he m u,  n y mr   j og kam g n i, he m u,” he t g ti m y, Jesus ti.

21 H a ra t g: “ki kr m k n s g, is n k ,” he m u.

22 K y Jesus t g ti m y: “n n  pir v y t u n i ver,” he m u. “ t u v m k n n i,  t y  n v es r  nh m u ag m y vin j e, j ankamy ti. K y  t g kanhk  t u m g n i sir. Kar k at g n i,  t y inh mr  t g j e,” he t g ti m y, Jesus ti.

23 K y t g ti m y v ehm y t , Jesus v i ti, ti rico p e n n k y.

24 H a ra Jesus t g ti m y v ehm y  n ki kanhr n m u. K y t g  mr  m u t i ag m y: “jagy ti n y,  n rico t y Top  t y  eg p a'i n i venh ke ti,” he m u.

25 “Cavalo p n  s r v y pr j nor f n r m ke t u n i,” he t g. “Ti t y f n r m ke ra t g jagy t i v ,  n rico t y Top  t y  eg p a'i n i venh ke ti,” he t g.

26 Kÿ ti vĩ mẽg mû ag tóg to v  m  n m  . “K   ũ h  n kren ke t   p   n  ,” he ag t  g.

27 K   Jesus t  g ag m  : “  pr   ke ag v   t   junjun ke t   n   v  ,” he m  . “H   ra Top   h   t  g   g t   t   junjun han ke m  ,” he t  g.

28 K   Pedro v  : “ha v  ,” he m  . “  g t   n  n ũ kar r   j     g t  g m   m  ,   g t      mr   m   j  ,” he t  g.

29 K   Jesus t  g ag m  : “s   ke h   v  , h   k   s  g t   m  ,” he m  . “  t  g kej  n    jam   r   k   t   m  , ti pr   fi, ti k  ke, ti j  vy, ti han m   fag, ti kr   r   k   t  g t   m  , Top   t     g p  'i n   t  gr  n, ti t   t   v   ki kr  m j  ,” he t  g.

30 “  n v   t  g sir v  nh kaja j   n  n kar   n t   ũn e venh ke m  , ag j  gja k  , ga kri, kar k   t  g v  h   sir   g r  r kr  g ja t   venh ke m   g   sir, kanhk   t  ,” he t  g, Jesus ti.

*Jesus t      ter ke t   m  n
(Mt 20.17-19; Mc 10.32-34)*

31 K   t  g ũ t   12 (ke) ag j   pr  r m  , vyrm  , ag m   k  m  n j  . “Ha v  ,” he t  g. “Jerusalém ra   g m   m  , k   s  g t   ve k  n ke m  , v  s  y Top   v   t   ag t   iso n  n r  n ja   n ti,” he t  g. “T   s  g   pr   ke fi k  sin   n n  , h   k   ag t  g inh k  m  n ja n  , Top   v   ki.”

32 F  g ag m   ag t  g inh f  g ke m  , p  'i ag, Jerusalém t  , ha v  mn  , ag t   iso    he j  , ag t   inh v  g k  n  n j  , ag t   iso sug ke j   g  ,

33 ag t   inh mr  nmr  n j  . Ag t   is  n ke v  . H   ra s  g kur   t  gt   t  g k   r  r m  n ke m  , ha v  mn  ,” he t  g, ti mr   m   t   ag m  , Jesus ti.

34 H   ra ag t  g ti v   tag to jykrén t   n  , ũ t   12 (ke)   n ag. Ti v   t  g ag m   v  nhm   t  . K   ag t  g ki kagt  g n  t  . “Ti t   ne t   n   h  n'?” he ag t  g m   sir.

*Jesus tÿ ūn kyvó tÿ há' he
(Mt 20.29-34; Mc 10.46-52)*

³⁵ Ag mūn kÿ ag tóg Jericó to hā mū mū. Tá ūn kyvó vÿ ēpry kri nī nī, ēmīn kri. “Inh mÿ jānkamy nīm,” he tóg tī, vēnh kar mÿ, ti kyvó nīn kÿ.

³⁶ Ěn vÿ vēnh kar tÿ ēpry jagma mū mēg tī. Kÿ tóg ag mÿ: “ū nē?” he mū.

³⁷ Kÿ ag tóg ti mÿ: “Jesus vē, Nazaré tá ke ēn vē,” he mū.

³⁸ Kÿ tóg prēr mū sir. “!..Jesus'..., Davi kósin'..., ijagāgtān ra..!” he tóg mū, prēr kÿ.

³⁹ Kÿ Jesus jo mū ag vÿ ti mÿ vī jū han mū. “Ēmē kā nī nī,” he ag tóg ti mÿ. Hā ra tóg prēr mān', prēr mān' he mū. “!..Davi kósin'..., ijagāgtān ra..!” he tóg.

⁴⁰ Kÿ Jesus tóg krýg he mū, kÿ tóg: “ti jé prēr,” he mū. Kÿ ag tóg ti pére kāmū mū. Ti ki jun kÿ tóg ti mÿ:

⁴¹ “inh ã tÿ hē ri kenh ke?” he mū. Kÿ tóg ēg Senhor mÿ: “sÿ venh há tóg tī,” he mū.

⁴² Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “kÿ tÿ vé,” he mū. “Ã tÿ inh ki rā kÿ ã há' henh ke mū,” he tóg.

⁴³ Kÿ tóg vēsýmér ēvānh há' he mū sir. Kÿ tóg ti mré tī mū. Topē mÿ tóg vī há han mū. Kÿ tóg vēnh kar mÿ há tī, ag tÿ ti tÿ há' he mū ēn ven kÿ. Kÿ ag tóg Topē mÿ vī há han mū gé sir.

19

Jesus tÿ Zaqueu venh tīg

¹ Kÿ Jesus tóg cidade tÿ Jericó ki rā mū sir, kÿ tóg fīn rām kÿ tīg sór mū.

² Hā ra ū tóg tá nī nī, ti jyjy hā vý: Zaqueu, he mū. Governo mý jānkamy māg tī ag pā'i vē. Rico pē ti nī, rico tāvī.

³ Ėn tóg Jesus ve sór mū, ti tý Jericó fīn rām ký. Hā ra tóg rur jē, hā ký tóg ti vég tū nī, vēnh e ag tý ti pénīn mūn ký.

⁴ Hā ký tóg ti jo vēnhvág tī mū, ký tóg ka tý krén to tāpry mū, ti tý Jesus ve já, ti tý jagma tīg ký.

⁵ Ký Jesus tóg ka ēn tá jun mū. Hā ra tóg krīg mý ēvānh ký ka kri ti vég mū. Ký tóg ti mý: "Zaqueu," he mū. "Kur kātére to fūrūn ké. Isý ā īn krēm nūr ke vē," he tóg, Jesus ti.

⁶ Ký tóg tére tý mrānh ke mū sir. Jesus mý tóg: "mū já ha," he mū. Ti mý tóg sér tī, Jesus tý ti īn krēm nūr sór ký.

⁷ Hā ra vēnh e ēn tóg Jesus to vī mū sir, ti to jū ký. "Topē vī mranh tī vē, ēn ti, hā ra tóg ti īn krēm nūr sór mū, vēnh jykre pāno han tī ēn mré," he ag tóg mū.

⁸ Ký Jesus tóg ti īn krēm nī nī. Ký Zaqueu vý ti mý vēnh kāmén kātī mū, ā jykre to jykrén ký. Ký tóg ēg Senhor mý: "ha vé," he mū. "Isū kuju vin já sóg ke mū, ūn jagtar ag mý. Ū ag lograr he ja sóg nīgtī, ag tū ki, hā ra sóg ag mý ti kāfór nīm sór mū ha. Sý jānkamy pir ki ū lograr he jan ki sóg ti mý ū tý 4 (ke) vin sór mū," he tóg, Zaqueu ti.

⁹ Ký Jesus tóg ti mý: "há ti nī," he mū. "Ūri ā tóg kren mū, ā mré ke fag mré hā," he tóg. "Abraão kósin vý tý ā nī gé," he tóg.

¹⁰ "Tý sóg ēprā ke fi kósin nī. Ūn vāfor mū ēn jāvānh já sóg kātīg, sý ag krenkren han já, ūn jykre pāno han mū ēn," he tóg, Jesus ti.

*Jānkamy to comparação
(Mt 25.14-30)*

¹¹ Hā ra ag tóg ti vĩ mẽ há han mū, kÿ tóg ag mÿ Topẽ tÿ tÿ ẽg pã'i nñih ke ti kãmén sór mū. Jerusalém to hã tóg nĩ, hã kÿ ag tóg ti to: “Topẽ tÿ tÿ ẽg pã'i nĩ hýn vênh ven ke mū, ti tÿ tá jun kÿ,” he mû.

¹² Kÿ Jesus tóg ag mÿ kãmén mû, Topẽ tÿ tÿ ẽg pã'i nñih ke tÿ ver vênh ven ke tû nĩ. Kÿ tóg tag tó mû, ha mẽ. “Kejën pã'i tóg nígtî,” he tóg. “Ên tóg ga ū ra tûg sór mû, tá ã tû ve jé, ga ên tá ã tû han jé. Tag han kar tóg tá výn ke sór mû.

¹³ Pã'i ên vý ã camarada tÿ 10 (ke) ag jé prêr mû, kÿ tóg ag mÿ jãnkamy prestar he mû sir. Ag kar mÿ tóg ti kãmur pir nñim mû, jãnkamy tÿ, ū tÿ 10 (ke) ag mÿ. Kÿ tóg ag mÿ: “ha inh mÿ tÿ rãnhrâj,” he mû. “Kejën sóg výn kenh ke mû, kÿ sóg tugným ke mû, ãjag rãnhrâj ti,” he tóg. Kar tóg tû mû sir.

¹⁴ Hā ra ti krêm ke ū ag vý ti to há tû nýtî, kÿ ag tóg ti nón vênh vĩ jénëg mû. Kÿ ag tóg: “ã tÿ ẽg kri tÿ pã'i nñi kÿ tóg vênhmÿ nĩ,” he mû, “ẽg tÿ tag ve jãvânh tóg tû,” he ja ag tóg nígtî, ag tÿ ti mÿ vênh vĩ jénëg mûn kã.

¹⁵ Hā ra tóg tÿ pã'i nñi kÿ këjën výn ke mû, ga ên ve kar kÿ, tá ti rãnhrâj han kãn kar. Kÿ tóg tÿ pã'i mág jé. Výn ke kÿ tóg ã camarada ag jé prêr mû sir, ti tÿ ūn mÿ jãnkamy vin ja ên ag. Ti tÿ ag rãnhrâj tugným sór v , ag ganho ve sór v  gé.

¹⁶ Kÿ ū tóg ti tá jun kÿ ti mÿ: “pã'i!”, he mû. “Ti kãmur pir nñim ã tóg mÿr. Hā ra sóg kri ū tÿ 10 (ke) ganhar k ,” he tóg.

¹⁷ Kÿ ti patr o tóg ã camarada mÿ: “jykre há t v  ã tóg nĩ,” he mû. “N n s  ki r r há han ã t g, h  k  ã

tógi cidade tÿ 10 (ke) ki rÿr mÿ ha,” he tógi, pã'i ti, ã camarada mÿ.

¹⁸ Kÿ ū tógi ti tá jun mÿ gé. Kÿ tógi ti mÿ: “pã'i,” he mÿ gé. “Ti kãmur pir nÿm ã tógi mÿr. Hã ra sógi kri ū tÿ 5 (ke) ganhar ké,” he tógi.

¹⁹ Kÿ ti patrão tógi ti mÿ: “cidade tÿ 5 (ke) ki rÿr jé ã tógi ke mÿ ha,” he mÿ gé.

²⁰ Kÿ ū tógi tá jun mÿ gé. Kÿ tógi ti mÿ: “pã'i,” he mÿ gé. “Ha vé, ã tû ti,” he tógi. “Inh krí págja ki sógi tógiñ kÿ nÿm han.

²¹ Ñ kamëg ja inh nÿ, ã vĩ tar to. Ñ tÿ néni vin ja tû ñen mân sóri ã tógi tû, ã tÿ néni krän ja tû kunñuh sóri ã tógi tû,” he tógi, ti camarada ti, pã'i ti mÿ.

²² Kÿ ti patrão tógi ti mÿ: “ã vĩ tógi ã jykre pâno han mÿ, ha më,” he mÿ. “Inh mÿ vĩ tar han tî? Inh mÿ sÿ néni vin ja tû mân sóri tî? Inh mÿ sÿ néni krän ja tû kunñuh sóri tî? Hã ki kanhró ã mÿ nÿ?”

²³ Kÿ ã tÿ ne jé inh jãnkamy tÿ banco ki rãnhraj tî ag mÿ vin ja tû nÿ nê? Ñ tÿ ag mÿ vin mÿ ra sógi ti juro venh mÿ vê, kÿ sógi isü kâfór mân ke mÿ vê,” he tógi, ti patrão ti, ã camarada mÿ.

²⁴ Kÿ tógi tá nÿtî ag mÿ: “ti nÿgã ti tû mÿ,” he mÿ. “Ü tÿ ti kãmur tÿ 10 (ke) mân ja ñen mÿ nÿm, ti tû pir ti,” he tógi mÿ sir.

²⁵ Kÿ ag tógi ti mÿ: “pã'i,” he mÿ. “Ti kãmur tÿ 10 (ke) vÿ tÿ ti tû nÿtî. Tû mág ve ti huri,” he ag tógi, pã'i mÿ.

²⁶ Kÿ tógi: “hÿ,” he mÿ. “Hã kÿ sógi tógi mÿ. Ün tû mág vÿ mân mân ke mÿ. Ü tÿ tû sÿ nÿ ñen tû kunñuh kân jé ag tógi ke mÿ gé,” he tógi.

²⁷ “Kÿ inh kato tê mÿ ag pére kãmÿmnÿ, ū tÿ iso: “ti tÿ êg kri tÿ pã'i jén kÿ tógi êg mÿ kórég nÿ,” he mÿ

ẽn ag. Ag kãgtén ra, inh rĩnve,” he tóg, pã'i ti,” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ ēg tÿ ti rãnhrãj ki rĩr há han ke kãmén hã v .

²⁸ Tag tó k n k y t g t k k kut  m  sir, k y t g cidade t y Jerusalém ra t i m .

*Jesus t y Jerusalém t  jun
(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Jo 12.12-19)*

²⁹ Ti t y Jerusalém ra t i g y t g  em a t y Betfag  to h  jun m ,  em a t y Bet nia t , p n nh t y Oliveiras he m   n t . T  jun k y t g   mr  m  t  r gre ag j n g m , ag t y ti m y ag m g t y burrica ve j .

³⁰ H  k y t g ag m y: “ em a  n ra m mn ,  g jo  em a  n ra,” he m . “T  junjun k y  ajag t g burrica fi k sin venh m . Kri n  ja t u ja t g j  ver.  n kav n k y ti p re k m mn , ti kyv n k y,” he t g.

³¹ “H n ri ke m n ag t g  ajag m y: “ ajag t y ne j  ti kav n n ?” henh m . K y ag m y: “ g Senhor v y ti ve s r m ,” hemn , he t g, Jesus ti.

³² K y ag t g m  m , Jesus t y ag jëgnën k y. Ti t y ag m y t  m  ve k n ag t g m  sir.

³³ K y ag t g ti kyv g m . K y ti t y t y  n m g m  ag t g ag m y v  m . “ ajag t y ne j  burrica k sin tag kav n n ?” he ag t g.

³⁴ K y ag t g: “ g Senhor v y ti ve s r m ,” he m .

³⁵ K y ag t g Jesus m y ti p re k m  m .  ajag kur kug n ag t g m  sir ti kri. K y Jesus t g kri n  m  sir.

³⁶ K y t g t i m . K y ag t g  ajag kur kug n m  sir,  pr y jagma,  m n  jagma.

³⁷ Ge k y ag t g Jerusalém to h  junjun m  sir, p n nh t y Oliveiras to re k y.

Ag tÿ pânónh ën to re kÿ vâhã ag kar ën tóg Topë mÿ vî há han mû sir, Jesus mré mû kar ën ag. Ag mÿ tóg sér tî. Jesus tÿ néñ han mû ve ja ag tóg nïgtî, ti tÿ néñ han vânh hyn han mû ti. Ën mî ëkrén kÿ ag tóg Topë mÿ vî há han mû, jamã hár(a).

³⁸ Kÿ ag tóg: “!..sér tóg tî ëg mÿ..!” he mû. “!..Ëg Senhor vÿ ëg ki jun..., ëg jóg mág tÿ ti jënën kÿ..!” he ag tóg. “!..Kanhkâ tá ke ag tóg jatu nÿtî..! Topë mÿ ëg tóg vî há han sór mû, kynhmÿ nî ën mÿ..!” he ag tóg, prënprêr kÿ.

³⁹ Hâ ra Fariseu û ag tóg tá nÿtî gé, vënh e ën kâmî. Kÿ ag tóg Jesus mÿ: “Senhor”, he mû. “Ã mré mû tî ag mÿ: “prënprêr tûg ra,” hé, he ag tóg, Jesus mÿ.

⁴⁰ Hâ ra Jesus tóg ag mÿ: “vó,” he mû. “Ha më, ag prënprêr tû nî ra pó hýn prënprêr mû vë, ag mÿ sinsér mû vë,” he tóg ag mÿ.

Jesus tÿ Jerusalém to fÿ

⁴¹ Ge kÿ ag tóg cidade tá junjun mû sir. Cidade ën ve kÿ tóg to fÿ mû, Jesus ti.

⁴² “Jerusalém tá ke ag vÿ ki kanhränrän sór tû nÿtî,” he tóg. “Ag tÿ ūri ki kanhränrän há tóg tî vë, hâ ra ag tóg ke jâvânh nÿtî. Äjag tÿ ki kanhränrän' he mû ra äjag tóg jatu kenh ke mû vë, mÿr, ha më, hâ ra äjag tóg jêmë sór tû nî. Kutu äjag tóg nÿtî.

⁴³ Hâ kÿ äjag tóg vâhã kurâ kórég pë venh ke mû. Äjag kato tëgtë mû ag vÿ äjag to rårânh ke mû. Kûm'kûm ke jé ag tóg ke mû, äjag cidade jy ró pénîn. Komêr hâ ag tóg äjag to grëngrënh kenh ke mû, kÿ ag tóg äjag mân výrýn kenh ke mû sir.

⁴⁴ Äjag tÿ tûg' he kân jé ag tóg ke mû, äjag krë ke gé. Äjag ïn kókén kân jé ag tóg ke mû gé. Kÿ ïn tÿ pó

pi(jé) jagnē kri nýtinh mū'. Kurā há ki ājag tóg Topē vĩ mẽ jãvãnh nýtĩ, ūri. Topē vý ūri ājag mý vĩ há han mū ver, hã ra ājag tóg mẽ jãvãnh nýtĩ. Hã kÿ ājag tóg ti kórég venh ke mū," he tóg, Jesus ti. Fý pẽ han kÿ tóg tó mū, cidade mĩ tíg kÿ.

Jesus tý Topē jo ïn tá jun

(Mt 21.12-17; Mc 11.15-19; Jo 2.13-22)

45 Kÿ tóg Topē jo ïn tá jun kÿ kãra rã mū sir. Kÿ tóg ū tý tá néñ ū vender he tĩ ag pan mū sir.

46 Ag mý tóg tag tó mū, ha mẽ. "Topē vĩ rá to jykrén nĩ," he tóg. "Tag vý rán kÿ nĩ, ha mẽ. Inh ïn jiji vý tý Topē mré vĩ jafã nĩ, he tóg, Topē vĩ tý rán kÿ nĩ ki. Hã ra ājag tóg Topē mré vĩ jafã tag krém néñ kar pigju mügtĩ, kÿ tóg bandido ag jamã ri ke nĩ sir," he tóg, Jesus ti. Ag pan kÿ tóg ag mý tó mū.

47 Hã ki tóg kurã kar ki ag kanhrãnrã mū, Topē jo ïn krém. Hã ra Topē tû ki rír tĩ to pã'i ag mý tóg kórég nĩ, Topē vĩ rán tĩ ag mý ke gé, pã'i kar ag mý. Hã kÿ ag tóg ti téñ ke to jykrén mū sir.

48 Hã ra tóg ag mý ki króm sór tû nĩ. Véñh kar mý tóg mẽ sér tĩ, ti vĩ ti, hã kÿ pã'i ag tý ti téñ sór mū ra tóg véñhmý tĩ sir ag mý.

20

Ün ný hýn Jesus jénë

(Mt 21.23-27; Mc 11.27-33)

1 Kurã kar ki Jesus tóg Topē vĩ tó jé nĩ, véñh vĩ sér en, Topē jo ïn krém. Kÿ tóg kején tá jé nĩ. Kÿ Topē tû ki rír tĩ to pã'i ag tóg ti to kãmû mû, Topē vĩ to professor ag ke gé, kófa ag ke gé.

2 Ti mý ag tóg: "éeg tý ã ki jéméñh há tóg tĩ," he mû. Kÿ tóg ag mý: "hej," he mû. Kÿ ag tóg: "ã véñh jykre

tý ne tý tag han mū'?" he mū. "Ũ ný ã jēnē?" he ag tógr.

³ Ký tógr ag mý: "ãjag ki sóg jēmēnh ke mū gé, vēnh kato," he mū. "Ha mē.

⁴ João vý ag kygpég tí ja nígtí. Ký ti mý kanhká tá vēnh jykre han mū', ëprã jykre vó?" he tógr. "Ũ ný ti jēnē?" he tógr. "Inh mý tó," he tógr, Jesus ti, ag mý.

⁵ Ký ag tógr jagnē mré to jykrén mū sir. "Ëg tý ti mý: "Topē tý ti jēnē vē," hen ký tógr ëg mý: "ãjag tý ne jé ti vĩ kri fig tū ja ní nē?" henh ke mū," he ag tógr jagnē mý.

⁶ "Ëg tý hã ra ti mý: "ëprã ke jykre ja vē," hen ký vēnh kar vý ëg pin sór ke mū, pó tý, ha vemnī. João to ag tógr: "Topē vĩ tó tū pẽ ja vē," he tí, hã ký ag tógr ëg to jūnh ke mū, ëg tý: "hã tū vē," hen ký," he ag tógr mū jagnē mý.

⁷ "Topē jykre han ja ti ní," he sór tū ag nýtí, ký ag tógr: "ëprã ke jykre han ja ti ní," he sór tū nýtí gé. Hã ký ag tógr Jesus mý: "ëg pi(jé) ki kanhró nýtí," he mū, João jykre to.

⁸ Ký Jesus tógr ag mý: "ký sóg ãjag mý ū tý inh jēnëg mū ën tónh ke tū ní gé," he mū. Æ kato tē mū ag mý tógr ke mū.

Ũn camarada kórég ag to comparaçōo (Mt 21.33-46; Mc 12.1-12)

⁹ Ký tógr vēnh kar kanhrānrān ký ag mý: "ëg tý Topē kato tē ký tógr ge nýnh mū, ha mē," he mū. "Kejēn ū tógr nýtí. Uva krān ja tógr ní, néñ kanē tý vinho han jafā ën. Ký tógr ū tý ki rír tí ag mré to jykrén ký ag mý tovānh mū sir. Ag mý tovānh ký tógr ga ū ra tí mū. Hã ra tógr kâtig vānh han mū.

10 Ti uva kanēn kÿ t g ag m y  amarada j n g m u,  t  ki r r t  ag m y, ag t  ti m y ti t  n m j ,  kr  kan   n ti. H  ra ag t g ti m y vin t g m u. Ti mr nmr n ag t g m u. K y ag t g ti m y: “ha t g,” he m u. N n  t  ra t g t  m u sir.

11 K y t g  amarada  j n g m u g  sir. H  ra ag t g ti mr nmr n m u g . Ti m y f f n kar k y ag t g ti m y: “ha t g,” he m u g  sir. N n  t  ra t g t g m u g .

12 K y t g ag m y  j n  m n m u g  sir, h  ra ag t g ti mr nmr n k y ti r nh k y ti t n m u sir.

13 K y uva kr  t   n t n m u t g to jykrén m u. “Inh h n h n ri kenh ha,” he t g, to jykrén k y. “Inh k sin j n  je s g ke m u, inh fe p e  n, h n ri ke m n ag ti kam g m u,” he t g.

14 Ti k sin t  ag t  jun k y n n kr  ki r r t  ag t g ti v g m u. K y ag t g ti to jykrén m u, jagn  mr . “Kej n  kr  tag v t  ti t  n h m u,” he ag t g. “M u n , ti t n je, ti t  tag t t   g t n n h je,” he ag t g.

15 K y ag t g r  m a ra ti p re m u k y t  ti t n m u sir. K n h n h n ri kenh ke m u’,  kr  t   n t n m u  n ti?” he t g, Jesus ti.

16 “K t g je t g ke m u,  kr  ki r r t  ag k gt n je. K y t g  amarada   ag m y finh m u sir,   jakr  ti,” he t g, Jesus ti.

K y ag t g m g m u, ti v i ti, ti p n n n t   n ag. K y t g ag m y e t . “ g je tag venh ke t n n ,” he ag t g m u,  t y Jesus v i m g m u ag.

17 H  ra Jesus t g ag ki  v nh k y ag m y: “Top  v i r  tag to jykrén n , ha m ,” he m u. “P o t   n han jaf  f n ag t g, p o t   n han t  ag. Ag m y t g k r g ja n , p   n ti. H  ra Top  t g p   n h  t   n n na han m u,” he t g, Top  v i t y r n k y n  ki,” he t g, Jesus ti. Ti t 

ã kato väsänsän mū ag mÿ vënh kämén hã vë.

¹⁸ Kÿ tóg ag mÿ: “ü tÿ hën ri ke ag vÿ pó tag kri vár ke mû, kÿ ag tóg kri vár kÿ tû' henh ke mû,” he mû. “Kÿ pó tag vÿ ü tÿ hën ri ke ag kri kutënh ke mû gé, kÿ tóg ag tÿ nám nám ke kän mû sir, ag kri kutë kÿ,” he tóg, Topë vĩ tÿ rán kÿ nî ki,” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ ag tÿ ti ki rã tû tugrïn nügme ki vár ke tón hã vë.

Êg tÿ imposto kajäm
(Mt 22.15-22; Mc 12.13-17)

¹⁹ Kÿ Topë vĩ to professor ag vÿ ti vĩ mëg mû, Topë tû ki rîr tû to pâ'i ag ke gé. Ag hã to tóg kämén ja nî, “êg tÿ Topë kato väsân tag vÿ ge nÿnh mû,” he mû ên ti. Kÿ ag tóg ki kanhró nÿtî sir, hã kÿ ag tóg ti se sór mû. Hã ra ag tóg ün e ên kamëg mû. Ti vĩ vÿ vënh kar mÿ më há tî, hã kÿ pâ'i ag tóg ti ség tû nî ver, ag tÿ ti se sór mû (hã) ra.

²⁰ Kÿ ag tóg hã ra ti tugnÿm mû. Ti vĩ to ag tóg vâjig mû, ag tÿ ti vĩ to fóg tÿ pâ'i mÿ ti fëg jé. Ag tÿ ti vĩ tugnñ fóg tÿ pâ'i mág mÿ: “ha ti vóg kónän,” he sór vë. Hã je ag tóg ün jykre kuryj nÿ ve ag jëgnëg mû, ag tÿ ón kÿ Jesus ki jëmë jé.

²¹ Kÿ ên ag tóg sir Jesus mÿ: “Senhor,” he mû. “Vënh jykre kuryj hã tó ã tóg tû, hã kämén ã tóg tû. Hã kÿ ëprâ ke ag ve tóg ã mÿ tÿ néñ ü tû nî. Hã kÿ ã tóg Topë japry to, Topë jamîn to êg kanhrän há han tû,” he ag tóg mû.

²² “Kÿn mÿ há nÿ, êg tÿ fóg tÿ pâ'i mág tÿ imperador mÿ jãnkamy ên nîm ti, imposto kajäm jé? Êg mÿ hÿn nîm mû', nîm ke tû nî vó?” he ag tóg.

²³ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nî, ag jykre régre ti. Hã kÿ tóg ag mÿ: “âjag ne tóg ón kÿ inh ki jëmë sór mû'” he mû.

24 “Inh mŷ jãnkamy ven. Ū jiji nŷ kã nĩ? Ū kãggrá nŷ kã nĩ?” he tóg. Kŷ ag tóg ti mŷ: “pã'i mág kãggrá vẽ,” he mû.

25 Kŷ tóg ag mŷ: “kŷ pã'i mág mŷ ti tû nîm, jo Topê mŷ ti tû nîm gé,” he mû, Jesus ti.

26 Hâ kŷ tóg ag tŷ ti vĩ to ti senh ke tóg tû tû, ti vĩ há han kŷ. Kŷ tóg ag mŷ e tû, ti vĩ há tãvî ẽn ti. Kŷ ag tóg ti mŷ vĩ mân tû nî sir. Hâ ra vênh kar vỹ ti vĩ mëg nýtî nî.

*Ūn kãgter mû ag tŷ rînrîr mân ke
(Mt 22.23-33; Mc 12.18-27)*

27 Kŷ Saduceu ag tóg ti tá junjun mû gé, ti ki jêmë jó. Hâ ra Saduceu ag tóg: “éeg ter ja tá éeg tóg výn ke mân ke tû nî, rîr mân ke tû éeg tóg nî,” he tû.

28 Én ag vý Jesus ki jêmë sór mû gé, ón kŷ. Kŷ ag tóg ti mŷ: “Senhor”, he mû gé. “Moisés vý éeg mŷ vênh jykre tag nîm, hâ vý: á régre tŷ á krê tû ra ter kŷ á tŷ ti prû fi tŷ prûg ke vê, he mû. Á tŷ á régre mŷ á krê han ke vê, fi ki, he tóg mû gé. Moisés tŷ éeg mŷ té jan hâ vê,” he ag tóg mû, Saduceu ag.

29 “Kŷ ū tŷ jagnê mré pafa ja tŷ 7 (ke) ag vý nýgtî. Ag kâke vý prûg mû, hâ ra tóg á kósin tû ra ter mû.

30 Kŷ ti jâvy vý fi tŷ prûg mû sir, hâ ra tóg á kósin tû ra ter mû gé.

31 Kŷ ti jâvy ū tóg fi tŷ prûg mû gé, hâ ra tóg ter mû gé, ti kósin tû ra. Gen kŷ ag tóg kãgter kân mû kejën, ū tŷ 7 (ke) ẽn ag.

32 Kŷ vâhâ ag prû fi vý ter mû gé sir.

33 Kŷ fag kãgter ja tá rînrîr mân kŷ fi hýn mén tŷ 7 (ke) nînh mû vê. Ag kar vý fi tŷ prûg ja nýtîgtî. Hâ kŷ tóg vênhmŷ ný, ag tŷ: “rînrîr mân jé éeg tóg ke

mū,” hen kÿ,” he ag tóg. Saduceu ag tÿ Jesus mÿ ken hã v .

³⁴ Kÿ Jesus t g ag m y k m n m u. “  pr   ke ag v  pr  gpr   t , k y fag v  ag t y m n t  g .

³⁵ Ag k m i   ag t g   ag k gter ja t  r  nr   m n ke m u, ti kur   t  kr  g k y.   n ag v  pr  g m n ke t  n  sir, m n m n ke t  fag t g n  g  sir,   ag r  nr   m n k y.

³⁶ Ter m n ke t  ag t g n  g , m y, ha m , h  k y ag pr  g m n ke t  n , k y fag m n m n ke t  n  g . Kanhk   t n ri ke ag n t , Top   t  j gn  jaf   ag ri ke m y,   n r  nr   m n m u ag. Top   kr   v  t  ag n t  sir, ag t y   ag k gter t  r  nr   m n ken k y.

³⁷ R  nr   m n j  ag t g ke m u,   n k gter m u ag, ha v mn . H  k y Moisés t g Top   to tag t  ja n , ha m . Ti t v nh p  r n    n t i mr   v m n kar k y t g Top   to: “Abra  o t y   n to: Top  , he m u   n v , Isaque t y   n to: Top  , he m u   n, Jac  o t y   n to: Top  , he m u   n,” he ja n , Moisés ti.

³⁸ K gter ag huri, Abra  o, Isaque, Jac  o, h  ra Moisés t g Top   to: “Abra  o t y   n to: Top  , he m u   n v ,” he ja n . Ti t y t y ag Top   n n k y ag t g r  nr   n t , ha m , ag k gter m u ra.   n k gter kar ag v  Top   m y r  nr   n t ,” he t g, Jesus ti.

³⁹ K y   t y Top   v r  n t     ag t g   g Senhor t y Jesus m y: “v h  han   ,   g ter ja t  v n k nh ke m u tag to,” he m u, ti m y.

⁴⁰ K y   t g ti ki j m  m n s  r t  n  sir. Ti kam  gm  g ag t g m u, h  k y ag t g ti ki j m  m n s  r t  n  ha.

*Cristo m y t y Davi k osin n , Top   k osin m y v 
(Mt 22.41-46; Mc 12.35-37)*

41 Kÿ Jesus tóг ag ki jémëg mûг gé sir. Kÿ tóг ag mÿ: “Topë vî rán tî ag ne tóг: “Cristo vý tÿ Davi kósin nî,” he tî,” he mû.

42 “Hã ra Davi tóг Cristo tó ja nî, ti tÿ Topë jé rán kÿ. Kÿ tóг: “ëg jóg mág tÿ Topë vý inh Senhor mÿ tag tó ja nî, ha më: “nî ra ver, inh pëgja tá,” he ja ti nî.

43 “Isÿ ã kato vâsânsân mûг ag tÿ ã krëm vin ke vë, kÿ ag sigse ri ke vë sir. Tag jâvânh nî ver,” he ja ti nî, Topë ti,” he ja tóг nîgtî, Davi ti,” he tóг, Jesus ti.

44 “Hã kÿ Davi tóг Cristo to: “inh Senhor,” he ja nî. Kÿ ti kósin mÿ tÿ ti kri ke nî?” he tóг mû, Jesus ti.

Hã ra ag tóг ti mÿ tó tûg mû. Ag tÿ ne tónh ke tóг tû tû, ti kato têgtê mû ag mÿ.

*Óн kÿ Topë vî to professor ag kamëg jé ëg ke mû
(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40)*

45 Vênh kar tóг mëg mû, Jesus vî ti. Kÿ tóг ã mré mû tî ag mÿ:

46 “ón kÿ Topë vî to professor ag kamëg nî,” he mû. “Kur téj rînh ka(më) ag nýtî,” he tóг. “Kÿ vênh kar tÿ ag mÿ: “ã mÿ há?” hen kÿ tóг ag mÿ sér tî, ag tÿ cidade kuju kâmî mûn kÿ. Vênh kanhrân jafâ krëm ag tóг vênh kápâm kÿ nýtîgtî. Festa ki ag tóг jén vén tî, ag tÿ tÿ pâ'i nýtîn kÿ,” he tóг.

47 “Hã ra ag tóг ūn mén ter ja fag tû mân kân tî. Fag tû mân kân kÿ ag tóг ón kÿ Topë mré vî mág han mûgtî, ëg tÿ ag to: “ûn há vý tÿ ag nýtî,” he jé. Hâ to ag vësýrénh mág tâvî han ke mû,” he tóг, Jesus ti. Ti tÿ ū tÿ ón kÿ Topë to há nýtî ag kâmén hâ vë.

21

*Ũn mén ter ja fi tÿ ã tû vin kân
(Mc 12.41-44)*

¹ Kÿ Jesus tóg Topë jo ïn tá jẽ kÿ tãmĩ ëvãnh kÿ ũn rico ag vigvég mû. Jãnkamy vin jafã ki ag tóg ãjag tû vin tî, Topë mÿ, jãnkamy ti. Vin mág ag tóg mû.

² Kÿ ũn mén ter ja fi vÿ tá jun mû gé sir. Tÿ néñ ū tû fi tóg nî, hã ra fi tóg jãnkamy kâsir régre vin mû, Topë mÿ.

³ Kÿ Jesus tóg fi to: “ve ra ha,” he mû. “Ũn rico tÿ vin kâfór han fi tóg, fi tû sî(hã) ra. Tÿ néñ ū tû fi tóg nî, fi mén vÿ hur ter.

⁴ Kÿ fi tóg ã tû vin kân ja nî, fi jêñ mré hã. Jävo ũn rico ag vÿ ãjag tû ke hã tÿ Topë mÿ vin mág tî. Hã ki fi tóg ag tÿ nîm kâfór han, fi tÿ nîm sî pê han mû ra. Ki hã sóg tó mû mÿr,” he tóg, Jesus ti.

*Topë jo ïn kókén kÿ nînh ke
(Mt 24.1-2; Mc 13.1-2)*

⁵ Ên kâ ū ag tóg Topë jo ïn to vî há han mû. “Sînvî pê ti jẽ,” he ag tóg mû. “Ti pó ve ra ha, mág ti nýtî. Ti sînvî han jafã vý e nýtî gé,” he ag tóg.

⁶ Kÿ Jesus tóg ke mû. “Mÿ ãjag mÿ sî?” he tóg. “Kejêñ tóg kókén kân kÿ nýnh mû, ha vemnî, kÿ pó vý jagnê kri nýtî mân ke tû nî ha. Gûm ke kân jé tóg ke mû, tag ti,” he tóg, Jesus ti.

*Vênh jagãgtar to râ
(Mt 24.3-14; Mc 13.3-13)*

⁷ Kÿ ag tóg êg Senhor ti mÿ: “kurâ tÿ ne kâ ke nê hýn?” he mû. “Êg hýn hêñ ri ken kÿ ti kurâ ki kanhró nýtinh mû hýn? Topë hýn ne han ke mû, êg tÿ kurâ ên ki kanhró nýtî jé?” he ag tóg.

⁸ Kÿ tóg ag mÿ: “ker ū vĩ jẽmẽ hẽ'” he mû. “Ũ tÿ hẽn ri ke ag vÿ inh jiji tó kãmũnh mû. “Cristo vÿ tÿ inh nĩ,” he jé ag tóg ke mû. “Inh kurã vÿ hur jun,” he jé ag tóg ke mû. Ag nón mû tûg nĩ.

⁹ Vênh génh mëgmë je ãjag tóg ke mû, jagnë kato vãsãnsãmû ag. Kamëg tûg nĩ hã ra. Vênh génh tÿ hẽn ri ke han jé ag tóg ke mû, kurã tÿ ẽgno to hã. Ti kurã kã ke pijé',” he tóg.

¹⁰ Kÿ tóg ag mÿ: “povo ag tÿ jagnë kato vãsãnsãm ke v , p 'i kr m ke ag tÿ p 'i ū kr m ke ag to j nh ke v ,” he mû.

¹¹ “Ga tÿ ragrag ke jagy tÿ hẽn ri ke han ke v  gé,  n k . Kÿ v j n t g t ' henh ke mû gé. V nh kaga k r g (ka)m  v  v nh vinven ke mû,  n k  sir. N n ū v nhm  v  v nh vinven ke mû gé, kanhk  tá, k y v nh kar v  kan  junjur ke mû,” he t g, Jesus ti.

¹² “Tag to h  ag t g ãjag sigsenh ke mû gé, ãjag v g k n n j  ag t g ke mû gé, v nh kanhr n jaf  kr m ag t g ãjag jykre vigvenh ke mû gé, v nh se ja k ki ag t g ãjag vin ke mû gé. P 'i m g t y rei ag m y ag t g ãjag venven ke mû, p 'i t y governador ag m y ke gé, ãjag t y inh jyjy t o ja tugn n.

¹³ Æjag t y inh v  t o j , h  j  ag t g ãjag t y genh ke m .

¹⁴  n k  ãjag t y n n ū t nh ke to jykrén t g n , to kr  kufy han t g n  gé.

¹⁵ Inh h  v  ãjag v  han ke m , inh jykre n m j  sóg ke m  ãjag m y, ãjag t y ag m y t n j ,” he t g. “K y ag t y ãjag v  kaf n s r m  ra t g ag m y v nhm  t nh m , ha vemn , ãjag kato t egt  m  ag m y. Ag t y ne t nh ke t g t t nh m , ha vemn ,” he t g, Jesus ti.

¹⁶ “ n k  ãjag han m   n v  ãjag senh m , ãjag

mré pafa mū ag ke gé, ãjag mré ke ag ke gé, ãjag to há kar ag mýr,” he tóg. “Ãjag kãmī ū ag kãgtén jé ag tóg ke mū gé, ha vemnī.

¹⁷ Vénh kar vý ãjag to kórég tãvī nýtñh mū, inh jiji tugrñ.

¹⁸ Hā ra ãjag véké vësýrénh ke tū nī, ãjag gãnh pir vý fagrñh mý kuténh ke tū nī, ha vemnī.

¹⁹ To tar nýtñmnī, ãjag vësýrénh ke to, kÿ ãjag tóg rír krýg ja tū ên venh ke mū,” he tóg, Jesus ti.

*Jerusalém kókén kÿ nýnh ke
(Mt 24.15-21; Mc 13.14-19)*

²⁰ “Kején ag tóg Jerusalém jy nýtñh mū, soldado ag, ag tÿ cidade ên kókén jé. Ñag tÿ tag ve kÿ ãjag tóg ki kanhró nýtñh mū. Ag tÿ ti kókén kãn ke kurã vý jun ke mū, kurã ên kã.

²¹ Kÿ vénh pigju mûmní, pânónh ra, ãjag tÿ Judéia ki nýtñ kÿ. Ñag tÿ cidade mág tá nýtñ kÿ pétigtëmní, vânh kâra. Ñag tÿ vânh kãmī êmã kâsir ki nýtñ kÿ cidade ra mû tûg nî.

²² Topê tÿ ag vógr kónan ke kurã vê sir, ag jykre kórég to, hâ kÿ tóg vâsý rán kÿ nî. Vénh rá ên ve jé ãjag tóg ke mû, kurã ên kã.

²³ Kÿ ün kufy fag vý vësýrénh mág ke mû, kurã ên kã, gîr pygfâm mû fag ke gé. Êprã ke ag vësýrénh mág tãvî han ke vê, Topê tÿ povo tag to jû jagy han ke vê, kurã ên kã.

²⁴ Ñag kãmî ū e tãvî kãgter ke vê, rógro tÿ. Kÿ ãjag kãmî ū ag vý sigse kÿ mûnh mû, povo kar kãmî. Kÿ Jerusalém vý kókén kãn kÿ nînh ke mû. Fógr ag vý sânsân ke mû, ãjag cidade mág ti. Kején fógr ag tÿ tû'

henh ke kurā vỹ jun ke mū gé hā ra,” he tóg, Jesus ti.

*Topē kósin kătīg mān ke
(Mt 24.29-31; Mc 13.24-27)*

²⁵ “Kurā ūn kā rā věnhmŷn ke vě, kysā ti ke gé, krīg ti ke gé. Kŷ ga kri mū ag vỹ kamēgmēg kān ke mū. Kanē junjur mág jé ag tóg ke mū, povo kar ūn ag. Kŷ goj vỹ krém ke mū, goj kafā tū vỹ jūnh ke mū, ti kurā jun kŷ.

²⁶ Kŷ ēprā ke ag fe vỹ vo kónān ke mū, ag tý jūrūn ke vỹ ag kāgtén ke mū, ag tý ājag tý nén venh ke to jūrūn ken kŷ. Ěg tý kanhkā tá nén vég tū kar ūn vỹ ragrag ke kān mū mŷr, ha mě.

²⁷ Kŷ vāhā věnh kar vỹ ti kătīg ūn venh ke mū, ēprā ke fi kósin ūn ti. Kanhkā góg kāmī sóg kătīg ke mū vāhā sir. Inh ve vỹ tar nīnh mū, inh kătīg mān kŷ. Kókov kătīg jé sóg ke mū vāhā sir,” he tóg, Jesus ti.

*Ka tý figueira to comparação
(Mt 24.32-35; Mc 13.28-31)*

²⁸ “Ājag tý isŷ ājag mŷ nén tó mū ūn ve sī han kŷ ājag kanē nīm nī, ājag krī ti ke gé, ti tý ājag mŷ sér gy tūn kŷ. Isŷ ājag krenkren han ken vě ha, isŷ kurā ūn hā kā jun kŷ,” he tóg.

²⁹ Kŷ tóg ag mŷ: “inh kătīg mān ke vỹ ge nýnh mū, ha mě,” he mū. “Ka tý figueira to ki kanhrān nī, ka ū to ke gé, to comparação han kŷ,” he tóg.

³⁰ “Ti pě tánh kŷ, ti féj tāg han kŷ tóg kakó tī sir, ēkré tygtánh kurā ti.

³¹ Ūn ri ke ti nī, ājag tý inh kătīg mān ke kurā ki kanhró nýtī ti. Ājag tý sŷ ājag mŷ nén tó ja ūn ve kŷ

tóг kakó tāvī tī ha, inh kātīg ke ti,” he tóг. “Ēn kā Topē tý ēg pā'i nī kenh ke vē sir.

³² Sý ke há vē, hā ký sóg tag tó mū, ha mē. Ū tý néñ kar ēn vég mū ag vý inh kātīg mān ke tag venh ke mū, ūri, ag kāgter ke to hā,” he tóг.

³³ “Kanhkā vý tū' he mū, ga ti ke gé. Jāvo inh vī vý tū' henh ke tū nī,” he tóг, Jesus ti.

Ēg tý vēnh ki ēmēnh ke

³⁴ “Vēnh ki ēmē, ājag tý vējēn e to nug kaga tū nī jé, tóгá nīnh to, ājag tý kronkron to krī vēnhmý tū nī jé gé. Ký vējēn to krī kufy han tūg nī gé, kur to, tag ki néñ ū kar to. Ke tū nī mū ra kurā ēn vý ājag vatáh tá jun ke mū, inh kātīg mān ke kurā ēn ti.

³⁵ Ājag tý to vēnh kān ký nýtī tū nīn ký tóг ājag mý sēsī tý ēgje ki kutē ri ke nī. Vēnh vatáh tá tóг ki kutē tī, jēsī ti. Ge ti nīnh mū, inh kātīg mān ke ti, ga kri mū ag kar mý. Ag vatáh tá sóg jun ke mū.

³⁶ Hā ký ājag kanē nīm nī, nūr sór tūg nī. Inh kātīg kā jatu to ken hā vē, hā vý: nūr, he mū. Topē mrē vī tovānh tūg nī, ājag tar nýtī jé, néñ ū jagy ēn ve ký. Ký ājag tóг ēprā ke fi kósin rīnja tá jēnh ke mū sir, mý'āg tū nīn ký, isý vēnh kar jykre tugným kurā ēn kā,” he tóг, Jesus ti. Ti tý ag mý kurā tý ēgno kāmén hā vē.

³⁷ Hā ki tóг kurā kar ki Topē jo īn krēm ag kanhrānrān tī, Jesus ti. Kutyg ký tóг cidade tá kākutē ký pānónh ra tī tī, tá nūr jé. To ag tóг: Oliveiras, he tī, pānónh ēn to.

³⁸ Ti tý kusā ki Topē jo īn tá jun ký ag tóг tá ti vī jēmēnh kāmū tī, ū tý hēn ri ke ag.

22

*Ag tÿ Jesus se sór
(Mt 26.1-5; Mc 14.1-2; Jo 11.45-53)*

¹ Ën kã festa tóg kakó tñ sir. Festa ën ki ag tóg pão ù ko tñ, hã ra tóg jãgja tñ ja nïgtñ. Festa ën jijin hã vÿ: Páscoa, he mñ.

² Kÿ Topë tñ ki rñr tñ to pã'i ag vÿ Jesus to jykrén mñ. Ag tÿ ti téen sór vë. Topë vñ to professor ag vÿ ti téen sór mñ gé. Hã ra ag tóg povo kamëg mñ, kÿ ag tóg to jykrén kÿ nÿtñ nñ.

*Judas tÿ pã'i ag mÿ Jesus ven sór
(Mt 26.14-16; Mc 14.10-11)*

³ Ën kã Judas ën, ù tÿ Iscariotes he mñ ën vÿ jagrë vég mñ sir, Satanás tÿ. Hã ra tóg tÿ ù tÿ 12 (ke) ag kã ù nñ, Jesus tÿ ûn vin mñ ag kã ù vÿ tÿ ti nñ.

⁴ Ti tÿ Satanás tÿ jagrë nñ kÿ tóg Topë tñ ki rñr tñ to pã'i ag venh tñ mñ sir, soldado to pã'i ag ke gé. Ti tÿ ag mÿ Jesus ven sór vë, ag tÿ ti se jó.

Kÿ tóg tá jun kÿ ag mÿ tó mñ.

⁵ Kÿ tóg ag mÿ sér pë tñ sir. Kÿ ag tóg ti mÿ jãnkamy tó mñ. Ag tÿ ti mÿ vin sór vë, ti tÿ ag mÿ Jesus ven kar kÿ.

⁶ Kÿ tóg ag mÿ: “hej,” he mñ sir. Kÿ tóg to jykrén mñ, ti tÿ ã mÿ ki króm ke to, ag mÿ: “ha ti kãgmñ ha,” he jó, Judas ti. Ag tÿ vënh kar vatáhn tá ti se sór vë. Hã kÿ Judas tóg ti tó sór mñ.

*Pedro tÿ João mré festa tÿ Páscoa han
(Mt 26.17-25; Mc 14.12-21; Jo 13.21-30)*

⁷ Kÿ tóg pão jãgja tñ ën konh ke kurã tá krÿg mñ sir. Kurã ën ki ag tóg mé tãg tãnh tñ, ovelha tãg ën, ag tÿ kurã tÿ Páscoa kã ko tñ ën.

⁸ Kÿ Jesus tóg Pedro j  n  g m   sir, Jo  o mr  . Kÿ t  g ag m  : “ha m  j  g, m   t  nh j  , ovelha   n,   g t   kon j  ,” he m  .

⁹ Kÿ ag t  g ti m  : “  g h   t   t   t  nh m   h  n’?” he m  .

¹⁰ Kÿ t  g ag m  : “ha v  ,” he m  . “  m   m  g tag ra m  j  g. T     j  g t  g    venh m  . Goj vyn k   t  g t   m  .   n n  n m  mn  . K   ti   n t   junjun k   ti n  n gemn  .

¹¹ K     n ki r  r t   m  : “  g Senhor v      m   v  nh v   j  n  g m  ,” hemn  . “Inh h  n h   t   ovelha konh ke m  , inh mr   m   t   ag mr  ?” he ti,   g Senhor ti,” hemn  . “M   ki v  nh k  nk  n jaf   t  ?” hemn  .

¹² K   t  g   j  g m   ven ke m   sir, kroggrog t   kynhm   n     n ti, assoalho t   kynhm   n     n ti.   hé ti n  , k   mesa to n  t   jaf   v   t   n  t   gé.   n t   ti k  n n     g m  ,” he t  g, Jesus ti.

¹³ K   ag t  g m   m   sir. Jesus t   ag m   t   ja   n ve k  n ag t  g m  , k   ag t  g m   t  nh m   sir, t  .

Santa Ceia

(Mt 26.26-30; Mc 14.22-26; 1Co 11.23-25)

¹⁴ K   t  g ag t   konh ke hora t   kr  g m   sir. K   Jesus t  g t   n   n  , ti t     n vin ja ag mr   h  , apóstolo   n ag.

¹⁵ K   t  g ag m   v  m  n m   sir. “S   ovelha tag konh ha p   t  g t   v     j  g mr  ,” he t  g. “S   inh v  s  r  nh ke to h     j  g mr   ko s  r ja v  ,” he t  g, Jesus ti,    mr   m   t   ag m  .

¹⁶ “Ti ko m  n ke t     n h  , ha v  mn  . Top   t     g p  ’i n   v   v  nh ven ke m  . Ti t   v  nh ven ja   n k   s  g ko m  n ke m  , kej  n,” he t  g.

17 Kÿ tóg copa mág mū sir. To tóg Topë mré vĩ mū, kÿ tóg ag mÿ: “ha kron,” he mū. “Ha věnh kăpām,” he tóg.

18 “Tag kron män ke tū inh nī ha, ke gé, ha vemnī. Topë tý ëg pă'i nīnh ken kÿ sóg kejēn kron män ke mū, ha vemnī,” he tóg.

19 Kÿ tóg ēmī mág mū sir. To tóg Topë mré vĩ mū. Kupān kÿ tóg ag mÿ věnh pipin mū. Kÿ tóg ag mÿ: “inh hă vě,” he mū. “Ãjag jagfy sóg věnh fēg ke mū. Kÿ inh mī ëkrén nī, ãjag tý pão tag konh ken kÿ,” he tóg, Jesus ti.

20 Ag tý ko kar kÿ tóg copa mág mū gé. Kÿ tóg ag mÿ: “copa ki jē tag vý inh kyvénh ri ke nī,” he mū. “Ãjag jagfy tóg inh ki kăkutěnh mū, inh kyvénh ti. Inh jykre tāg to ken hă vě, isý inh kyvénh tugrīn ãjag mÿ věnh păte fón jé,” he tóg.

21 “Hă ra ãjag kāmī ū tóg inh vatáh tá isónh ke mū, inh kato tē ag mÿ. Inh mré tóg mesa tag to nī nī.

22 Tíg jé sóg ke mū, sý tý ëprā ke fi kósin nīn kÿ. Vásy Topë tóg to jykrén ja nī, hă kÿ sóg tū mū. Hă ra ū tý isónh ke ēn mÿ tóg vĩ kónān tāvī han ke mū, Topë ti,” he tóg.

23 Kÿ ag tóg jagnē mÿ ke mū. “Ëg kāmī ū tý hĕ nĕ hÿn’?” he ag tóg mū sir jagnē mÿ, ū tý ti tónh ke ēn to.

Ü tý hĕ nĕ tý ūn mág nī

24 Ën kă ag tóg jagnē kăfór nī sór mū. Hă kÿ ag tóg jagnē to jū mū.

25 Kÿ Jesus tóg ag mÿ ke mū. “Fóg ag pă'i ag vý ãjag krém ke ag mÿ vĩ tar han tī, kÿ ag tóg ag kri ke ag mÿ: “ëg jóg,” he tī, ag tý ag mÿ vĩ tar han mū ra.

26 Ag ri ke han tūg nī. Ājag mȳ tȳ ūn mág nȳtī sór mū'? Kȳ tȳ ūn kāsir ri ke nȳtīmnī jagnē mré," he tōg, Jesus ti. "Ū tȳ inh jykre ki tȳ pā'i nīn kȳ tōg ā krēm ke ag camarada ri ke nīnh ke mū, ag ki rīr kȳ.

27 Kejēn ēg tōg mesa to nȳtī, kȳ ū tōg mesa ki rīr tīgtī. Ū tȳ hē nȳ hȳn mesa ki rīr tī? Ag patrāo mȳ', ti camarada mȳ vó? Ti camarada vȳ ki rīr tīgtī. Jo sóg ājag ki rīr tīgtī, ājag camarada ri ke.

28 Ājag hā ne inh mré mūgtī'. Isovānh ja tū pē ājag tōg nȳtī. Isȳ nén ū jagy vég mū ēn ve kān ājag tōg tī, inh mré.

29 Inh panh vȳ isȳ pā'i han ke mū, kȳ sóg ājag tȳ pā'i han ke mū gé, ti tȳ isȳ pā'i han kóm,

30 ājag tȳ inh mré jēn jé tá, inh mré kron jé tá, isȳ tȳ pā'i nīn kȳ. Kȳ ājag tōg ājag nīgja kri nīgnī kȳ nȳtīnh mū, ājag tȳ povo tȳ Israel ag jykre vigve jé, povo tȳ 12 (ke) ēn ag," he tōg, Jesus ti.

Jesus tȳ Pedro mȳ tō

(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Jo 13.36-38)

31 Kȳ ēg Senhor vȳ Pedro mȳ: "Simāo', Simāo!", he mū. "Ha vé, Satanás vȳ ājag to vī, Topē mȳ. Ti tȳ ājag jykre ve sór vē. Trigo tȳ ēg tōg gren ki kākag tī, ēg tȳ ti fár pan jé. Ěn ri ke han jé tōg ke mū, ājag tȳ, Satanás ti.

32 Hā ra sóg hur ā jagfy vī, ā tȳ inh ki rā tovānh pē han tū nī jé. Kȳ ā tōg kejēn ā jykre to jykrén mān ke mū, ā tȳ inh jykre hā han jé. Ěn kā ā tōg ā mré ke ag jyvēn kȳ ag tȳ tar' he mū.

33 Hā ra Pedro tōg ti mȳ: "Senhor'," he mū. "Ā mré sóg se kȳ jēnh mū, ā mré sóg ter ke mū gé," he tōg.

³⁴ Hā ra Jesus tóg Pedro mŷ: “vó,” he mû. “Ha vé, ūri ã tóg iso: “ti ki kagtīg sóg nĩ,” he tāgtū han ke mû, galo kyr to hā, ha vemnî,” he tóg mû, Jesus ti.

Jesus tŷ ã mré mû tî ag mŷ tó

³⁵ Kŷ tóg ag kar mŷ: “ãjag jēgnē ja inh nĩ, vâsŷ,” he mû. “Kŷ ãjag tóg nén ū ma mû ja tû nîgtî, saco tû, bolsa tû, pên né tû, pên to rô ên. Ên kâ ãjag mŷ jagâgtar ja nýtigtî?” he tóg. Kŷ ag tóg ti mŷ: “vó,” he mû.

³⁶ Kŷ tóg ag mŷ: “hā ra tóg ūri ke tû nîgtî,” he mû. “Hâ kŷ ãjag jânkamy ma mûjêg, ãjag sacon ma mûjêg, ãjag bolsa ma mûjêg. Ñag tŷ nén ū tû nýtîn kŷ ãjag kur vender hemnî, rógro kajâm je sir.

³⁷ Nén ū tóg iso rán kŷ nî, hâ vŷ: ag mŷ tóg tŷ ūn jykre pâno nî, he mû. Sŷ vâhâ tag venh ke vê ha. Isý iso nén rán kŷ nî ên ve kân ke vê ha, vâhâ,” he tóg, Jesus ti.

³⁸ Kŷ ag tóg ti mŷ: “Senhor,” he mû. “Rógro régre vŷ ki nýtî,” he ag tóg mû. Hâ ra tóg ag mŷ: “gen kŷ,” he mû.

Jesus tŷ ã panh mré vî

(Mt 26.36-46; Mc 14.32-42)

³⁹ Kŷ tóg ã tŷ tî jafâ ra tû mû sir, hâ vŷ: pânónh tŷ Oliveira, he mû ên ra. Ti mré mû tî ag vŷ ti nón mû mû sir.

⁴⁰ Tá jun kŷ tóg ag mŷ: “Topê mré vî, ãjag tŷ ti vî mranh tû nî je, ãjag tŷ nén ū jagy ve kŷ,” he mû, Jesus ti, ã mré mû tî ag mŷ.

⁴¹ Kŷ tóg tûg sî han mû, kŷ tóg ã jakrî tŷ jêg mû. Kŷ tóg Topê mré vî mû sir.

⁴² Kŷ tóg: “panh,” he mû. “Mŷ ã tŷ inh vêşyrenh ke tag tŷ tû’ he mû jâvânh? Hâ ra isý ã mŷ nén to vî

mū tag han tūg nī. Ă tÿ néñ han ke mū ën hā han nī,” he tóg, Jesus ti, Topē mÿ.

⁴³ Kÿ Topē tÿ jëñë jafä ū vÿ ti mÿ vënh ven mū sir, kanhkä tá, kÿ tóg ti tar han mû.

⁴⁴ Hâ ra tóg ã ter ke to kanë jur mû, kÿ tóg Topë mré vî mân', vî mân', he mû. Kÿ ti kärän vÿ kyvénh nî sir, kÿ tóg ga kri vënh kugjëg mû.

⁴⁵ Kÿ tóg Topë mré vî kar ã mré mû tî ag to kătî mû. Hâ ra ag tóg nügnûr nÿtî nî. Krónh' krónh' he ja ag tóg nî, ag fe kaj tugrîn.

⁴⁶ Kÿ tóg ag mÿ: “âjag ne tóg nügnûr nÿtî nî”, he mû. “Nîgnî ra, Topë mré vî, âjag tÿ ti vî mranh tû nî jé, âjag tÿ néñ ū jagy ve kÿ,” he tóg, ti mré mû tî ag mÿ.

Ag tÿ Jesus se

(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Jo 18.3-11)

⁴⁷ Ti tÿ ver tÿ vëmén jé ra ag tóg junjun mû sir, Judas mré hâ, ū tÿ 12 (ke) ag kâ ū ën ti. Ti tÿ ag tañin kătîg hâ vë, ū tÿ ti senh ke mû ag. Ū tÿ ag jo tî mû ën tóg sir Jesus to grën ke kÿ ti ki nhun ke mû.

⁴⁸ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “Judas’,” he mû. “Â ne tóg inh ki nhun ke kÿ iso: “ti hâ vë,” he mû’, inh kato tê ag mÿ, inh, hâ vÿ: êprä ke fi kósin, he mû,” he tóg, Jesus ti.

⁴⁹ Kÿ ti mré mû ag tóg ag tÿ ti senh ke vég mû. Kÿ ag tóg ti mÿ: “Senhor’,” he mû. “Êg mÿ rógro tÿ ag fynh ke tû?” he ag tóg.

⁵⁰ Kÿ ag kâ ū tóg polícia ū fynh mû, ti nîgrëg tÿ râm ke tóg mû, ti pëgja tá. Topë tû ki rîr tî to pâ'i krëm ke ū vë, polícia ën ti.

⁵¹ Hâ ra Jesus tóg ag mÿ: “ag vógr tûg ra, há ti nî,” he mû. Kÿ tóg ti nîgrëg mân kÿ to tÿ grën ke mû sir.

⁵² Kÿ Jesus vÿ pã'i ag mré v m n m , Top  t  ki r r t  to p 'i ag mr , Top  jo  n ki r r t  to p 'i ag mr  ke g , k fa ag mr  ke g . Ag kar v  ti se k m n m . K  t g ag m : “ ajag ne t g r ogro g nh k  iso k m n m ', ka kyv g nh k  ke g ,” he m . “Inh pi(j ) t  bandido n ,” he t g.

⁵³ “Kur  kar ki s g Top  jo  n kr m  ajag mr  n  ja n gt , h  ra  ajag t g t  ise s r ja t  n ,  ajag t  ag kam g k ,” he t g. “H  ra t g  ri jun,  ajag kur  ti, Japo t   t  n n han s r t   n han j ,  ajag t . Jykre ki kuty ti n , Japo ti,” he t g, Jesus ti.

Pedro t  Jesus to  n

(Mt 26.57-58, 69-75; Mc 14.53-54, 66-72; Jo 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ K  ag t g ti s g m  sir. Ag t  ti p re m  k  ag t g Top  t  ki r r t  to p 'i m g  n t  junjun m  sir.

H  ra Pedro v  kuvar h  t  ag n n t  m .

⁵⁵  n v so t  ag t g p i grug m , soldado ag, k  ag t g tugt n n t  n . K  Pedro v  ag mr  t n n  n  sir.

⁵⁶ K  p 'i camarada   fi v  t i v g m , p i grun ki. K  fi t g ti tugn m m . K  fi t g ag m : “ti mr  t   n v  inh m ”, he m .

⁵⁷ H  ra Pedro t g: “v o,” he m . “Ti ki kagt g s g n , j ,” he t g.

⁵⁸ Kar k   t g ti tugn m m  g , k  t g ti m : “ag k   n v  t   n,” he m . H  ra Pedro t g ti m : “inh h  t  v , v ,” he m  g .

⁵⁹ Tag kar k , hora pir t g k  h n ri ke m n   t g ti tugn m m  g . K  t g t  n t  ag m : “ha v , Galiléia t  ke v  t i n ,” he m . “Inh m  t g t  ti mr  ke n ,” he t g m  g  sir.

60 Hā ra Pedro tóg ti mŷ: “inh pi(jé) ti ki kanhró nĩ, vŷ’,” he mū. “Ã tŷ ne tó nẽ?” he tóg mū sir. Ti tŷ ver tó nĩ ra galō vŷ kyr mū.

61 Kŷ ēg Senhor vŷ vēsŷjām ēvānh kŷ Pedro tugnŷm mū. Kŷ Pedro vŷ to jykrén mū sir, ēg Senhor tŷ ti mŷ néñ tó ja to, hā vŷ: “iso ã tóg: “ti ki kagtīg sóg nĩ,” he tāgtū han ke mū, galō kyr to hā,” he ja ēn mĩ.

62 Kŷ Pedro vŷ tá kākutē mū, kŷ tóg fŷ mág han mū sir.

*Ag tŷ Jesus vóglónan
(Mt 26.67-68; Mc 14.65)*

63 Kŷ ū tŷ Jesus ség mū ag vŷ ti to é he mū sir. Ti tānh ag tóg mū gé sir.

64 Ti kanē pâg kŷ ag tóg ti kakā ki tānh kŷ ti mŷ: “ū nŷ ã tānh?” he mū. “Ã tŷ néñ kar ki kanhró nĩn kŷ ã hŷn ki kanhró nĩ,” he ag tóg ti mŷ.

65 Gen kŷ ag tóg ti mŷ vîlónan tŷ hêñ ri ke han mū, ti to é he kŷ.

*Pâ'i ag tŷ Jesus ki jêmë
(Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Jo 18.19-24)*

66 Tŷ vaj kŷ kófa kar ag tóg vênh mân mū, Topê tû ki rîr tû to pâ'i ag mré hâ, Topê vîlónan to professor ag mré hâ. Ag vênh mân kŷ ag tóg ti jé prêr kŷ ag rînja tá ti fêg mū sir, ag tŷ ón kŷ ti jykre ve jé. Ag tŷ ti téñ sór vê, hâ ra ag tóg ón kŷ ti jykre ve vén sór mû.

67 Hâ kŷ ag tóg ti mŷ: “ã mŷ tŷ Cristo nî?” he mû. “Ha ēg mŷ tó,” he ag tóg. Kŷ tóg ag mŷ: “ãjag pi(jé) inh vîlónan kri fig tû’, isy ãjag mŷ tó tû (hâ) ra’,” he mû.

68 “Isy ãjag ki jêmë sór mû ra ãjag tóg inh mŷ tó tû nî gé. Kŷ ãjag tóg isovânh tû nî gé,” he tóg.

69 “Hã kÿ ëprã ke fi kósin vÿ Topë pëgja tá nñh ke mû ha. Topë vÿ tar nñ. Sÿ ti pëgja tá nñh ken vë ha,” he tóg.

70 Kÿ ag tóg ti mÿ ke kân mû. “Kÿ ã mÿ tÿ Topë kósin nñ?” he ag tóg mû ti mÿ. Kÿ tóg ag mÿ: “ki hâ ãjag tóg tó mû,” he mû. “Inh hâ vë,” he tóg ag mÿ, Jesus ti.

71 Kÿ ag tóg: “ti kato vÿ ū jëmë mân ke tû ëg nñ ha,” he mû, jagnë mÿ. “Ti jënky ki kutë më ëg tóg huri. Topë to vÿ kónan ti huri. Ti ter ke vë,” he ag tóg mû sir, pã'i ag, Jesus to.

23

Pilatos tÿ Jesus ki jëmë

(Mt 27.1-2, 11-14; Mc 15.1-5; Jo 18.28-38)

1 Hâ ra tá ke kar ag vÿ Jesus pére mû mû, fógi tÿ pã'i tÿ Pilatos mÿ.

2 Tá ag tóg ti kato vÿ mû sir, kÿ ag tóg Pilatos mÿ: “vënh kar krïn kónan han tóg tî, ag tÿ vënh jykre há tovânh jé,” he mû. “Kÿ tóg ag mÿ: “pã'i mág tÿ imperador mÿ imposto nñm tûg nñ,” he tî gé. Kÿ tóg vëso: “tÿ inh Cristo nñ, pã'i mág tÿ rei ti,” he tî gé,” he ag tóg mû, Jesus to.

3 Kÿ Pilatos tóg ti mÿ: “ã mÿ tÿ Judeu ag pã'i tÿ rei nñ?” he mû. Kÿ tóg ti mÿ: “ki hâ ã tóg tó mû,” he mû, Jesus ti.

4 Kÿ Pilatos vÿ ag mÿ kâmén mû, Topë tû ki rîr tî to pã'i ag mÿ, povo kar mÿ ke gé, kÿ tóg: “ti tÿ néñ ū kórég han ja vég tû sóg nñ, ti ki,” he mû.

5 Hâ ra ag tóg ti tovânh jâvânh pë nÿtî. Kÿ ag tóg ti mÿ: “hâ ra tóg vënh kar krï rÿg tîgtî,” he mû. “Ga tÿ Judéia kar mî tóg tîg ja nñ, ga tÿ Galiléia mî ke gé,

tag mĩ ke gé. Tīg kÿ tóg vĕnh kar krīn kónän tī,” he ag tóg ti mÿ, pă'i ag.

Herodes tÿ Jesus ki jëm 

⁶ Kÿ Pilatos vÿ ga tÿ Galiléia tag to jykrén m , kÿ t g: “ti m  t  Galiléia t  ke n ?” he m .

⁷ Kÿ ag t g ti m : “h ,” he m . H  ra Herodes v  t  ga t  Galiléia t  p 'i m g n . H  k  Pilatos t g ti h  m  ti j n g m .  n k  t g Jerusal m t  n  g , Herodes ti.

⁸ K  t g Herodes t  jun m  sir. Ti t  ti ve k  t g ti m  s r t . Ti t  ti ve s r ja v . Ti k me m  ja t g n , h  k  t g ti ve s r ja n gt , Herodes ti. “H n ri ke m n t g n n   han v nh han ke m , s y ve j ,” he t g.

⁹ Jesus t  ti ki jun k  Herodes t g ti ki j m  s r m , n n t  h n ri ke ki, h  ra t g ti m  v  t g m .

¹⁰ H  ra p 'i ag v  t  n yt  n , k  ag t g ti kato v  m g han m  sir, Top  v  to professor ag ke g . H  ra Jesus t g ag m  v  t g m  g .

¹¹ K  Herodes v  ti to   he m  g , ti mr  ke kar ag ke g , k  ag t g ti nyg m  sir. Kur kupri p  t g ti kri f n m ,  n k . K  t g Pilatos m  ti j n  m n m  sir.

¹² Kur   n k  Pilatos v  Herodes m  v  h  han m . Jagn  to h ' he m n ag t g m  ha. Ag t j Jesus ve jo ag t g jagn  kato t  ja n gt .

Ag t j Jesus t n s r

(Mt 27.15-26; Mc 15.6-15; Jo 18.39-19.6)

¹³ K  Pilatos v  Top  t  ki r r t  to p 'i ag j  pr r m  sir, p 'i kar ag ke g .

¹⁴ Kar t g ag m : “ ajag ne inh m  ti f g!” he m , “k   ajag ne ti to: “v nh kar kr n k n n t f ,” he m ’.

Ãjag rĩnve sóg ti ki jẽmẽ huri, hã ra sóg ve ja tũ nĩ, ãjag tÿ ti to néñ to ja ti. Nén ũ kórég han ja tũ tóg nĩ.

¹⁵ Kÿ Herodes vÿ vég tũ nĩ gé. Sÿ ti mÿ ti jẽnẽ ja v , ãjag ke gé. H  ra t g inh m y ti j n   m  n m   gé.  g h  ri ken k y ti t n m   h n'? S y ki kagt g t g t .

¹⁶ H  k y sóg ti mr  nmr  n kar ti tov nh ke m  ," he t g, Pilatos ti.

¹⁷ Festa t y Páscoa ki t g ag m y v se pir tov nh t , pr  g kar ki. Ti jykren h  v . H  k y t g: "Jesus tov nh j é sóg ke m  ," he m  .

¹⁸ H  ra v nh kar ag t g v h   pr  npr  r m   sir. "...Ti t n ra...!" he ag t g m  . "...Barrab  s tov nh ra...!" he ag t g.

¹⁹ Barrab  s v y v nh g  nh to se k y j   n  . Cidade t g v nh g  nh han ja n  gt ,  n k   t g ũ t n ja n  gt , h  to t g se k y j   n  .

²⁰ K y Pilatos v y ag m y v i m  n m  . Ti t y Jesus tov nh s  r v , h  k y t g ag m y v i m  n m  .

²¹ H  ra ag t g pr  npr  r k y: "...cruz to ti s  , cruz to ti s  ...!" he m  .

²² K y t g ag m y v i t gt  han m   gé, Pilatos ti. "Ti k  r  g t y ne han ti? S y v g t g t g t . Ti t y ne to ter ke n  ? S y ki kagt g t g t . H  k y sóg ti mr  nmr  n kar k y ti tov nh ke m  ," he t g.

²³ H  ra ag t g pr  npr  r t v  han m   sir, h  k y ag t g ti kut  n m  . Ti m y ag t g: "...cruz to ti s  ...!" he t v  han m  . K y t g ag pr  npr  r to ag m y han s  r m   sir.

²⁴ To t g jykrén m  , k y t g ag m y: "hej," he m  , ag t y ti kut  n to.

²⁵ K y t g ũ  n tov nh m   sir, ũ t y v nh g  nh to se k y j    n t , ũ t y ũ t n ja  n t . Ag t y ũ to v i m    n

tovānh tóg mū sir. Kỹ tóg ag mÿ Jesus ti fēg mū sir, ag tÿ ti ki han sór mū ën han jé.

²⁶ Kỹ ag tóg ti pére mū mū, cruz to ti sa jé.

Jesus tÿ cruz to sa

(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Jo 19.17-27)

Ag mûn kÿ ag tóg ū kătÿg vég mû. Ŋpÿ tá tóg kătÿ mû, ti jijin hă vÿ: Cirene tá Simão, he mû. Ti kri ag tóg Jesus cruz ti fig mû, ti tÿ ti jo va tÿg jé, ti nón.

²⁷ Kÿ ū tÿ hĕn ri ke ag vÿ Jesus nón mû mû, ũn tÿtá fag ke gé. Ŋn fag vÿ vësÿrénh mû, kygfÿ mág han fag tóg mû sir.

²⁸ Hă ra Jesus tóg vësÿjäm ëvânh kÿ fag mÿ vî mû. "Jerusalém tá ke", he tóg. "Ijé kygfÿ tûg nî," he tóg. "Vênh jé kygfÿmnî, ãjag kr é jé kygfÿmnî," he tóg fag mÿ.

²⁹ "Ha vé, kur   k  rég p   v   jun ke mû ãjag mÿ. Ŋn k   ag t   tag t  nh ke mû, ha m  : "  n kur   fag m  n p  gs   n  nh mû, fag t   ãjag kr   ter v  g t   n  n k  .   n kr   t   fag m  n p  gs   n  nh mû, ū t   g  r paf  m t   fag m   ke gé," he j   ag t   ke mû.

³⁰   n k   ag t   p  n  nh mÿ: "inh kri t   tam k  ," henh ke mû gé, kÿ ag t   sór mÿ: "inh péju ra, v  nh kr  m," henh ke mû gé.

³¹   g kato t   ag t   ka t  nh g  n kÿ ag h  n ka t  g tovânh ke t   p   n  . Ka t  nh   n ri ke sóg n  , jo ãjag v   ka t   ri ke n  yt  . Hă kÿ ãjag t   inh v  sÿrénh k  f  r venh ke mû, ha v  mnî," he t  , Jesus ti. Jerusal  m f  n r  m kÿ t   ke mû.

³² Ag t   Jesus pére m  n kÿ ag t   ũn r  gre ag pére mû mû gé, ũn jykre p  no ag. Ag t   ka to ag sanh ke v   gé.

³³ Kÿ ag tóg pãnónh tá junjun mû sir, ti jyjyn hã vÿ: Krí Kuka, he mû. Tá ag tóg cruz to ti sãg mû sir. Ùn jykre pâno tÿ ag tóg cruz to sãg mû gé, ti kóm, kÿ ū vÿ ti pëgja tá sa, jo ū vÿ ti jakãnh tá sa.

³⁴ Kÿ Jesus vÿ: “panh”, he mû. “Ag mÿ vënh pâte fón nî,” he tóg. “Ag pi(jé) ki kanhró nÿtî”, ag tÿ néen han mû tag ti,” he tóg.

Kÿ soldado ag tóg ti kur tÿ jagnë mÿ tÿ vënh ken je to jogar he mû sir.

³⁵ Kÿ vënh e ag vÿ tá vég nÿtî. Hã ra pâ'i ag tóg ti nyg mû. Kÿ ag tóg jagnë mÿ: “ù ag krenkren han ja tóg nÿgtî,” he mû. “Cristo je vënh kren han, Topë tÿ ti fëg ja nñ kÿ, ti tÿ ti kuprëg ja nñ kÿ, hã ra tóg vënh kren han ki kagtig nî,” he ag tóg mû, Jesus to é he kÿ.

³⁶ Kÿ soldado ag vÿ ti nyg mû gé. Ti rã hã nÿtîn kÿ ag tóg ti mÿ vinagre ven mû sir.

³⁷ Kÿ ag tóg: “ã mÿ tÿ Judeu ag pâ'i mág nî?” he mû. “Vënh kren han ra, ã tÿ tÿ pâ'i nñ kÿ,” he ag tóg mû ti mÿ, ti to é he kÿ.

³⁸ Hã ra ag tóg rán ja nî gé, ti tÿ cruz to sa kÿ jë ën ti. Ti to rán hã vë, hã vÿ: “Judeu ag pâ'i mág tÿ rei hã vë,” he mû. Ti kri tóg cruz to sa gé, ën rá ti.

³⁹ Kÿ ti kóm cruz to sa ū tóg ti mÿ vĩ mû gé, ùn jykre pâno ën. Ti to tóg é he mû gé. Kÿ tóg ti mÿ: “ã mÿ tÿ Cristo nî?” he mû. “Vënh kren han ra, kÿ êg krenkren han gé,” he tóg mû gé.

⁴⁰ Hã ra ti kóm cruz to sa ū ū tóg ti mÿ vĩ jû han mû, ū tÿ Jesus mÿ vĩ kónan mû ën mÿ. Kÿ tóg ti mÿ: “kÿ ã mÿ Topë kamëg tû?” he mû. “Vësyrénh ã tóg mû gé, ti kóm.

41 Ëg tÿ ëg tÿ néñ han ja kajãm vë jävo, ëg jykre pâno to ëg vësýrénh nÿtñ nñ. Ëg jävo tóg jykre kuryj nñ. Ti pi(jé) néñ ù körég han ja nñ,” he tóg.

42 Kÿ tóg Jesus mÿ: “Senhor”, he mû. “Inh ki ěkrén nñ, ã tÿ tÿ pâ'i ki rân kÿ,” he tóg mû, Jesus mÿ.

43 Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “ha më, ûri ã tóg inh mré nñnh mû, êmâ há ën tá, Paraíso he mû ën tá, kanhkâ tá. Ki hâ sóg tó mû,” he tóg, Jesus ti.

Jesus ter

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Jo 19.28-30)

44 Kej  n r   t  g   g n  n  o k   sa m   sir. H   ra t  g kuty' he m   sir, ga kar m   h  . Kuty   n t  g hora t  gt   han m  .

45 Kÿ r   v   nhyn ke m   sir. Top   jo   n kr  m kur t   j  nk   m  g p   v   k   sa n  .   n v   jar  n ke m  . Kuju m   t  g jar  n ke k  t  re m   sir, f  n r  m k  n t  g m  .

46 Kÿ Jesus v   pr  r m  g p   han m  . Kÿ t  g: “!..panh'!..” he m  . “!..S  y ã m   v  nh f  g v  , inh kupr  g ti!..” he t  g. Tag t   kar t  g hun ke m   sir.

47 H   ra f  g t   capit  o t  g ti ter v  g m  . Kÿ t  g Top   m   v   há han m  . “V  nh v   há ja v  ,   n há ja v  ,” he t  g m  .

48 Kÿ v  nh e   n v   ti ter v  g m   gé. Kÿ ag t  g   jag t   néñ han ja to jykrén m   sir. V  h  a t  g ag m   e t  . “Top   h  n   g t   h   ri kenh m  ,   g t   ti t  n k  ?” he ag t  g m   sir. Tag t   k   ag t  g   jag   n ra v  nv  n ke m  .

49 H   ra ti to há kar ag v   ti v  g n  t   n  , kak   ki,   n t  t  á fag ke gé. Galiléia tá ke fag t  g ti mr   k  m   ja n  gt   gé. Ti ter ve k  n fag t  g m   sir.

Ag t   v  nh kej t  á Jesus fi

(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Jo 19.38-42)

50 Kÿ ū tóg tá nĩ gé, v nh jyv n t  ū, ha m , ti jijin h  v : José, he m . Judeu ag t  cidade t  Arimat ia tá ke ti n . Jykre kuryj t g n , jykre h .

51 Ti pi(j ) ag t  Jesus t n ke to: “hej,” he ja n gt , ag t  Jesus to jykrén k . Top  t  t   g p 'i n nh ke ve s r t g m  g .

52  n v  Pilatos venh t  m . K  t g ti m  Jesus to v  m , ti ter kar k .

53 K  t g cruz to ti k t rem m , k  t g kur h  t  ti p g m  sir. K  t g p r  nor k ki v nh kej k k  ti fig m . V nh kej t g v , ag pi(j ) k k  ū fi ja n gt  ver’.

54 H  ra sexta-feira v  sir, v nhk n ke kur  ki r  t g n y ha, s bado ki.

55 K   n t t  fag v  ag n n m  m , ti kej ve j , ag t  ti finh m  ja t . Ti mr  Galil ia t  k m  ja  n fag v ,  t  ti fi han v g m  fag.

56 Ve kar k  fag t g kyr gr  k  n n ger h  han m  sir, ti t g jaf  ti, ti to t n j . H  ra fag t g v nhk n m  ver, v nhk n ke kur  k , Top  v  ki kr m j .

24

Jesus r r m n

(Mt 28.1-10; Mc 16.1-8; Jo 20.1-10)

1 K  semana kur  ve t g t  kry g m  sir. K  fag t g kus  p  ki ti kej t  venh m  m . V ser ger h  han jaf   n ma fag t g m  m , fag t  han ja  n ti, ti kej ra m n k .

2 H  ra p   n t  ti kej n f nh k  n   n v  kun nh k  n  n . H  v g fag t g m .

3 K  fag t g ti kej t  junjun k  ra ge m , h  ra fag t g v g t  n , v ser ti, Jesus ti,  g Senhor ti.

⁴ Kÿ tóg fag fe kaj tĩ sir, fag tÿ ti vég tū nññ kÿ. Kÿ vãhã ūn régre ag vÿ käge mû, kur kupri rînh kÿ, kur kókov, Topë tÿ jêñë jafã ag.

⁵ Kÿ fag tóg kanë junjur mû sir, kÿ fag tóg ëprã ëvãnh mû. Hã ra ag tóg fag mÿ: “âjag ne tóg vëser jãvãnh mû’, ti rîr ja (hã) ra’,” he mû.

⁶ “Ki ti tû nñ, rîr ti jê ha. Hã kÿ tóg âjag mÿ tó ja nïgtî, âjag tÿ Galiléia tá nÿtî ën kã.

⁷ Kÿ tóg âjag mÿ: “ëprã ke fi kósin ën fëg jé ag tóg ke mû, ū tÿ Topë vî mranh tĩ ag mÿ,” he ja nñ. “Ka to ag ti sanh ke mû, hã ra tóg kurâ tâgtû ki rîr mân ke mû,” he ja tóg nïgtî, Jesus ti, vëso,” he ag tóg mû, Topë tÿ jêñë jafã ag.

⁸ Kÿ fag tóg Jesus tÿ néñ tó ja ën mî ëkrén mân mû sir.

⁹ Kÿ fag vÿ ti kej tá kâpa kÿ mû mû sir, ū tÿ 11 (ke) ag mÿ tó jé, ti mré mû tî kar ag mÿ ke gé.

¹⁰ Maria Madalena fi vë, kar kÿ Joana fi ke gé, Maria ū fi ke gé, Tiago mÿnh tag fi, ū fag ke gé, fag mré. Fag hã ne Jesus tÿ ūn vin mû ag mÿ kâmén mû, apóstolo ag mÿ.

¹¹ Hã ra tóg ag mÿ tÿ vënh ó nÿ ve nñ, hã kÿ ag tóg kri fi ja tû nïgtî, fag vîn kri.

¹² Kÿ Pedro vÿ jê kÿ ti kej ra vënh vág tî mû. Panh ke tóg, kÿ tóg ki ëvãnh mû, kÿ tóg ti kur tâvî vég mû sir, ti pág ja ti. Kÿ tóg ti mÿ e tî. Ti tÿ to jykrén tû tóg tî sir. Kÿ tóg tîg mân mû.

*Ag tÿ Emaús ra mû
(Mc 16.12-13)*

¹³ Kÿ vãhã ag kâ ū ag tóg mû mû, kurâ ën kã, ūn régre ag. Ëmã sî ra ag tóg mû mû. Jerusalém tán

kakó nĩ, 10 (ke) quilômetros hÿn. Ëmã ên jyjyn hã vÿ: Emaús, he mû.

14 Ag mûn kÿ ag tóg jagnë mré vêmén mû sir, ãjag tÿ néñ ve ja kar ên to.

15 Ag tÿ vêmén nÿtî ra, ag tÿ jagnë mré tÿ vêmén mág han nÿtî ra Jesus tóg ag tá jun kÿ ag mré tî mû.

16 Hã ra ag tóg ti ki kagtig mû, ag tÿ ti vég mû (hã) ra.

17 Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ãjag tÿ ne té nê?” he mû. “Vêmén mág ãjag tóg mû nĩ,” he tóg. Kÿ ag tóg krÿg he mû sir, ve ū han ag tóg mû, ãjag fe kaj tugnîn.

18 Kÿ ū tóg ti mÿ té mû. Cleopas he mû ên tóg ti mÿ: “kÿ ã mÿ mëg tû?” he mû. “Ù tÿ festa venh kâmû ja ag vÿ më kân. Æ hã mÿ ã pir mÿ mëg tû, ëg tÿ néñ ve ja ti, ã tÿ Jerusalém kã nĩ (hã) ra?” he tóg ti mÿ.

19 Kÿ tóg ag mÿ: “ne nê?” he mû. Kÿ ag tóg ti mÿ: “Jesus ti,” he mû. “Nazaré té ke vë. Topë vî té tî vë. Ëg tÿ néñ han vânhan hyn han ja tóg nÿgtî. Topë vî té há han ja tóg nÿgtî, kÿ Topë vÿ ti mré han tî, milagre kar ti. Kÿ povo kar ag vÿ vég tû, kÿ tóg ëg kar mÿ e tû.

20 Kÿ Topë tû ki rîr tî ag vÿ ti fêg, ëg pâ'i kar ag, fôg tÿ pâ'i tÿ ti téne je, cruz to ti sa je, hã kÿ tóg tûg mû.

21 Ëg tÿ ti ve kÿ ëg tóg ti to: “ti hÿn ëg povo tÿ Israel ag krenkren han ke mû,” he mû vë. Hã ra tóg ter ja nĩ. Üri tóg kurâ tâgtû han, ti ter kri,” he ag tóg, Jesus mÿ.

22 “Kÿ ëg kã ū fag vÿ ëg mÿ néñ ū té gé, kÿ tóg ëg mÿ e tî gé. Kusâ pê ki fag tóg ti kej ra mûjêg.

23 Hã ra fag ti vég tû nĩ, ti tÿ té nÿ tû nîn kÿ. Kÿ

fag tóg: “nén nē ve ēg,” he mū gé. Topē tý jēnē jafā nēji, kÿ tóg nēji fag mÿ: “rīr ti jē nī,” hé.

²⁴ Kÿ ēg kā ū ag vý ra mū mū, ti kej ra, kÿ ag tóg vég mū gé, fag tý nén tó ja ti. Hā ra ag tóg ti vég tū pē nī,” he ag tóg, Jesus mÿ, ag tý ti ki kagtīg nýtīn kÿ.

²⁵ Kÿ ū tý ag mré tī mū ūn tág ag mÿ: “ājag tý ne jé vásy Topē vī tó tī ag vī kri fi ja tū nī nē?” he mū. “Krī tū ājag nýtī, to jykrén há han tū ājag tág nýtī,” he tóg.

²⁶ “Cristo vēsýrénh ke vē, vēsýrénh kar kÿ tág tý ūn mág nīnh mū vāhā,” he tág.

²⁷ Kÿ tág ag mÿ vēnh rá kāmén kān mū sir, Moisés tý rá ti, Topē vī tó tī ag kar tý rá ti, ag tý Jesus to rán ja ti.

²⁸ Ag mÿ kāmén tī ki tág ūn tá jun mū sir. Ag mré tá jun kÿ tág mā ra tīg mū ve nī.

²⁹ Kÿ ag tág ti kógfyn mū sir, kÿ ag tág: “ēg mré nī,” he mū. “Rāké tág ný ha, kutyg ke rā tág ný ha,” he ag tág mū sir. Kÿ tág ag mré kāra rā mū, ag mré nī jé.

³⁰ Kÿ tág ag mré jēn ke mū gé sir. Ag mré jēn ke kÿ tág pāo māg mū, ūn tī. Kÿ tág Topē mré vī mū, kar tág kupān kÿ tý vēnh ken mū.

³¹ Kÿ ag tág ti ki kanhrān mū sir vāhā. Ti ve há han ag tág mū sir. Hā ra tág ti tū nī ha, ti ve mān tū ag tág nī sir.

³² Kÿ ag tág jagnē mÿ: “ti tý ēg mré vēmén kÿ tág ēg fe ki rā,” he mū. “Ēg mÿ tág ã to rán ja ūn kāmén kān, ēg mūn kÿ. Hā ja vē,” he ag tág mū jagnē mÿ.

³³ Kÿ ag tág vēsýmér Jerusalém ra výnvýn ke mū sir. Tá ag tág ū tý 11 (ke) ag vég mū, ag mré ke ū ag mré hā.

34 Hā ra ēn ag tóg ag mŷ: “ēg Senhor vŷ rīr mān,” he vén mū. “Simão Pedro mŷ tóg věnh ven, mŷr, ha mē,” he ag tóg mū sir.

35 Kŷ ag tóg ag mŷ: “hŷ, ti ve ēg ke gé,” he mū gé. Kŷ ag tóg ag mŷ ãjag tŷ néen ve ja ēn tó mū sir, ag tŷ ãjag mū ki ti ve ja ti, ti tŷ ag mŷ ēmī kupān ja ti ke gé. “Hā ki ēg tóg ti ki kanhró nŷtī, ēmī kupān ja ki,” he ag tóg mū.

Jesus tŷ věnh kar ēn mŷ věnh ven

(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Jo 20.19-23; Hk 1.6-8)

36 Ag tŷ ver tŷ věmén nŷtī ra Jesus tóg ag mré jē mū vâhâ, ti tŷ hê tá kârânh ke tû nî ra. Kŷ tóg ag mŷ: “mŷ sér nŷtîmnî,” he mū.

37 Hā ra ag tóg jûrûnrûn ke mū sir. Ti kamēg ag tóg mū. “Věnh kuprîg hŷn,” he ag tóg mū, Jesus to.

38 Kŷ tóg ag mŷ: “ãjag ne tóg jûrûnrûn ke mû',” he mû. ãjag tŷ ne jé: “věnh kuprîg hŷn,” he nê?” he tóg.

39 “Inh nîgé ve ra, inh p  n ve ra, inh h   v  ,” he t  g. “Inh m  gm   ra, ve h   han ra. Věnh kuprîg pi(j  ) f  r n  ”, ti pi(j  ) kuka n  . Inh f  r ve ra, inh kuka ti,” he t  g.

40 V   kŷ t  g ag mŷ    nîg   ven mû,    p  n ke gé.

41 H   ra t  g ver ag mŷ e t  , ag fe tŷ mrin ke p   han k  , kŷ t  g ver ag tŷ ki kagt  g t  . H   kŷ t  g ag mŷ: “mŷ ki v  j  n t  ?” he mû.

42 Kŷ ag t  g ti mŷ pir   n  m mû, mŷg mr  .

43 Kŷ t  g m  n kŷ ko mû, ag r  nve.

44 Kŷ t  g ag mŷ: “h   t   ja inh n  ,   jag mŷ, iser to h  , is     jag mr   n  gn  n k  ,” he mû. “V  h   s  g ve k  n ja n  gt  , ag tŷ iso n  en r  n ja ti, Moisés ti, ti tŷ   jag mŷ v  nh jykre n  m jan ki, kar kŷ Top   v   t   ag kar t  

nén rán ja ki ke gé, Topē to jān ki ke gé. Sỹ nén ven jan hā vē,” he tóg, ã mré mū tĩ ag mỹ.

45 Kỹ tóg ag mỹ kãmén há han mū sir, hā kỹ ag tóg ti to nén rán ja ki kanhrän kän mū sir, to jykrén há han ag tóg mū sir, ti tỹ ag nīgrēg róm kỹ.

46 Kỹ tóg ag mỹ: “tag vỹ rán kỹ nĩ, ha mẽ,” he mū. “Hā kỹ Cristo vỹ vësyrénh, kỹ tóg rřr män gé, ã ter kar kỹ, kurã tãgtü tüg kỹ. Tag ve kän sóg huri,” he tóg.

47 “Kỹ tóg rán kỹ nĩ gé, ū ag tỹ věnh kar mỹ inh kãmén ke ti. Inh jijin tó je ag tóg ke mū, ag tỹ věnh kar mỹ: “ajag jykre si tovãnh ra,” henh ken kỹ, ū tỹ inh vĩ tó tĩ ag. “Tovãnh kỹ Topē tóg ãjag mỹ věnh pâte fón ke mū, ãjag tỹ ti vĩ mranh ja ti,” he je ag tóg ke gé. Povo kar mỹ ag tóg tónh ke mū, hā ra ag tóg tag ki tó vén ke mū, Jerusalém ki. Ñjag to ken hā vē. Inh kãmén je ñjag tóg ke mū.

48 Ve kän ñjag tóg mýr, hā kỹ ñjag tóg tónh ke mū.

49 Ha mẽ, inh panh vỹ ñjag mỹ nén ū tó ja nĩ, ñjag tỹ venh ken je. Ên jëně je sóg ke mū ñjag mỹ. Hā kỹ tag ki nýtímñi ver, cidade tỹ Jerusalém tag ki. H  n ra mū tüg nĩ. V  h   ñjag tóg venh ke mū, inh panh tỹ ñjag mỹ ūn tó ja ti, h   v  : ti kupr  g, he mū. Kanhk   tá tóg k  t  g ke mū, ū tỹ ñjag tar han ke ti,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tỹ kanhk   ra t  g
(Mc 16.19-20; Hk 1.9-11)*

50 Kỹ tóg ag j  m   t   m  ,   m   t   Bet  nia ra. T   t  g ã n  g   t   ag kri ven m  . K   t  g ag m   v   h   han m   sir.

51 Ag m   v   h   han k   t  g ag ré k   t   m  , kanhk   ra t  pr   t  g m  .

52 Kÿ ag tóg ti to: “Topë vÿ tÿ ti nÿ,” he mû sir. Kÿ ag tóg Jerusalém ra kãmû mân mû, vësÿkã. Ag mÿ tog sér p   t   v  h  .

53 Kur   kar ki ag tóg Top   jo   n ra mû t  , t   Top   to v   h   han j  , ti m   n  n    h   kar t   j  , ti t   ag m   s  r t  n k  .

H   v  .

Topẽ vĩ rá

New Testament in Kaingang (BR:kgp:Kaingang)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaingang

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kaingang

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

clx

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
16af52c8-0e45-5e91-b36c-cd314d36d7fc